

Holdninger til innvandrere og innvandring

TALL

Frøydís Strøm og Christian Sørlien Molstad

SOM FORTELLER

RAPPORTER / REPORTS

2021/36

I serien Rapporter publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelsene inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 14. desember 2021

ISBN 978-82-587-1440-5 (trykt)

ISBN 978-82-587-1441-2 (elektronisk)

ISSN 0806-2056

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Denne rapporten presenterer resultater fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) undersøkelse av befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring, som ble gjennomført i juli-august 2021. Undersøkelsen i dagens form, er blitt gjennomført siden 2002.

Arbeids- og sosialdepartementet finansierer undersøkelsen som har som formål å kartlegge holdninger til ulike sider ved landets innvandrings- og flyktningpolitikk og til innvandrere som gruppe. Undersøkelsen viser også hvordan holdningene varierer etter bakgrunnsfaktorer som kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted, grad av kontakt med innvandrere, om personen selv har innvandrerbakgrunn og etter partipolitiske preferanser.

Spørsmålene i undersøkelsen er blitt stilt i SSBs reise- og ferieundersøkelse i tredje kvartal siden 2005¹. I årene 2002-2004 ble SSBs omnibusundersøkelser benyttet. SSB undersøkte også befolkningens holdninger til innvandrere fra 1993 til 2000 gjennom et sett intervju spørsmål med en noe annen ordlyd enn i dag (Blom, 2004 og 2006). Undersøkelsen kartlegger holdninger om innvandrere og innvandring på områder som arbeid og kultur, betydningen av innvandring med hensyn til samfunnets trygghet og bruken av velferdsytelser, hvorvidt det bør bli lettere eller vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge og i hvilken grad innvandrere bør søke å bli mest mulig assimilert. Det blir også spurt om omfanget og hyppigheten av kontakt med innvandrere og den enkeltes personlige erfaring med kontakten.

Tidligere rapporter fra undersøkelsen er samlet på nettsiden

<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/holdninger-til-innvandrere-og-innvandring>

Resultater fra de årlige undersøkelsene publiseres på:

<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvhold/aar>

Dessuten er data fra undersøkelsene tilgjengelig i SSBs Statistikkbanken:

<https://www.ssb.no/statbank/list/innvhold>

Mikrodata overføres rutinemessig til Norsk senter for forskningsdata (NSD).

Statistisk sentralbyrå, 3. desember 2021

Ann-Kristin Brændvang

---

¹ Undersøkelsen ble i tredje kvartal 2013 og 2014 kalt reise- og samfunnsundersøkelsen.

Sammendrag

Holdninger til innvandrere og innvandring har de siste årene gått i retning av å bli stadig mer positive, og resultatene av årets undersøkelse viser at denne trenden fortsetter. Vi ser blant annet at færre mener at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet og at flere mener at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge. Samtidig er det færre som mener at innvandrere som bor i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. Svarene i undersøkelsen viser også at vi er blitt mindre skeptiske til innvandrere i nære og mindre nære relasjoner, for eksempel som hjemmehjelp til seg selv eller noen i nærmeste familie, som ny nabo eller som svigersønn eller -datter.

Siden 2002 har det vært flere som har gitt uttrykk for at det bør bli vanskeligere heller enn lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge. Andelen som mener det bør bli lettere har imidlertid økt i denne perioden, mens andelen som mener det bør bli vanskeligere har gått ned. I årets undersøkelse er det flere som gir uttrykk for at det bør bli lettere enn vanskeligere. De fleste, om lag halvparten, mener det bør være som det er i dag.

Samtidig med at det gis uttrykk for mer positive holdninger, ser vi at det er blitt mer kontakt med innvandrere. De fleste som har kontakt med innvandrere, oppgir at de i hovedsak har positive erfaringer med dette.

Holdninger til innvandrere og innvandring varierer ut fra ulike egenskaper ved respondentene, og vi ser noen mønstre som går igjen over tid. Kvinner er ofte mer positive enn menn, og unge har mer innvandrervennlige holdninger enn eldre. De som har høyere utdanning er mer liberale enn de som har grunnskole eller videregående skole som høyeste fullførte utdanning. Vi ser også at studenter og skoleelever er mer positive enn trygdede og pensjonister, mens de som er i inntektsgivende arbeid ofte befinner seg mellom disse to gruppene. Det går også et skille mellom by og land, ved at de som bor i tettbygde strøk ofte har mer innvandrervennlige holdninger, mens de som bor i spredtbygde strøk og mindre tettsteder er mer skeptiske. Dette kan sees i sammenheng med at de som bor i de største byene og mer tettbygde strøk ofte har mer kontakt med innvandrere, og at det er flere med høyere utdanning i disse områdene. Vi ser en klar sammenheng mellom holdninger og graden av kontakt og utdanningsnivå. Vi finner noen sammenhenger mellom holdninger og hvilke landsdeler respondentene bor i, men også variasjoner, både fra år til år og fra spørsmål til spørsmål. Dette kan skyldes tilfeldigheter, men kan også sees i sammenheng med ulik grad av kontakt med innvandrere og utdanningsnivå.

Bruttoutvalget til denne undersøkelsen er trukket for å så langt som mulig gi et statistisk representativt utvalg av målpopulasjonen. I alle utvalsundersøkelser er det imidlertid frafall, fordi respondenten ikke vil svare på undersøkelsen eller at vi ikke oppnår kontakt med dem. At mange ikke svarer på undersøkelsen, bidrar til skjevheter i nettoutvalget. Dette kompenseres ved å bruke frafallsvekter basert på kjønn, alder og utdanning. Etter vektning er de fleste skjevhetene blitt redusert, slik at nettoutvalget ligner mer på bruttoutvalget.

Kapittel 2 gir en nærmere beskrivelse av datagrunnlaget. I kapittel 3 ser vi på noen hendelser og utviklingstrender i samfunnet som kan tenkes å påvirke holdninger til innvandrere og innvandring i årets undersøkelse. Kapittel 4 presenterer hovedresultater fra undersøkelsen, med vekt på de langsiktige endringene som har skjedd i perioden fra 2002 til 2021. I kapittel 5 tar vi for oss endringer fra i fjor, med fokus på de endringene som er statistisk signifikante. I kapittel 6 ser vi nærmere på holdninger etter bakgrunnskjennermerker ved respondentene. Her ser vi både på bivariate og multivariate sammenhenger.

Abstract

During the last years attitudes to immigrants and immigration have become increasingly positive. The results from this year's survey show that this trend continues also this year. Fewer see immigrants as a source of insecurity in society and more think that immigrants make the cultural life in Norway richer. There are at the same time fewer that think that immigrants resident in Norway should strive toward becoming as similar to Norwegians as possible. The answers in the survey also show that we have become less skeptical toward immigrants in close and less close relations, as for example as domestic help for her-/himself or close family, as a new neighbor or as a son or daughter in law.

Since 2002 more have expressed the opinion that it should be harder than easier for refugees and asylum seekers to obtain residence in Norway. However, the share that thinks it should be easier has increased during the period, while the share that thinks it should be harder has decreased. In this year's survey there are more expressing it should be easier than harder. Most respondents, about half, think the possibility to obtain residence should remain as it is today.

At the same time as more positive attitudes are being expressed, we also see more contact with immigrants. Most of those having contact with immigrants state that they mainly have positive experiences with the contact.

Attitudes to immigrants and immigration vary according to the characteristics of the respondents, and certain patterns are consistent over time. Women often tend to be more positive than men, and young people are more positive than older. The respondents with higher education are more liberal than those with elementary or high school as their highest completed education. We also see that student and pupils are more positive than respondents receiving welfare benefits and pensions, while those working occupy a position between these two groups. There are also differences between city and countryside. Respondents in densely populated areas are often more positively disposed toward immigrants, while respondents in less densely populated areas tend to be more skeptical. This should be seen in context with the fact that those living the largest cities and most densely populated areas often have more contact with immigrants, and with the population in these areas generally having higher education. There is a clear correlation between attitudes and degree of contact and level of education. We find there being some relation between attitudes and what region the respondent lives in, but these differences may also be partly due to differences in term of degree of contact with immigrants and level of education.

The gross sample of the survey has been selected to provide, as far as possible, a statistically representative sample of the target population. However, in all sample surveys there is drop-out, due to the respondent not being willing to participate in the survey or us not being able to make contact with him/her. That many do not participate in the survey contributes to biases in the net sample. This is compensated for by using drop-out weights based on sex, age and education. After using weights, we see a reduction of most biases, and a distribution in the weighted net sample more similar to the distribution in the gross sample.

Chapter 2 provides a more detailed description of the data. In chapter 3 we outline some events and developments in society that may have influenced the attitudes toward immigrants and immigration in this year's survey. Chapter 4 presents the main results of the survey, with emphasis on the long-term changes that have taken place in the period from 2002 until 2021. In chapter 5 the development of the last year is discussed, with focus on those changes that are statistically significant. In chapter 6 we take a closer look at the relations, both bivariate and multivariate, between attitudes and the background characteristics of the respondents.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
2. Data	8
2.1. Bruttoutvalg og frafall	8
2.2. Nettoutvalget.....	9
2.3. Vekting.....	11
3. Bakgrunn	13
3.1. Politisk sosialisering og generasjonsskiller	13
3.2. Kontakt med innvandrere	13
3.3. Koronapandemien.....	14
3.4. Økonomiske konjunkturer	15
3.5. Antall innvandrere og innvandring	17
4. Hovedresultater	18
4.1. Spørsmål 1: Seks påstander om innvandrere.....	18
4.2. Spørsmål 2: Eget forhold til innvandrere i tre forskjellige «scenarier»	24
4.3. Spørsmål 3: Flyktninger og asylsøkeres adgang til opphold i Norge	26
4.4. Spørsmål 4: Personlig kontakt med innvandrere.....	28
4.5. Spørsmål 5: Holdning til arbeidsinnvandring	37
4.6. Spørsmål 5a: Holdning til arbeidsinnvandring under koronapandemien	39
5. Hvilke endringer er statistisk signifikante?	41
6. Holdninger etter bakgrunnskjennetegn	44
6.1. Kjønn	45
6.2. Alder	46
6.3. Utdanningsnivå.....	47
6.4. Antall arenaer for kontakt med innvandrere.....	48
6.5. Andre mål på kontakt med innvandrere	49
6.6. Bostedsstrøk.....	50
6.7. Landsdel.....	51
6.8. Økonomisk hovedaktivitet.....	52
6.9. Innvandrere og deres norskfødte barn	53
6.10. Partipolitisk preferanse.....	55
Referanser	57
Vedlegg A: Spørreskjema	60
Vedlegg B: Holdninger til innvandrere og innvandring 2021 etter bakgrunnsvariabler, veide verdier	64
Vedlegg C: Multivariat analyse	105
Figurregister	110
Tabellregister	111

1. Innledning

Formålet med denne rapporten er å gi en oversikt over holdninger til spørsmål som gjelder innvandrere og innvandring. Rapporten presenterer resultatene fra Statistisk sentralbyrås (SSBs) årlige undersøkelse av befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring for 2021.

Spørsmålene inngår i SSBs reise- og ferieundersøkelse for tredje kvartal. Feltarbeidet for intervjuene fant sted i juli og august 2021. Spørsmålene som stilles berører ulike sider ved innvandrernes bidrag til samfunnet, hvordan innvandrerne oppfattes og graden av kontakt med dem. Et par av spørsmålene har røtter tilbake til 1993, da SSB innledet sin årlige kartlegging av holdninger til innvandrere og innvandring etter ønske fra daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet. Det gjelder for eksempel spørsmålet om likebehandling av innvandrere på arbeidsmarkedet og om flyktningers adgang til Norge. Da den nye arbeidsinnvandringen skjøt fart etter utvidelsene av EU i 2004 og 2007, ble et spørsmål om arbeidsinnvandring innført i 2009.

De fleste spørsmålene som benyttes, ble første gang stilt i 2002 eller 2003. Vedlegg A bak i rapporten gjengir den nøyaktige ordlyden i spørsmålene og svaralternativene. Vedlegg B viser hvordan holdningsvariablene varierer etter diverse bakgrunnsfaktorer som kjønn, alder, utdanningsnivå, bosted, kontakt med innvandrere osv. Vedlegg C gjengir resultater fra multivariate analyser (OLS) av sammenhengen mellom holdningsindikatorne og de enkelte bakgrunnsfaktorene.

2. Data

Datainnsamlingen for årets undersøkelse fant sted i perioden 5. juli-13. august 2021, det vil si i løpet av seks uker. Undersøkelsen ble gjennomført som telefonintervju (CATI). Besøksintervju ble ikke benyttet. Andre tema i undersøkelsen var reiser med overnatting, innenlandske dagsturer, dagsturer til utlandet, spørsmål om influensavaksine og rusvaner. Spørsmålene om holdninger til innvandrere kom omtrent halvveis i intervjuet, etter spørsmål om influensavaksine, og gjennomsnittlig intervjuetid i årets undersøkelse var på 15 minutter.

2.1. Bruttoutvalg og frafall

I alt ble 2 000 personer i alderen 16-79 år (per 31.12.2020) trukket ut for intervju. Årets bruttoutvalg inneholdt ingen avganger, som for eksempel personer som har hatt utenlandsopphold i mer enn seks måneder. Derfor inngikk alle de 2 000 personene i bruttoutvalget som potensielle respondenter. Av disse ble det oppnådd intervju med 965 personer. Frafallet på 1 035 personer utgjør 51,8 prosent av bruttoutvalget. Dette er hele 10,6 prosentpoeng høyere enn i 2020, og er den høyeste frafallsprosenten siden undersøkelsen i sin nåværende form startet i 2002.

Det store frafallet i årets undersøkelse kan sees som en negativ effekt av koronapandemien. For 2020-undersøkelsen kunne det sies at det var en omvendt «koronaeffekt», da svarprosenten var større enn på flere år. Dette kunne forklares av at mange var tilgjengelige for intervju denne sommeren, som var preget av reiserestriksjoner som følge av koronapandemien. Også i år har det vært restriksjoner, men datainnsamlingen fant sted på omtrent samme tid som gjenåpningen av samfunnet begynte, noe som har hatt betydning for både villighet og mulighet til å svare på intervju. Det har derfor vært vanskeligere å oppnå kontakt med respondentene.

Tabell 2.1 Frafallsprosent etter utvalgte år, 2002-2021

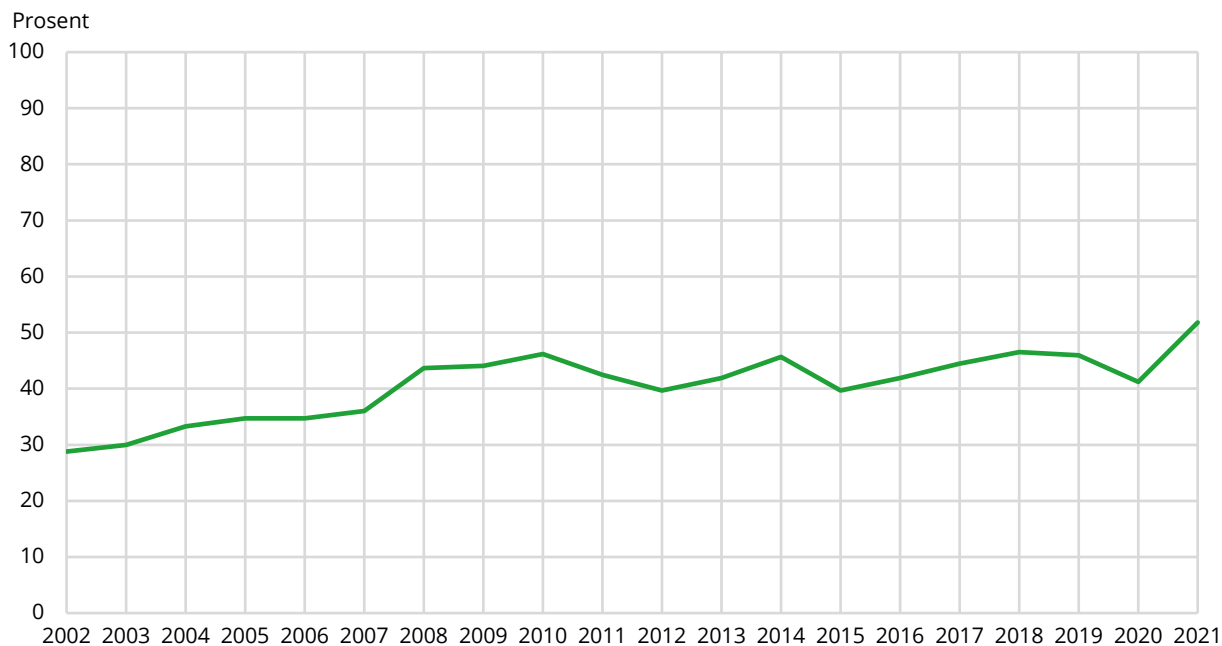
	2002	2004	2006	2008	2010	2012	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Frafallsprosent	28,8	33,3	34,7	43,7	46,2	39,7	45,7	39,7	41,9	44,5	46,5	45,9	41,2	51,8

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og ferieundersøkelsen 2021, tredje kvartal

Tabell 2.1 viser hvordan frafallet har økt fra 2002 til 2021 for utvalgte år. Hvordan frafallsprosenten har utviklet seg for hvert av årene undersøkelsen har vært gjennomført, framgår av figur 2.1. Fra 2002 til 2008 var det et økende frafall, og fra 2008 har det vært på rundt 40 prosent eller høyere.

Intervjuerne som samler inn data til undersøkelsen registrerer opplysninger om årsaker til frafall. Den største frafallsgrunnen er at intervjuerne ikke har klart å oppnå kontakt med respondentene. Av hele bruttoutvalget på 2 000 respondenter, var det nesten 460 personer det ikke ble oppnådd kontakt med, som er nesten dobbelt så mange som i fjor. Disse utgjør 44 prosent av hele frafallet. For 37 prosent av frafallet er årsaken at de ikke ønsket å delta. Den resterende delen av frafallet forklares av sykdom (2 prosent), midlertidig fravær (2 prosent), mangelfull kontaktopplysninger (7 prosent), og språkproblemer (8 prosent).

Figur 2.1 Frafallsprosent etter år, 2002-2021

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og ferieundersøkelsen 2021, tredje kvartal

2.2. Nettoutvalget

Bruttoutvalget er blitt trukket i henhold til SSBs utvalgsplan, slik at det så langt som mulig utgjør et statistisk representativt utvalg av målpopulasjonen. Hvis frafallet er skjevt, altså at det er større frafall i noen identifiserbare grupper enn i andre, reduseres følgelig representativiteten til dem som har latt seg intervjuer (nettoutvalget). Dette justeres ved hjelp av vekter.

I tabell 2.2 ser vi hvordan brutto- og nettoutvalget samt frafallet fordeler seg på kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå. Ideelt sett skal nettoutvalget ligne mest mulig på bruttoutvalget. Bruken av vekter for å kompensere for frafallet blir beskrevet nærmere i avsnitt 2.3.

Tabell 2.2 Fordeling av kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå (per oktober 2020) i undersøkelsens bruttoutvalg, nettoutvalg (uveid og veid), frafall og frafallsprosent. 2021. Prosent

	Bruttoutvalg	Intervju/uveid nettoutvalg	Frafall	Frafallsprosent	Veid nettoutvalg ¹
Alle	100,0 (N=2 000)	100,00 (N=965)	100,0 (N=1 035)	51,8	100,0 (N=965)
Kjønn					
Mann	50,8	52,5	49,2	50,1	50,9
Kvinne	49,2	47,5	50,8	53,5	49,1
Alder					
16-24 år	14,7	15,5	13,9	49,0	14,8
25-44 år	34,5	29,7	38,9	58,4	34,7
45-66 år	36,2	38,4	34,1	48,8	35,8
67-79 år	14,6	16,3	13,0	46,2	14,7
Landsdel					
Oslo og Viken	36,7	38,0	35,5	50,0	38,4
Innlandet	7,0	6,1	7,8	57,9	5,9
Agder og Sør-Østlandet	13,4	13,8	13,0	50,4	14,2
Vestlandet	25,5	25,7	25,3	51,4	25,7
Trøndelag	9,1	8,0	10,0	57,5	7,6
Nord-Norge	8,4	8,4	8,3	51,5	8,1
Innvandrere og deres norskfødte barn					
Med landbakgrunn fra EU etc.	10,5	5,0	12,1	72,3	5,7
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	9,1	9,9	12,1	56,6	11,5
Øvrige befolkning	80,4	85,1	75,8	48,9	82,8
Utdanningsnivå					
Grunnskolenivå	22,9	18,8	26,7	60,4	22,2
Videregående skolenivå	39,5	39,1	39,9	52,3	39,5
Universitets-/høgskolenivå, kort	22,6	26,4	19,0	43,6	21,5
Universitets-/høgskolenivå, lang	10,1	13,5	7,0	35,6	11,3
Uoppgitt utdanning	5,0	2,3	7,4	77,8	5,5

¹ Vektingen justerer nettoutvalget etter fordelingen av kjønn, alder og utdanningsnivå i bruttoutvalget.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Reise- og ferieundersøkelsen 2021, tredje kvartal

I årets undersøkelse er det litt større frafall blant kvinner enn menn. Andelen menn i det uveide nettoutvalget er 1,7 prosentpoeng større enn i bruttoutvalget, mens andelen kvinner er tilsvarende mindre. Dette betyr at det uveide nettoutvalget vil gi en skjevfordeling mellom kjønnene, der menn blir overrepresentert.

Når vi ser på aldersfordelingen i nettoutvalget, finner vi at andelen i gruppen 25-44 år er noe underrepresentert – 4,8 prosentpoeng lavere enn i bruttoutvalget. Alle de andre aldersgruppene er overrepresentert. De som er i alderen 45-66 år har en andel som er 2,2 prosentpoeng større enn i bruttoutvalget, 67-79 år er overrepresentert med 1,7 prosentpoeng, og de yngste (16-24 år) er overrepresentert med 0,8 prosentpoeng i forhold til bruttoutvalget.

Det er skjevheter i det uveide nettoutvalget også når vi ser på utdanningsnivå. De som har lavest fullført utdanning (grunnskolenivå) er mest underrepresentert, med 4,1 prosentpoeng mindre andel enn i bruttoutvalget. Også de med uoppgitt utdanning er underrepresentert i forhold til bruttoutvalget (2,7 prosentpoeng). De som har videregående skolenivå som høyeste fullførte utdanningsnivå er også noe underrepresentert i nettoutvalget, med 0,4 prosentpoeng. Personer som har kort eller lang universitets- eller høyskoleutdanning er overrepresentert blant dem det er oppnådd intervju med, og har henholdsvis 3,8 og 3,4 prosentpoeng større andel i det uveide nettoutvalget enn i bruttoutvalget.

Brutto- og nettoutvalget fordeler seg ganske likt når vi ser på landsdeler. Oslo og Viken er likevel den landsdelen som er mest overrepresentert, og utgjør 1,3 prosentpoeng større andel i det uveide nettoutvalget enn i bruttoutvalget. Trøndelag og Innlandet er mest underrepresentert, med henholdsvis 1,1, og 0,9 prosentpoeng mindre andeler i nettoutvalget enn i bruttoutvalget.

Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er ofte underrepresentert i denne undersøkelsen. For 2021 ser vi at de som har innvandrerbakgrunn fra EU etc. er underrepresentert (5,5 prosentpoeng), mens de som har bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er litt overrepresentert (0,8 prosentpoeng). Den øvrige befolkningen, altså de som ikke har innvandrerbakgrunn, er i år overrepresentert med 4,7 prosentpoeng flere i nettoutvalget enn i bruttoutvalget.

To kolonner i tabell 2.1 viser frafallet. Den ene viser hvordan frafallet fordeler seg på det enkelte kjennemerket, og summerer seg til 100 innenfor hver gruppe. For eksempel fordeler frafallet for kjønn seg slik: 49,2 prosent av frafallet består av menn, mens 50,8 prosent er kvinner.

Den andre verdien som viser frafall, sier oss hvor mange innenfor hver kategori som ikke har svart på intervju. For eksempel ser vi at det blant alle kvinner i utvalget er 53,5 prosent som ikke har svart, mens 50,1 prosent av alle mennene i bruttoutvalget ikke har svart. Frafallet blant kvinner som er trukket ut til intervju er dermed større enn blant menn i årets undersøkelse.

For hele bruttoutvalget er frafallet 51,8 prosent. I flere grupper er det større frafall enn i utvalget sett under ett. Blant innvandrere og deres norskfødte barn med bakgrunn fra EU etc. er det en særlig stor andel som ikke har svart, 72,3 prosent. Blant personer med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. er andelen 56,6 prosent. Også personer med grunnskole som høyeste fullførte utdanning og de med videregående skole har større frafallsprosent enn hele utvalget, henholdsvis 60,4 og 52,3 prosent. Ser vi på aldersgrupper, er det de som er 25-44 år som har det største frafallet. 58,4 prosent av dem som er i denne aldersgruppen har ikke svart på intervju. I noen landsdeler er frafallet større enn for hele utvalget. Dette gjelder Innlandet (57,9 prosent) og Trøndelag (57,5 prosent). Minst frafall finner vi blant dem som har kort eller lang høyskole- eller universitetsutdanning, henholdsvis 43,6 og 35,6 prosent, noe som er langt under frafallsprosenten i hele utvalget. Også de som er i aldersgruppen 67-79 år har et relativt lavt frafall (46,2 prosent). Jevnt over er det høyere frafallsprosent i alle grupper i 2021-undersøkelsen, sammenlignet med 2020.

2.3. Vekting

På grunn av skjevhetene vi får i nettoutvalget (de som ble intervjuet) sammenlignet med bruttoutvalget (det representative uttrekket), benytter vi vektorer for å fordele betydningen av svarene som den enkelte respondenten gir, med tanke på om de tilhører grupper som er over- eller underrepresentert i nettoutvalget. Kjønn, alder og utdanning inngår i konstruksjonen av disse vektene.

Fra 2002 til 2009 ble resultatene av undersøkelsen rapportert uveid. Frafallet den gang var lavere, og underrepresentasjonen av de lavt utdannede var mindre. Vektene ble innført i 2010, og fra 2010 til 2015 inngikk bare utdanningsnivå i vektorrutinen. Fra og med 2016 ble også alder og kjønn brukt for å kalibrere vektene.

Hvert individ i nettoutvalget er tilordnet en vekt som modifierer enhetens innflytelse på helheten. Underrepresenterte enheter (for eksempel lavt utdannede) «vektes opp» med en frafallsvekt større enn 1, mens overrepresenterte enheter (som høyt utdannede) «vektes ned» med en frafallsvekt mindre enn 1.

Etter vekting ser vi at de fleste skjevhetene er blitt redusert, og fordelingen i nettoutvalget blir mer lik fordelingen i bruttoutvalget, noe høyre kolonne i tabell 2.2 viser.

Overrepresentasjonen blant menn er blitt redusert som resultat av vektingen. Andelen menn har gått fra 1,7 prosentpoeng for høyt i de uveide nettoutvalget til 0,1 prosentpoeng for høyt i det veide nettoutvalget. Samtidig har kvinnenes underrepresentasjon blitt justert, og utgjør 0,1 prosentpoeng

mindre enn i bruttoutvalget. På denne måten har det veide nettoutvalget fått tilnærmet lik kjønnsfordeling som bruttoutvalget.

Ser vi på aldersfordelingen etter vekting er det også her blitt en mer lik fordeling som i bruttoutvalget. Aldersgruppen 25-44 år var mest underrepresentert, med 4,8 prosentpoeng mindre andel i det uveide nettoutvalget, og er blitt 0,2 prosent overrepresentert i det veide nettoutvalget. Gruppen 45-66 år var mest overrepresentert, med 2,2. Disse er nå blitt justert ned, og har 0,4 prosent mindre andel i det veide nettoutvalget sammenlignet med bruttoutvalget. Også de yngste (16-24 år) og de eldste (67-79 år) var noe overrepresentert i det uveide nettoutvalget, og har blitt justert ned etter vekting.

Fordelingen på utdanningsnivå er også blitt mye likere bruttoutvalget etter vekting. Personer med grunnskoleutdanning var underrepresentert i det uveide nettoutvalget, med 4,1 prosentpoeng. Disse ligger nå bare 0,6 prosentpoeng under bruttoutvalget etter vekting. Universitets- og høyskoleutdannede var mest overrepresentert i det uveide nettoutvalget, og er nå justert ned. De med kort høyskole- eller universitetsutdanning, som var overrepresentert i de uveide nettoutvalget, er blitt litt underrepresentert etter vekting, mens de med lang høyskole- eller universitetsutdanning fremdeles har en litt større representasjon enn i bruttoutvalget.

Landsdel er ikke brukt som en kalibreringsvariabel i vekteoppbygget, og innføring av frafallsvekter har ikke bidratt til å utjevne fordelingen av landsdelenes representasjon i utvalget. Det er imidlertid ikke store avvik mellom brutto- og nettoutvalg. Oslo og Viken er mest overrepresentert, med 1,3 prosentpoeng før vekting og 1,7 prosentpoeng etter vekting. Innlandet og Trøndelag var noe underrepresentert før vekting, og er fremdeles det etter vekting. I tillegg har Nord-Norge fått en liten underrepresentasjon etter vekting, som de ikke hadde før vekting.

Selv om heller ikke innvandringskategori inngår i vekterutinen, er fordelingen likevel påvirket. Skjevhetene er blitt redusert for gruppen innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre fra EU etc. Her har underrepresentasjonen blitt redusert fra 5,5 til 4,7 prosentpoeng. For den andre gruppen med innvandrerbakgrunn, fra Afrika, Asia etc., har skjevheten derimot blitt forsterket. De har gått fra å være overrepresentert med 0,9 prosentpoeng til 2,5 prosentpoeng i forhold til bruttoutvalget. Disse endringene må sees i sammenheng med vekterutinen. Både alder og utdanning blir brukt i kalibreringen av vekter. Kategorien lav eller uoppgitt utdanning samt aldersgruppen 25-44 år vektes opp på grunn av stort frafall i disse gruppene. I innvandrerbefolkningen, særlig blant dem som kommer fra Afrika, Asia etc., er det mange som befinner seg i disse to kategoriene. Dermed får de større vekter, og en større representasjon i det veide nettoutvalget. I tidligere undersøkelser har denne gruppen vært underrepresentert. Sammenligner vi med den virkelige andelen i hele befolkningen (10,5 prosent i aldersgruppen 16-79 år per 1.1.2021) er den likevel ganske lik som i det veide nettoutvalget (11,5 prosent). Den øvrige befolkningens overrepresentasjon har blitt redusert fra 4,7 til 2,4 prosentpoeng.

Selektivitet i frafallet kan sannsynligvis ha sammenheng med de svarene som blir avgitt. Det kan tenkes at de som nekter å delta, eller de som vi ikke har fått kontakt med, kan ha holdninger som skiller seg fra dem som velger å svare i undersøkelsen.

Med noen få unntak er nettoutvalget blitt mer likt bruttoutvalget med hensyn til de kjennmerkene vi kontrollerer for. Noen av kildene til systematiske skjevheter i materialet, som følge av selektivt frafall, er blitt redusert som resultat av vektingen. Det kan likevel forekomme skjevheter. Resultatene som presenteres i rapporten vil være veid med frafallsvektene.

3. Bakgrunn

Som vi skal se har holdningene til innvandrere og innvandring generelt sett blitt gradvis mer positive i løpet av perioden holdningsundersøkelsen har blitt gjennomført. Fra år til år kan det derimot være endringer både i positiv og negativ retning. I kjølvannet av den økte tilstrømmingen av asylsøkere ved midten av 2010-tallet var det en markert, men midlertidig, endring i svarene i undersøkelsen i retning av større skepsis. I årets undersøkelse ser vi igjen at svarene endrer seg mye i forhold til årene før, denne gangen mot (enda) mer positive holdninger.

Det er med andre ord viktig å skille den langsiktige tendensen mot mer positive holdninger fra endringer på årsbasis, særlig når vi skal vurdere hvilke forhold som kan tenkes å påvirke holdningene. Mens begivenheter og trekk ved den offentlige debatten i årene undersøkelsene gjøres kan tenkes å forklare noen av endringene fra år til år, er det nødvendig å se til dypere, mer strukturelle utviklingstrekk når en skal gjøre rede for tendensene over tid.

3.1. Politisk sosialisering og generasjonsskiller

En mulig årsak til endring over tid er relatert til prosessene som former den såkalte politiske sosialiseringen. I følge forskningstradisjonen som tar for seg denne sosialiseringen er såkalte «formative» deler av livet, slik som barndommen eller ung voksenalder, spesielt viktige for utviklingen av holdninger. Sosialiseringen (slik som skolegang) og begivenheter i løpet av disse periodene spiller en avgjørende rolle i å forme grunnleggende standpunkt i politiske spørsmål (Niemi & Hepburn, 1995). Ettersom omstendighetene for denne sosialiseringen vil være forskjellige fra generasjon til generasjon vil generasjonsskiller oppstå med hensyn til verdier og holdninger. Endringer over tid kan dermed skyldes «utskiftning», i det sammensetningen i befolkningen av generasjoner med forskjellige verdier og holdninger forandres (Abramson & Inglehart, 1992).

I denne undersøkelsen har vi ingen mulighet til å etterprøve om disse prosessene ligger til grunn for endringer vi ser. Riktignok ser vi som sagt en klar tendens over tid til at holdningene til innvandrere og innvandring blir mer positive. Vi ser også at svarene varierer med alder, ved at yngre respondenter er mindre skeptiske enn de eldre. Det er likevel utenfor rammene for denne rapporten å prøve å gi en indikasjon på om disse tendensene er et uttrykk for stabile forskjeller mellom generasjoner og utskiftning av slike. I resten av dette kapitlet skal vi derfor først og fremst ta for oss sammenhenger som vi har større mulighet til å se direkte opp mot resultatene i undersøkelsen.

3.2. Kontakt med innvandrere

En slik sammenheng er graden av kontakt med innvandrere. Her står to hovedhypoteser mot hverandre i forskningslitteraturen. Den ene er den såkalte konflikthypotesen. Den tar utgangspunkt i de sosiale nettverkene og tilliten som holder samfunn sammen. Mangfold vil, i det minste på kort sikt, bidra til å løse opp disse båndene mellom menneskene i lokalsamfunnet. Økt kontakt med personer fra andre grupper vil med andre ord føre til at de eksisterende mellom-menneskelige relasjonene forvitrer og at tilliten til andre personer, uavhengig av gruppetilhørighet, blir svakere (Putnam, 2007). En annen variant av konflikthypotesen hevder at det er nettopp gruppetilhørighet som fører til negative holdninger. Sett fra den dominerende/etablerte gruppens side har andre gruppers nærvær en tendens til å vekke til live fordommer mot sistnevnte grupper, særlig hvis disse gruppene oppleves som å true den etablerte/dominerende gruppens posisjon (Blumer, 1958; se også under delkapittel 3.5 om innvandrere som potensielle konkurrenter på arbeidsmarkedet og for offentlige ytelser). Uansett hvilken variant vi lener oss på forventer konflikthypotesen at holdningene til innvandrere vil bli mer negative med økende kontakt.

I kontrast til dette står forventningene i kontakthypotesen. Denne utgår fra antagelsen om at kontakt øker tilliten snarere enn å motvirke den. Så lenge kontakten skjer under visse vilkår, at den for eksempel er varig og skjer mellom personer som er noenlunde like med hensyn til sosial status, bidrar den til å svekke negative stereotyper (Allport, 1979; Pettigrew et al., 2011). Dersom kontakthypotesen stemmer vil vi derfor forvente å se at personer som har mer kontakt med innvandrere vil tendere mot å ha mer positive holdninger.

Uavhengig av om vi tar utgangspunkt i konflikt- eller kontakthypotesen vil mer langsiktige, samfunnsmessige endringer kunne antas å ha indirekte innvirkning på holdninger, nettopp fordi de påvirker hvor mye kontakt personer har med innvandrere i dagliglivet. En slik utvikling er økende urbanisering og innenlands flyttemønstre generelt. I løpet av de siste tiårene har Norge, i likhet med mange andre samfunn, opplevd urbanisering, der flere og flere bor i tettbebygde strøk. Andelen som bodde i tettbebygde strøk økte fra 70 til 82 prosent i perioden 1990 til 2020 (Statistisk Sentralbyrå, 2020). Noen flere bor også i mer sentrale strøk; mens 39 prosent bodde i de mest sentrale kommunene i landet (sentralitet 1 og 2)² i 1990, bodde 44 prosent av befolkningen i kommuner med samme sentralitet i 2020. Dette er kommuner der innvandrere oftere pleier å være bosatt. Innvandrere tenderer nemlig i større grad enn befolkningen som helhet å bo i de mest sentrale kommunene i landet (Gulbrandsen et al., 2021, s. 35). Når det er sagt er det ikke gitt at det å bo i de områdene av landet med høyest sentralitet nødvendigvis innebærer at man i større grad bor i nærheten av og omgås med innvandrere til daglig. Det er nemlig ikke slik at innvandrere er jevnt bosatt ut over områdene der de generelt sett utgjør en større del av befolkningen. Det er eksempelvis stor variasjon i andelen innvandrere i de ulike delene av Oslo, både på bydelsnivå og innenfor selve bydelene (Gulbrandsen et al., 2021, s. 80-81). Flytte- og bosetningsmønster på lokalsamfunnsnivå må derfor også tas i betraktning når man vurderer i hvilken grad og hvordan prosesser som urbanisering bidrar til kontakt med innvandrere.

I tidligere års undersøkelser har vi sett at det i mange spørsmål er en klar og statistisk signifikant sammenheng mellom det å ha kontakt med innvandrere på flere arenaer og det å gi uttrykk for positive holdninger til innvandrere og innvandring. Som vi skal komme tilbake til i den multivariate analysen i kapittel 6 i denne rapporten, er dette sammenhenger vi i stor grad også finner i årets undersøkelse.

3.3. Koronapandemien

En annen, mer umiddelbar hendelse som kan ha påvirket holdningene er koronapandemien. Som poengtert i forrige års rapport kan koronapandemien, og restriksjonene gjennomført for å håndtere den, ha hatt utslag på holdningene i både positiv og negativ retning.

På en side kan frustrasjonen befolkningen opplever i løpet av samfunnskriser bli kanalisert mot minoriteter, ved at disse blir syndebukker for vanskelighetene (Glick, 2005). Dessuten kan den daglige kontakten med innvandrere ha blitt mindre, både som et resultat av tiltakene som ble satt i verk for å sikre sosial distanse og på grunn av innreiserestriksjoner (Esses & Hamilton, 2021). Dette kan i sin tur bidra til at noen av de positive effektene av kontakt som kontakthypotesen spår uteblir.³

De samme tiltakene har på en annen side redusert antallet innvandrere som har kommet til landet. Hvor mange innvandrere, og spesielt flykninger, som kommer til landet kan nemlig også ha innflytelse på holdningene. Som vi skal komme tilbake til kan færre innvandring bidra til mindre negative holdninger (se under). Det har også blitt hevdet at innvandring som tema er blitt mindre

² SSBs sentralitetsindeks indikerer hvor sentrale kommuner er i forhold til hverandre. Indeksen rangerer kommunen ut fra befolkningens tilgang til arbeidsplasser og servicefunksjoner. Resultatet er en inndeling av kommunene i seks sentralitetsklasser, der mest sentrale kommuner har sentralitet 1 og de aller minst sentrale kommunene har sentralitet 6.

³ Motsatt kan vi forvente at holdningene til innvandrere og innvandring vil bli mindre negative dersom antagelsene som ligger til grunn for konflikthypotesen stemmer.

fremtredende i det offentlige ordskiftet og vil ha mindre appell i forhold til andre temaer relatert til arbeidsledighet, helse og sosiale spørsmål som en følge av pandemien. Et resultat av dette kan være at innvandringskritiske standpunkt vil få tilsvarende mindre appell (Dennison & Geddes, 2020). Dette er riktignok gitt at innvandrere ikke blir en del av forklaringen på årsaken og/eller spredningen av viruset. Nettopp hvilken forklaring som blir presentert vil med andre ord spille en viktig rolle for om innvandrere og/eller andre minoriteter blir gjort til syndebukker (Becker et al., 2011).

Ser man på ordskiftet i den offentlige debatten ser man tegn som kan tyde på at innvandrere og innvandring til en viss grad har fått en rolle i forklaringen på hvordan viruset sprer seg i samfunnet. Som nevnt i fjorårets rapport har det vært noe fokus på den relativt sett høyere andelen smittede i visse innvandrergupper (Strøm & Molstad, 2020, s. 12), i det minste i løpet av pandemiens første fase. Personer med øst-asiatisk utseende har stått fram i media og fortalt om diskriminering i hverdagslivet (Lillelien et al., 2020; Mæland, 2021). Det har også vært oppslag i media om arbeidsinnvandringens mulige rolle i spredningen av COVID19 på tvers av landegrenser (Aune et al., 2021; Lien, 2020) og om at polske innvandrere opplever å bli oppfattet som smittespredere (Bogacz & Strøm, 2020).

For å forsøke å fange opp det siste poenget ble det i årets undersøkelse inkludert et spørsmål om respondentenes holdninger til arbeidsinnvandring, og om hun/han mener disse har endret seg siden utbruddet av pandemien.

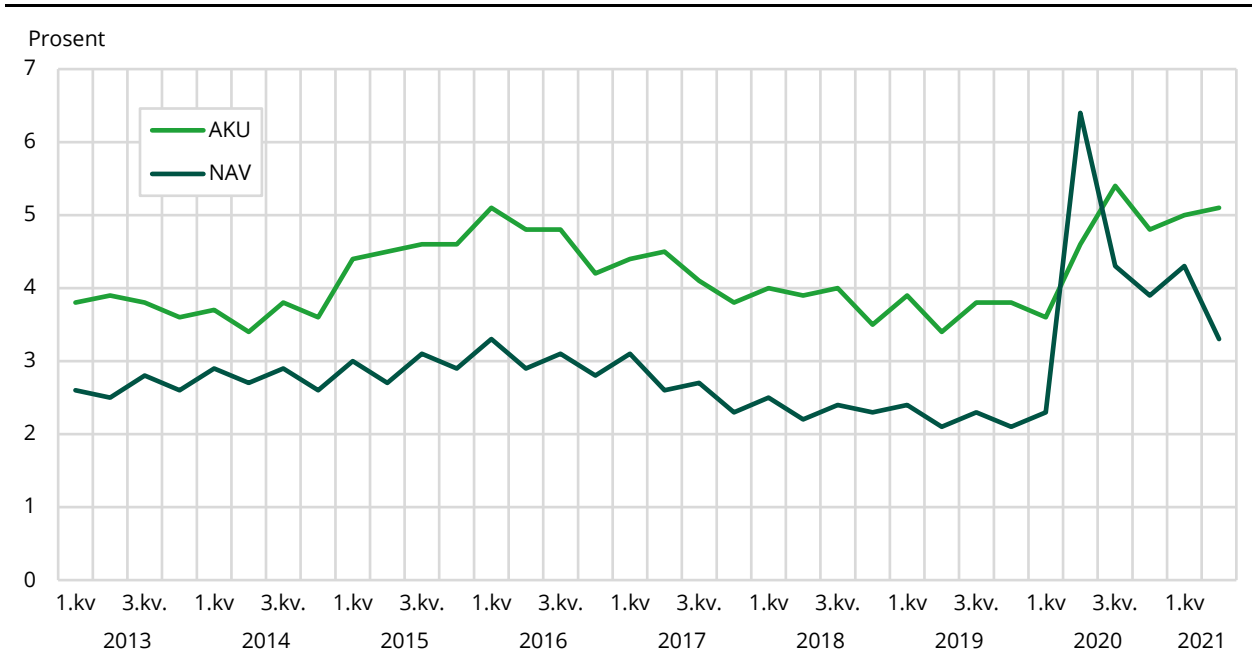
3.4. Økonomiske konjunkturer

Koronapandemien har også hatt en effekt på de økonomiske konjunkturer, som kan påvirke holdninger til innvandring. Som poengtert i forrige års undersøkelse vil vi sannsynligvis først kunne se denne fulle effekten av pandemien og restriksjonene i undersøkelser noe fram i tid. I årets undersøkelse er det kun de mer umiddelbare konsekvensene vi eventuelt vil kunne se. Blant disse mer kortsiktige konsekvensene er det den økte arbeidsledigheten som har vært mest merkbar. Tiltakene som ble satt i verk for å begrense smitten i befolkningen førte til en betydelig nedgang i den økonomiske aktiviteten og en økning i antall arbeidsledige. Som vi kan se av tallene fra SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU) og fra NAV (figur 3.1) økte andelen arbeidsledige betydelig i løpet av andre kvartal av 2020. Siden da har andelen arbeidsledige holdt seg noe høyere enn det den var i årene før. Andelen sysselsatte i befolkningen i yrkesaktiv alder (figur 3.2) gikk også ned i løpet av de første kvartalene av 2020, men økte igjen i løpet av begynnelsen av 2021.⁴

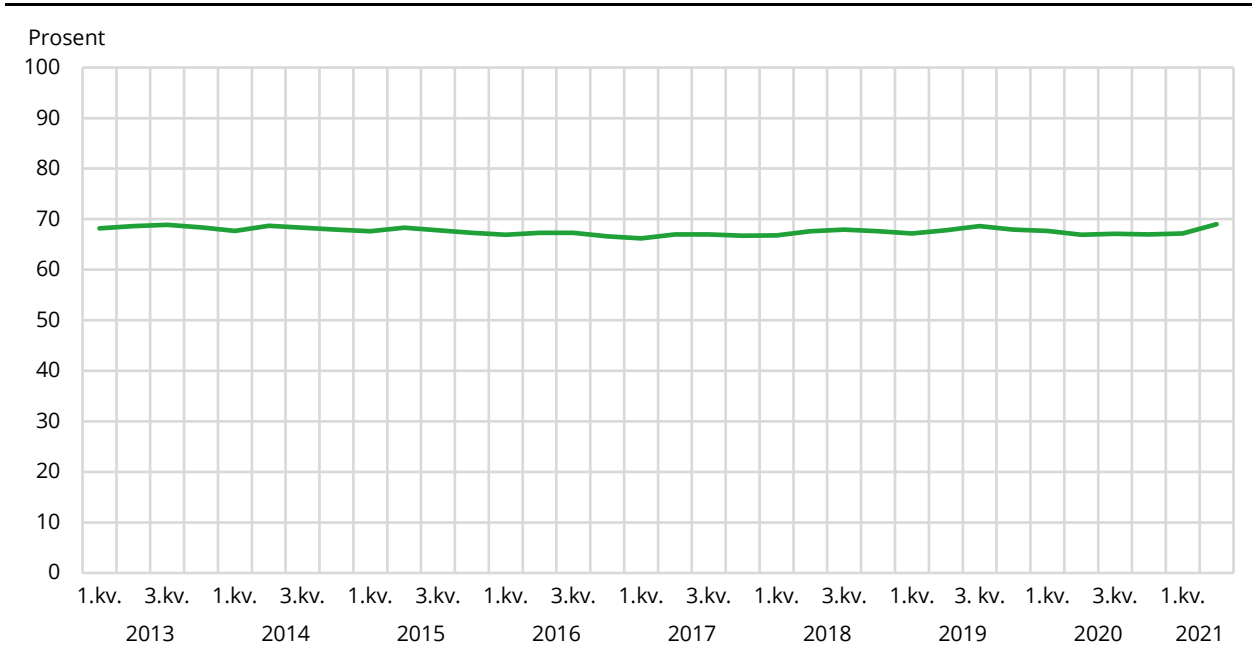
⁴ Fra og med januar 2021 har det blitt benyttet et nytt skjema for arbeidskraftsundersøkelsen (AKU). Disse endringene medfører at tallene for sysselsatte fra etter denne omleggingen ikke er helt sammenlignbare med tallene før. For å lese mer om endringene og mulige konsekvenser, se Horgen, E. H. & Sundt, C. (2021). Beskrivelse av brudd i sentrale variabler i AKU. *Statistisk Sentralbyrå*. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/arbeidskraftundersokelsen/artikler/beskrivelse-av-brudd-i-sentrale-variabler-i-aku>

Figur 3.1 Andel arbeidsledige i alderen 15-74 år, 2013-2021, Kvartalsvis¹

¹ For NAV-tallene vises tall for midterste måned i hvert kvartal.
Kilde: SSB, Statistikkbanken, tabell 08518 (AKU). NAV (2021), tabell 7

Figur 3.2 Andel sysselsatte i alderen 15-74 år, 2013-2021 AKU, kvartalsvise tall

Kilde: SSBs arbeidskraftsundersøkelse

Andelene arbeidsledige og sysselsatte er relevante ettersom den økonomiske situasjonen kan tenkes å være viktig i å avgjøre hvorvidt innvandrere oppfattes som mulige konkurrenter på arbeidsmarkedet og om velferdsgoder. En sammenheng mellom arbeidsledighet og negative holdninger er blitt funnet i noen studier (Finseraas et al., 2016), og synes å være særlig knyttet til økonomiske krisetider (van Setten et al., 2017). Mens noen studier mener å se at det er den økonomiske situasjonen til den enkelte som er avgjørende, mener andre å se at det er den enkeltes helhetsoppfatning av innvandringens konsekvenser for økonomien som har betydning (Hainmueller & Hopkins, 2014; van Setten et al., 2017). For undersøkelsen vår er sammenhengen mellom arbeidsledighet og negative holdninger uansett interessant ettersom vi kan forvente at høyere arbeidsledighet vil kunne bidra til å gjøre holdningene mer negative enn de ellers ville vært. Tidligere

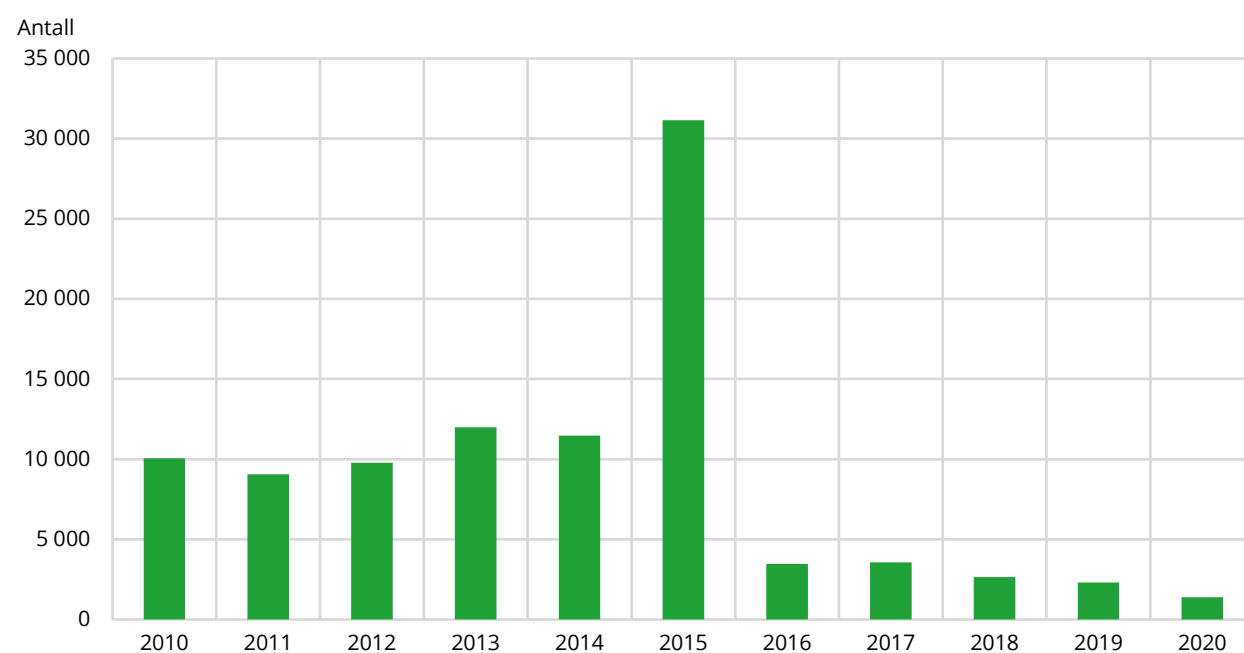
utgaver av undersøkelsen foretatt i kjølvannet av kriser, slik som finanskrisen på slutten av 2000-tallet, har funnet et tilsvarende sammenfall mellom økende arbeidsledighet og mer negative svar på visse spørsmål (Blom, 2009).

3.5. Antall innvandrere og innvandring

Innvandrere utgjør i dag en større andel av befolkningen enn de gjorde i 2002, da undersøkelsen i dagens form startet. Siden 2002 har andelen innvandrere steget fra 6 prosent til 15 prosent ved starten av 2021. Som nevnt over spår en variant av konflikthypotesen at kontakt med innvandrere vil føre til mer negative holdninger, spesielt dersom innvandrerne kan oppfattes som å potensielt sett true allerede etablerte gruppers stilling. En kan i den sammenhengen forvente at selve størrelsen på andelen av befolkningen som innvandrere utgjør vil spille en rolle i å avgjøre i hvilken grad innvandrere oppleves som reelle konkurrenter (Quillian, 1995). På en annen side kan også økt antall (og andel) innvandrere i samfunnet potensielt indirekte bidra til mer positive holdninger, gitt at kontakthypotesens forventninger stemmer; at økt kontakt med innvandrere fører til mindre fordommer og mer tillit. Flere innvandrere i samfunnet vil nemlig kunne innebære at flere vil komme i kontakt med innvandrere i dagliglivet, i det minste i prinsippet (hvor mange som faktisk omgås innvandrere i dagliglivet vil være avhengig av blant annet bosetningsmønsteret på lokalt nivå, se delkapittel 3.2).

Antallet innvandrere som kommer til landet kan også tenkes å ha innvirkning på holdningene. I sammenheng med den økte tilstrømmingen av asylsøkere i årene rundt midten av 2010-tallet så vi som nevnt en midlertidig tendens til større skepsis mot innvandrere og innvandring i svarene på undersøkelsen. I årets undersøkelse kan innreiserestriksjonene i sammenheng med koronapandemien ha spilt en lignende rolle, om enn i motsatt retning. I løpet av 2020 søkte i underkant av 1 400 personer beskyttelse (asyl) i Norge (figur 3.3). Dette er kun om lag 60 prosent av antallet søknader som ble levert året før (2019). Generelt sett var innvandringen i 2020 lav. Ikke siden 2004 har det kommet så få innvandrere til Norge som det gjorde i 2020 (Tømmerås, 2021). Innvandringen har i etterkant av dette tatt seg noe opp igjen. I de to første kvartalene av 2021 kom det henholdsvis 11 200 og 11 600 personer, som var en oppgang sammenlignet med de tilsvarende kvartalene året før, da det innvandret 10 500 og 5 200 personer.

Figur 3.3 Antall asylsøkere til Norge, 2010-2020

Kilde: Utlendingsdirektoratet

4. Hovedresultater

I dette kapitlet presenteres hovedresultatene fra årets undersøkelse, og vi ser dem i sammenheng med svarene tilbake til 2002. På lang sikt har det vært en økning i positive holdninger til innvandrere og innvandring. Det har imidlertid vært noen årlige variasjoner, og noe av dette kan sees i sammenheng med konjunkturer i samfunnet og hendelser som har påvirket folks holdninger. For eksempel ble det uttrykt mer negative holdninger i 2016, året etter den store flyktningstrømmen fra Syria. Trenden med stadig mer positive holdninger fortsatte imidlertid i årene etter, fra 2017, og resultatene fra årets undersøkelse viser at denne trenden fortsetter.

Ordlyden i hvert enkelt spørsmål i undersøkelsen er gjengitt i vedlegg A. Resultatene er, som nevnt, veid med frafallsvekter som justerer for skjevheter i nettoutvalget med hensyn til alder, kjønn og utdanningsnivå. Signifikante endringer fra 2020 til 2021 blir omtalt i kapittel 5. Kapittel 6 gjennomgår hvordan holdningene varierer etter ulike kjennemerker ved respondentene. Tabellgrunnlaget for dette gjengis i vedlegg B, som viser hvordan holdningene varierer etter kjønn, alder, utdanningsnivå, bostedsstrøk, landsdel, kontakt med innvandrere, økonomisk hovedaktivitet, innvandrerbakgrunn (innvandringskategori og landbakgrunn) og politisk preferanse. Vedlegg C viser resultater fra multivariate analyser av holdninger etter utvalgte bakgrunnsvariabler. På den måten kan vi undersøke samvariasjon mellom enkeltvariabler og holdninger når vi kontrollerer for andre bakgrunnsfaktorer.

4.1. Spørsmål 1: Seks påstander om innvandrere

I første del av undersøkelsen blir respondentene bedt om å ta stilling til seks forskjellige påstander om innvandrere. Det gis fem svaralternativer som har samme format på alle påstandene: Helt enig, nokså enig, både og, nokså uenig og helt uenig. «Både og» nevnes ikke i selve spørsmålet, men foreligger som et nøytralt svaralternativ for dem som verken godtar eller avviser utsagnet. Intervjueren har også tilgang til rubrikker for «vet ikke» og «vil ikke svare». «Vil ikke svare» behandles som «uoppgitt», og holdes utenfor tabellene. For å motvirke at noen ubevisst gir svar som blir liggende på samme side av skalaen, er utsagnene med hensikt formulert med vekselvis positivt og negativt fortegn.

Tabell 4.1 viser svarfordelingen på de seks utsagnene som inngår i spørsmål 1 (se vedlegg A for spørsmålsordlyden). Resultatene fra tidligere år er tatt med for å vise utviklingen over tid, men noen år må utelates av plasshensyn. Svarfordelingen i tabellen viser hele skalaen av resultatene (helt enig, nokså enig, både og, nokså uenig, helt uenig og vet ikke). Når vi omtaler resultatene i teksten videre, slår vi sammen «helt enig» og «nokså enig» til «enig», og «helt uenig» og «nokså uenig» til «uenig».

Tabell 4.1 Holdning til seks påstander om innvandrere. 2002-2021. Prosent¹

År	Alle svar	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Antall personer som svarte
(a) "Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv"								
2002	100	18	48	12	14	5	2	1 410
2008	100	33	42	15	7	2	1	1 113
2012	100	32	48	9	8	3	1	1 186
2014	100	32	45	10	9	3	1	1 076
2016	100	21	45	14	14	4	1	1 158
2018	100	29	43	12	11	3	2	1 062
2020	100	40	38	13	6	2	1	1 168
2021	100	48	32	12	4	2	3	948
(b) "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene"								
2002	100	14	27	14	30	13	2	1 405
2008	100	8	19	19	32	19	3	1 113
2012	100	8	24	14	34	16	3	1 186
2014	100	8	21	13	33	21	3	1 074
2016	100	8	22	15	35	18	2	1 157
2018	100	6	19	13	36	22	3	1 062
2020	100	6	14	13	33	29	5	1 169
2021	100	5	11	14	26	37	8	947
(c) "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge"								
2002	100	24	39	12	14	8	2	1 409
2008	100	33	38	12	10	5	2	1 111
2012	100	34	39	9	10	5	3	1 189
2014	100	36	33	12	13	5	2	1 073
2016	100	28	39	13	12	6	2	1 159
2018	100	34	37	11	12	5	2	1 060
2020	100	41	31	13	7	4	3	1 167
2021	100	47	27	13	5	4	4	947
(d) "Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet"								
	Alle svar	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Antall personer som svarte
2002	100	17	28	13	25	16	1	1 410
2008	100	12	21	18	29	20	1	1 110
2012	100	10	23	12	31	23	2	1 188
2014	100	9	19	10	31	29	2	1 074
2016	100	9	23	13	31	23	1	1 159
2018	100	7	22	12	31	26	3	1 061
2020	100	5	15	15	28	35	2	1 166
2021	100	4	13	12	26	43	2	948
(e) "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn"								
2002	100	60	26	4	6	4	1	1 410
2008	100	70	20	5	4	2	-	1 113
2012	100	63	23	4	6	3	1	1 186
2014	100	67	20	4	6	2	1	1 075
2016	100	58	28	5	6	3	1	1 159
2018	100	70	19	3	4	3	1	1 061
2020	100	76	15	4	2	2	1	1 166
2021	100	80	14	3	1	1	1	948
(f) "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig"								
2003	100	29	25	7	25	14	1	1 381
2008	100	22	24	15	26	14	-	1 110
2012	100	25	27	11	23	13	1	1 185
2014	100	21	25	13	26	13	2	1 073
2016	100	23	28	12	27	9	1	1 158
2018	100	20	29	11	25	13	2	1 060
2020	100	17	24	16	24	17	1	1 163
2021	100	14	18	18	26	21	2	948

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

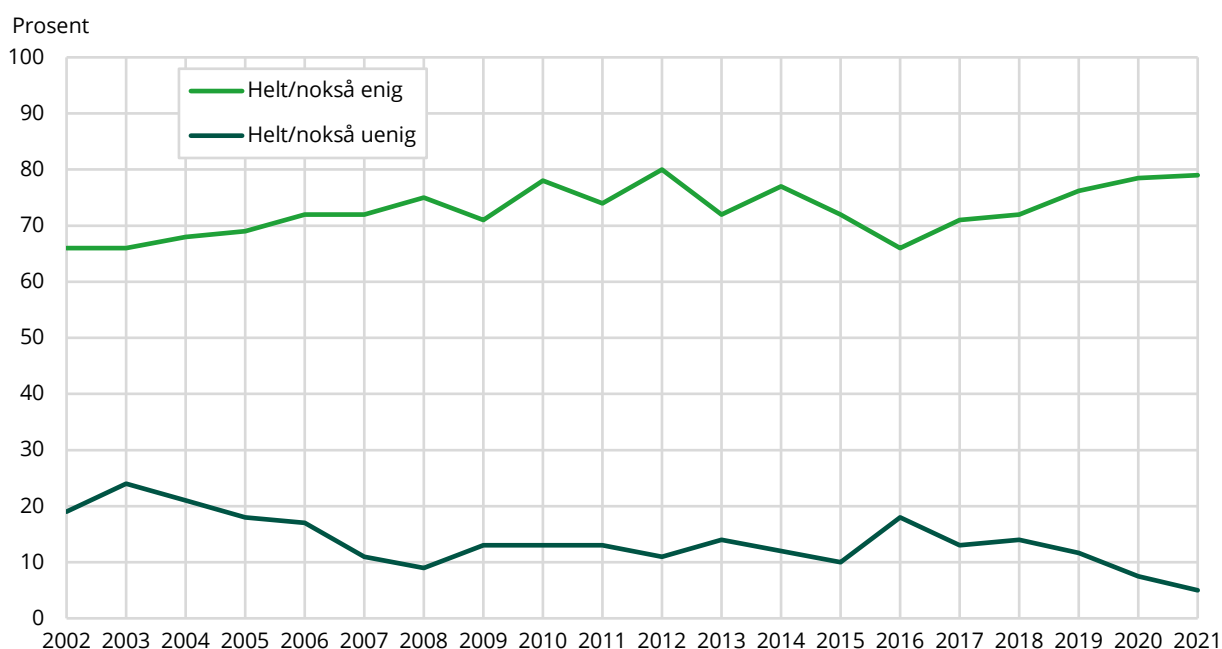
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Påstand a: Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv

Til påstanden om at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv, er størstedelen enige. I 2021 er bare 5 prosent helt eller nokså uenig i dette, mens 79 prosent er helt eller nokså enig i denne påstanden. Dette tilsvarer en økning på 1 prosentpoeng i andelen som er enige sammenlignet med 2020, og andelen som var uenige er 3 prosentpoeng mindre enn i 2020.

Mens tabell 4.1 viser svarfordelingen bare for utvalgte år, illustreres utviklingen i holdningene til utsagnet om hvorvidt innvandreres innsats i arbeidslivet anerkjennes, for alle år fra 2002 til 2021.

Figur 4.1 Holdning til utsagnet «Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv». 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Den største andelen som ytrer seg positivt i hele perioden finner vi i 2012, da 80 prosent var enige i påstanden om at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i arbeidslivet. Den store oppslutningen dette året kan henge sammen med at det i kjølvannet av finanskrisen i 2008 ble økonomiske oppgangstider og økt behov for arbeidskraft, og at holdninger til arbeidsinnvandring derfor ble mer positive.

Andelen enige var på det laveste i 2016, året etter den store flyktningstrømmen fra Syria, med 66 prosent. Da hadde oppslutningen ikke vært så lav siden 2002 og 2003. Etter 2016 har det imidlertid blitt høyere oppslutning igjen. Andelen enige har økt med 13 prosentpoeng siden 2016, og er nå nesten like stor som den var i 2012. Selv om summen av «helt enig» og «nokså enig» er tilnærmet lik som i 2012, er andelen som sier seg «helt enig» den største i hele perioden, på 48 prosent. Dette er 16 prosentpoeng større andel enn i 2012. Bare det siste året har det vært en økning på 8 prosentpoeng.

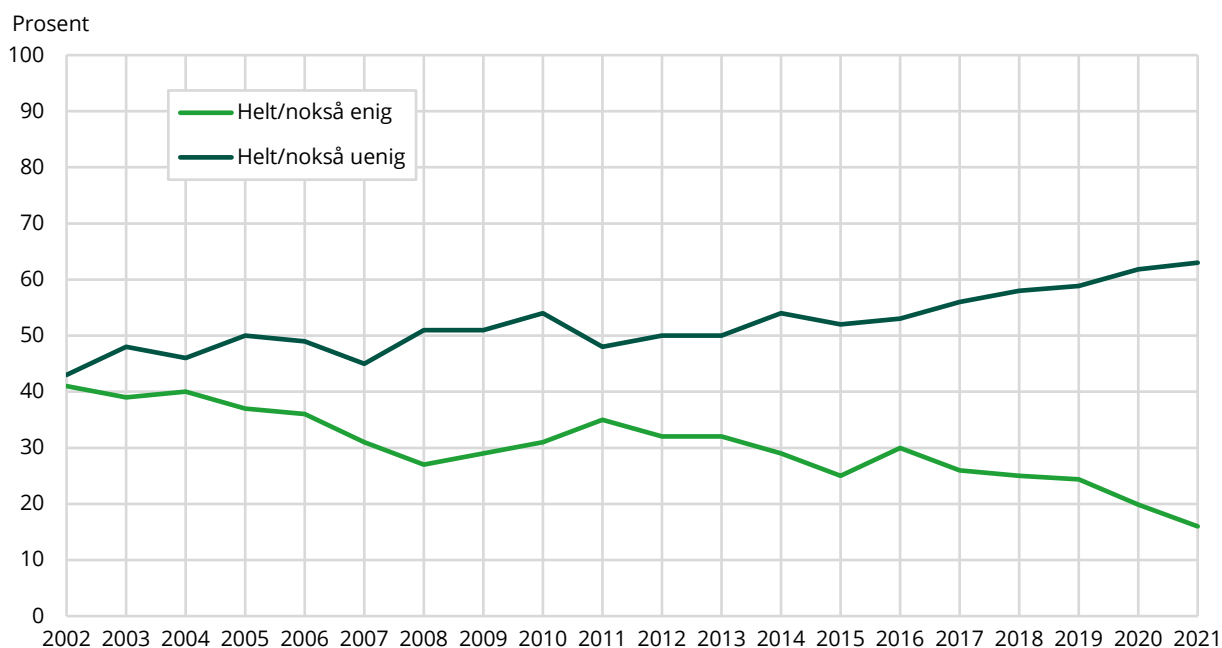
Påstand b: Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

Neste utsagn inneholder den negativt ladede påstanden om at «Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». I 2002 var det nesten like mange enige som uenige i denne påstanden – om lag fire av ti. Figur 4.2 viser en tydelig stigende tillit over tid til innvandrernes omgang med sosiale velferdsordninger. Andelen som godtar påstanden om at velferdsordningene misbrukes, synker jevnt fra 41 prosent i 2002 til 16 prosent i 2021, mens andelen som er uenige stiger fra 43 prosent i 2002 til 63 prosent i 2021. Dette er den største andelen enige vi har sett i hele perioden.

Bare det siste året, fra 2020 til 2021, har det vært en nedgang i andelen som er helt eller nokså enig på 4 prosentpoeng, mens andelen som er uenig har økt med 1 prosentpoeng.

Fordelingen mellom «helt uenig» og «nokså uenig» har også endret seg over tid. I hele perioden har det vært flere som har svart «nokså uenig» enn «helt uenig», men forskjellen er blitt mindre, og i årets undersøkelse har det snudd. Flere har svart «helt uenig» (37 prosent) enn «nokså uenig» (26 prosent).

Figur 4.2 Holdning til utsagnet "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

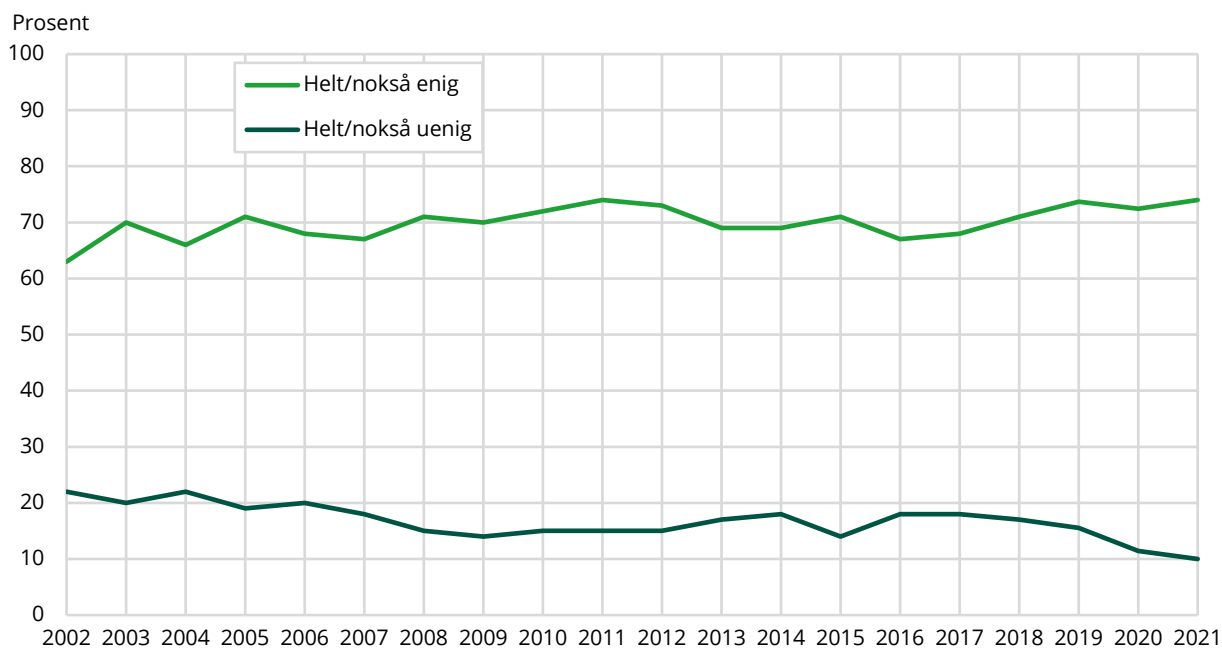
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Påstand c: Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

Det tredje utsagnet er positivt ladet, og har ordlyden «Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». Til denne påstanden har det helt siden 2002 vært et klart flertall som har vært enig. Ser vi på utviklingen over tid, er den preget av stor stabilitet, men også en svak tendens til en økende aksept av dette utsagnet. Vi ser en økning i andelen som er positive, fra 63 prosent i 2002 til 74 prosent i 2021. Samtidig har andelen som er kritiske blitt mer enn halvert – fra 22 prosent i 2002 til 10 prosent i 2021. Det er andelen som sier seg uenig som har hatt størst endring de siste årene, med en nedgang på 8 prosentpoeng siden 2017, mens andelen som har sagt seg enig har holdt seg nokså stabil på litt over 70 prosent i samme periode.

Av tabell 4.1. går det frem at andelene som har avgitt svar i ytterkanten av skalaen har økt for dette spørsmålet, særlig det siste året. Fra 2020 til 2021 har andelen som sier seg «helt enig» i at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge økt fra 41 prosent til 47 prosent.

Figur 4.3 Holdning til utsagnet "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». 2002-2021. Prosent¹

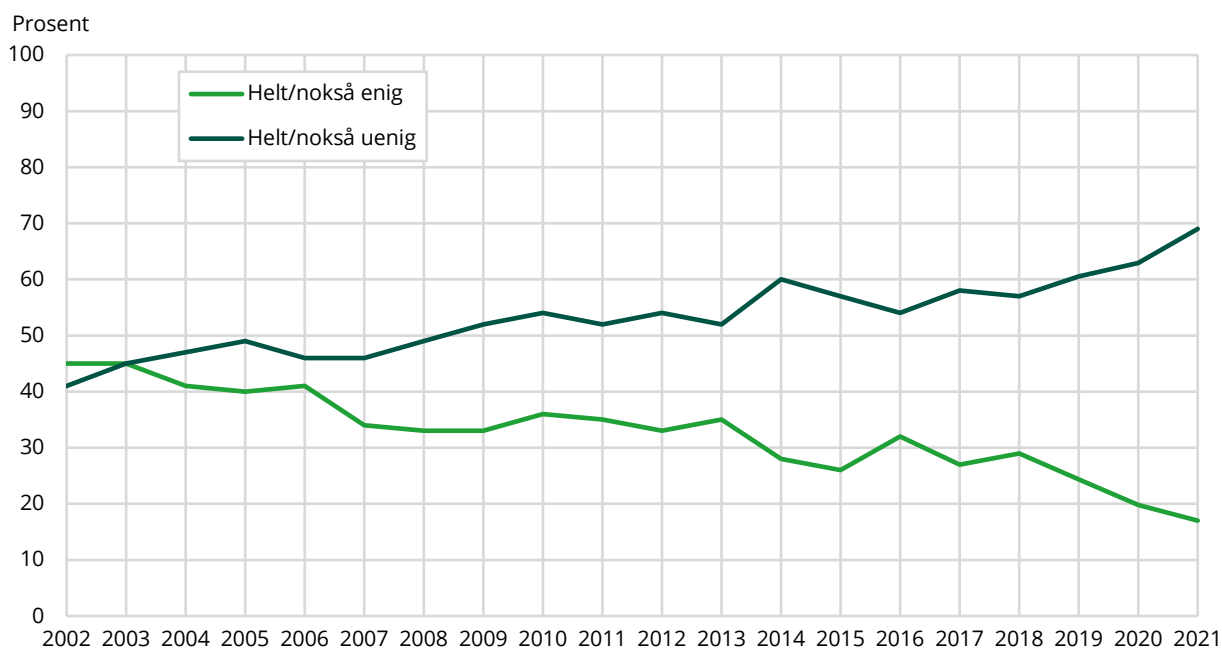

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Påstand d: Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

Fjerde utsagn er igjen en negativt vinklet påstand: «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet». Vi ser mye av det samme mønsteret her som til påstanden om at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger. I 2002 var det et knapt flertall (45 prosent) som var enig i at innvandrere utgjør en kilde til utrygghet i samfunnet, mens 41 prosent var uenig. Over tid har de kritiske holdningene blitt mindre fremtredende, mens de positive holdningene har økt. Figur 4.4. illustrerer tydelig denne utviklingen.

Figur 4.4 Holdning til utsagnet «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet». 2002-2021. Prosent¹

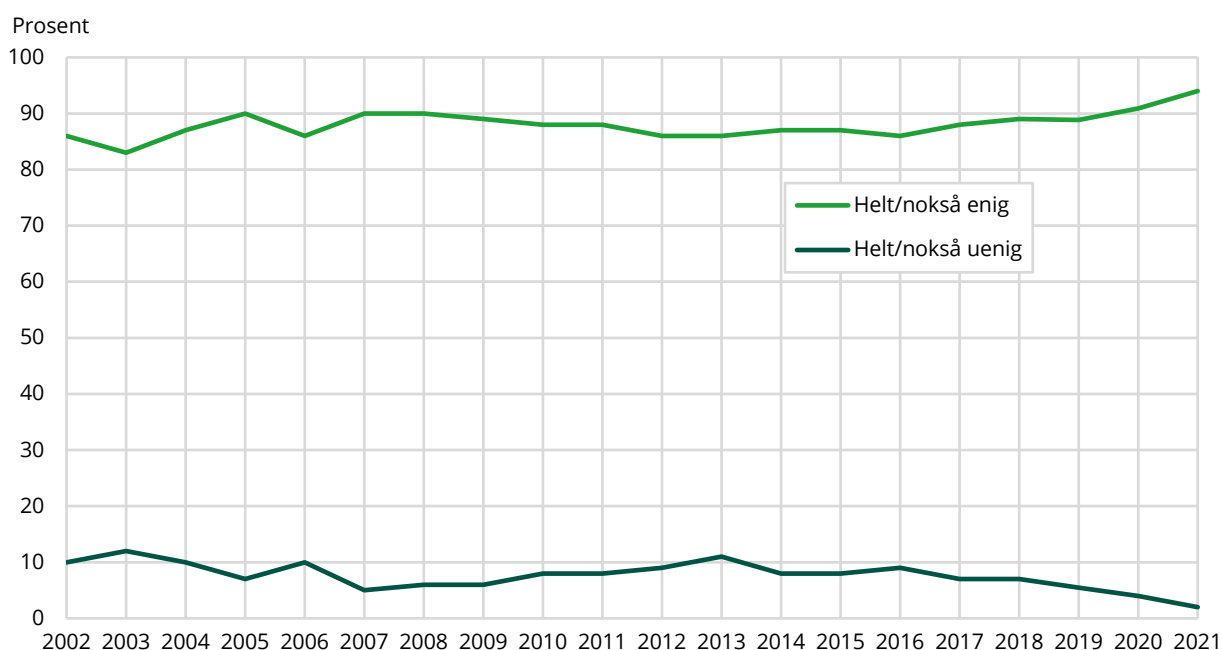
¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

I hele perioden, fra 2002 til 2021, har andelen som ser på innvandrere som en trussel mot samfunnstryggheten gått ned med 28 prosentpoeng, mens andelen som er uenig har gått opp med 28 prosentpoeng. I 2021 er 17 prosent enige i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet, mens et klart flertall – 69 prosent – er uenige i dette. Dette er den største andelen uenige, og den minste andelen enige, vi har sett i hele perioden, og gjenspeiler en økende tillit til innvandrere i samfunnet. Bare det siste året, fra 2020 til 2021 har andelen uenige gått opp med 6 prosentpoeng. Vi ser også at andelen som svarer i ytterkanten av skalaen – «helt uenig» – har gått opp med 8 prosentpoeng fra i fjor, mens andelen som oppgir «nokså uenig» har gått ned med 2 prosentpoeng det siste året.

Påstand e: Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

Det femte utsagnet uttrykker en støtte til kravet om likebehandling av innvandrere på arbeidsmarkedet: «Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn». Svarene gjenspeiler minimal støtte i befolkningen til at innvandrere legitimt kan forskjellsbehandles på arbeidsmarkedet. Helt siden 2002 har det eksistert en stabil og bred enighet om at innvandrere i Norge bør ha de samme mulighetene til arbeid som nordmenn. Andelen enige ligger mellom 83 og 94 prosent i perioden 2002-2021, mens andelen uenige har holdt seg på rundt 10 prosent eller lavere det meste av tiden. I 2021 var bare 2 prosent uenige i at mulighetene for arbeid bør være like for innvandrere som for nordmenn. Det store flertallet – 94 prosent – var enige i at det bør være like muligheter. De fleste (80 prosent) sa seg «helt enig». I 2021 ser vi den minste andelen uenige og den største andelen enige for hele perioden.

Figur 4.5 Holdning til utsagnet "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn". 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

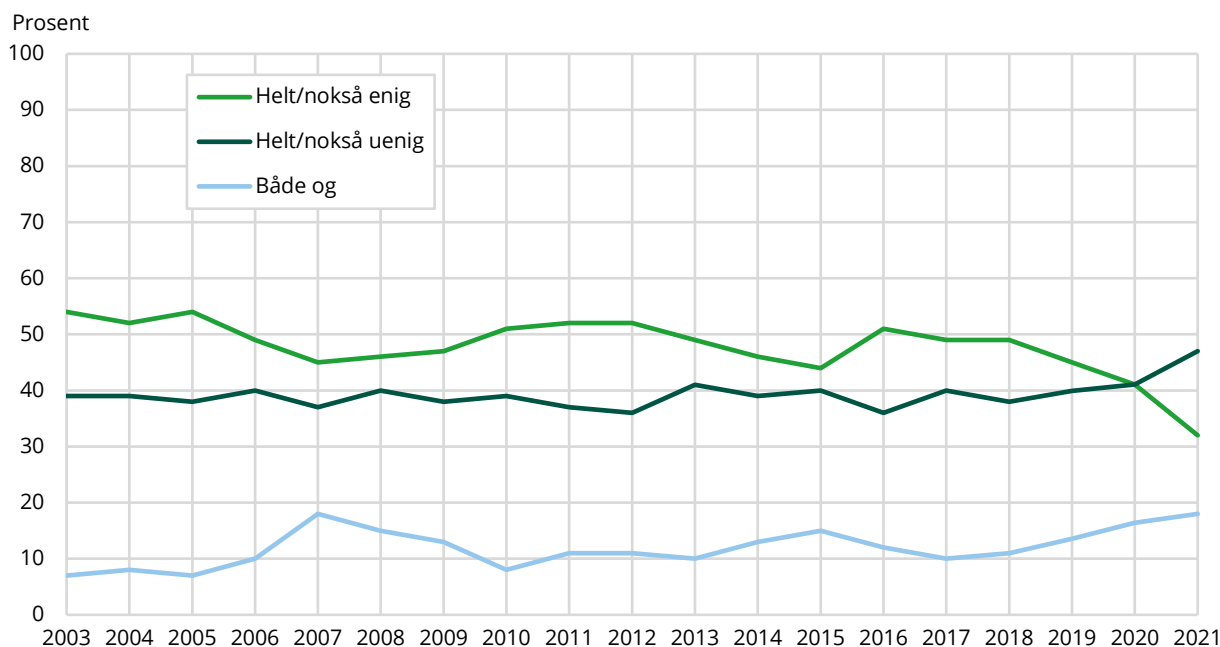
Påstand f: Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

Den siste av de seks påstandene (innført i undersøkelsen i 2003) sikter mot å avdekke hvor tolerant befolkningen er når det gjelder innvandrernes adgang til å avvike fra norske standarder for livsstil og preferanser (Blom, 2017). Påstanden som respondentene bes ta stilling til er denne: «Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig».

Dette er et spørsmål som omhandler tilpasningsprosessen mellom innvandrere og samfunnet de kommer til. Andre undersøkelser som berører dette temaet har vist at det kan være vanskelig å

skille mellom integrering (gjensidig tilpasning) og assimilering (der innvandrere ensidig tilpasser seg det samfunnet de kommer til). De fleste støtter opp om en form for integrering, men det er begrenset oppslutning om at innvandrere fullt og helt må oppgi sin kultur (Brekke, Fladmoe og Wollebæk, 2020). Det er relativt mange som oppgir et nøytralt svar (både/og) i vår undersøkelse, noe som kan indikere at det er et vanskelig spørsmål å si seg enig eller uenig i.

Figur 4.6 Holdning til utsagnet: "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig». 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Av figur 4.6 ser vi at det siden 2003 har vært større andeler som har sagt seg enig enn uenig i dette spørsmålet. Over tid har andelen som har vært enige i påstanden imidlertid gått noe ned, mens andelen uenige har holdt seg ganske stabil, med noen årlige variasjoner. I løpet av perioden har enige og uenige tilnærmet seg hverandre, og i 2020 var andelen blitt like store (41 prosent). I årets undersøkelse er andelen som er uenig (47 prosent) blitt langt større enn andelen enige (32 prosent). Det er også en forholdsvis stor andel som viser en nøytral holdning til denne påstanden (både/og), på 18 prosent.

4.2. Spørsmål 2: Eget forhold til innvandrere i tre forskjellige «scenarier»

Spørsmål 2 er ment å gi en indikasjon på hvor villig respondenten er til å inngå i sosiale relasjoner med innvandrere. Spørsmålet innledes med å presisere at det er en forutsetning at innvandreren behersker norsk, og har følgende ordlyd: «I de følgende spørsmålene forutsetter vi at innvandreren behersker norsk. Ville du synes det var ubehagelig dersom (a) du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer, (b) du fikk en innvandrer som ny nabo, eller (c) du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?»

Etter at Norge har fått mer arbeidsinnvandring, er begrepet «innvandrer» blitt mer komplisert. Det kan bety både personer med flyktningbakgrunn og arbeidsinnvandrere. I 2014 ble innledningen til spørsmålet utvidet med et tillegg om at innvandreren «kommer fra land utenom Vest-Europa og Nord-Amerika». Formålet var å undersøke om en eksplisitt presisering av innvandrernes landbakgrunn førte til observerbare endringer i svarfordelingen fra tidligere års (meget stabile) funn, noe det ikke gjorde. Derfor ble spørsmålet omgjort til sin opprinnelige form året etter (Blom, 2015). Dersom respondenten spør hva vi mener med innvandrere, har intervjueren likevel instruksjoner om å

presisere at det siktes til innvandrere med landbakgrunn fra Øst-Europa, Asia (inkl. Tyrkia), Afrika og Sør- og Mellom-Amerika.

Tabell 4.2 Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere. 2002-2021. Prosent¹.
"Ville du synes det var ubehagelig dersom ..."

	Alle	Ja	Nei	Vet ikke	Antall personer som svarte
(a) ...du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrers?"					
2002	100	11	88	1	1 410
2004	100	10	90	1	1 319
2006	100	8	91	1	1 286
2008	100	10	90	1	1 109
2010	100	7	91	2	1 054
2012	100	9	90	1	1 188
2014	100	8	90	3	1 070
2016	100	7	92	1	1 159
2018	100	5	94	1	1 065
2019	100	6	92	2	1 076
2020	100	5	93	2	1 164
2021	100	3	95	2	948
(b) ...du fikk en innvandrers som ny nabo?"					
2002	100	8	90	2	1 410
2004	100	9	90	1	1 316
2006	100	7	91	2	1 287
2008	100	6	94	1	1 110
2010	100	6	92	2	1 053
2012	100	6	92	2	1 188
2014	100	6	92	2	1 070
2016	100	6	92	1	1 159
2018	100	5	94	1	1 065
2019	100	5	93	2	1 076
2020	100	3	95	2	1 165
2021	100	2	96	2	948
(c) ...du hadde en sønn eller datter som ville gifte deg med en innvandrers?"					
2002	100	40	53	7	1 409
2004	100	35	60	5	1 317
2006	100	32	62	6	1 286
2008	100	24	69	6	1 107
2010	100	26	67	7	1 052
2012	100	25	69	6	1 184
2014	100	23	69	8	1 068
2016	100	20	74	6	1 157
2018	100	17	79	4	1 065
2019	100	15	80	5	1 074
2020	100	11	82	7	1 162
2021	100	9	84	8	946

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

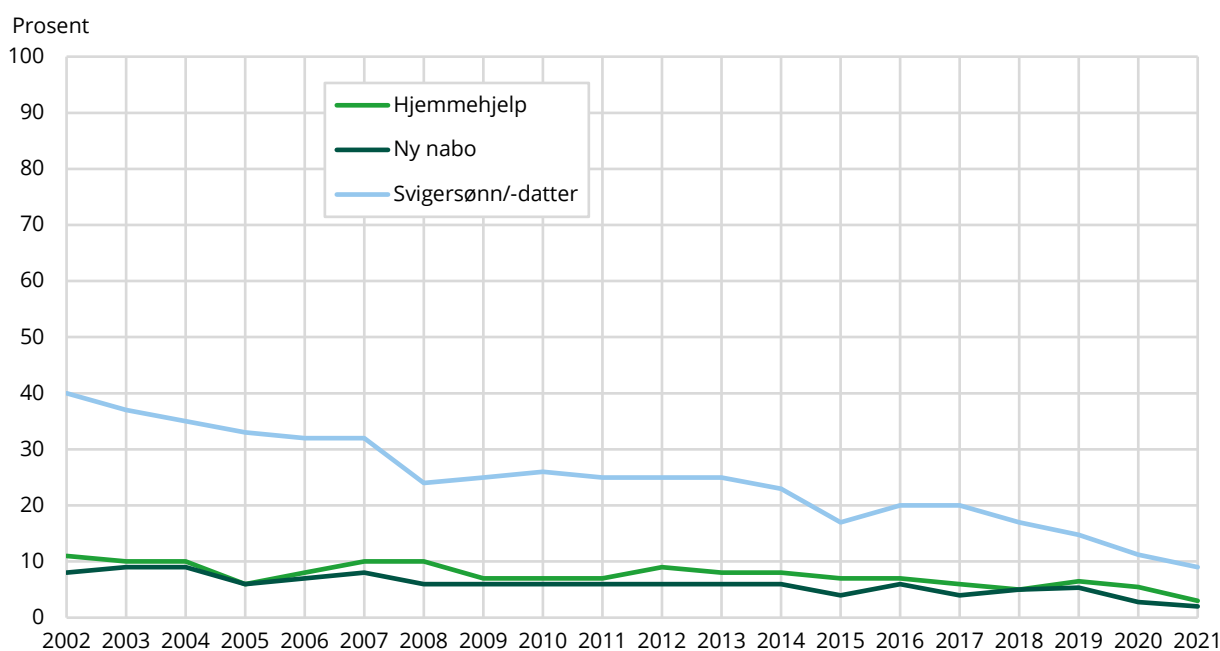
Tabell 4.2 viser årlige svarfordelinger fra 2002 til 2021, der noen år er utelatt av plasshensyn. Jevnt over er det små andeler som svarer bekreftende på at det ville vært ubehagelig å få en innvandrers som hjemmehjelp til seg selv eller til en i nærmeste familie. I hele perioden har om lag 90 prosent svart at det ikke vil vært ubehagelig. I 2021 var det 95 prosent som svarte benektende på dette, og 3 prosent som ytret at det ville vært ubehagelig. Det samme gjelder for spørsmålet om det vil vært ubehagelig å få en innvandrers som ny nabo. I 2021 er andelen som svarer at det ikke vil vært ubehagelig 96 prosent, som er den største andelen i hele perioden fra 2002 til 2021. Bare 2 prosent svarte at det ville vært ubehagelig.

Når det gjelder spørsmålet om det vil føles ukomfortabelt at en sønn eller datter vil gifte seg med en innvandrers, er det derimot flere som svarer ja. Det er likevel en svært tydelig utvikling over tid når

det gjelder å akseptere en slik relasjon. Andelen som svarer bekreftende på at de ville synes det var ubehagelig har falt fra 40 prosent i 2002 til 9 prosent i 2021.

Figur 4.7 illustrerer utviklingen over tid i andelen som svarer «ja» på alle de tre delspørsmålene, for hele perioden fra 2002 til 2021.

Figur 4.7 Andel som svarer ja på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere: Ville det være ubehagelig dersom (a) du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer, (b) du fikk en innvandrer som ny nabo, eller (c) du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer? 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Vi ser at det er stabilt lave andeler som svarer ja på spørsmålet om det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som ny nabo eller som hjemmehjelp til seg selv eller en i nær familie. Andelen som har motforestillinger til en sønns eller datters ønske om å gifte seg med en innvandrer har variert noe i perioden, men hovedtrenden er en tydelig nedgang.

4.3. Spørsmål 3: Flyktninger og asylsøkeres adgang til opphold i Norge

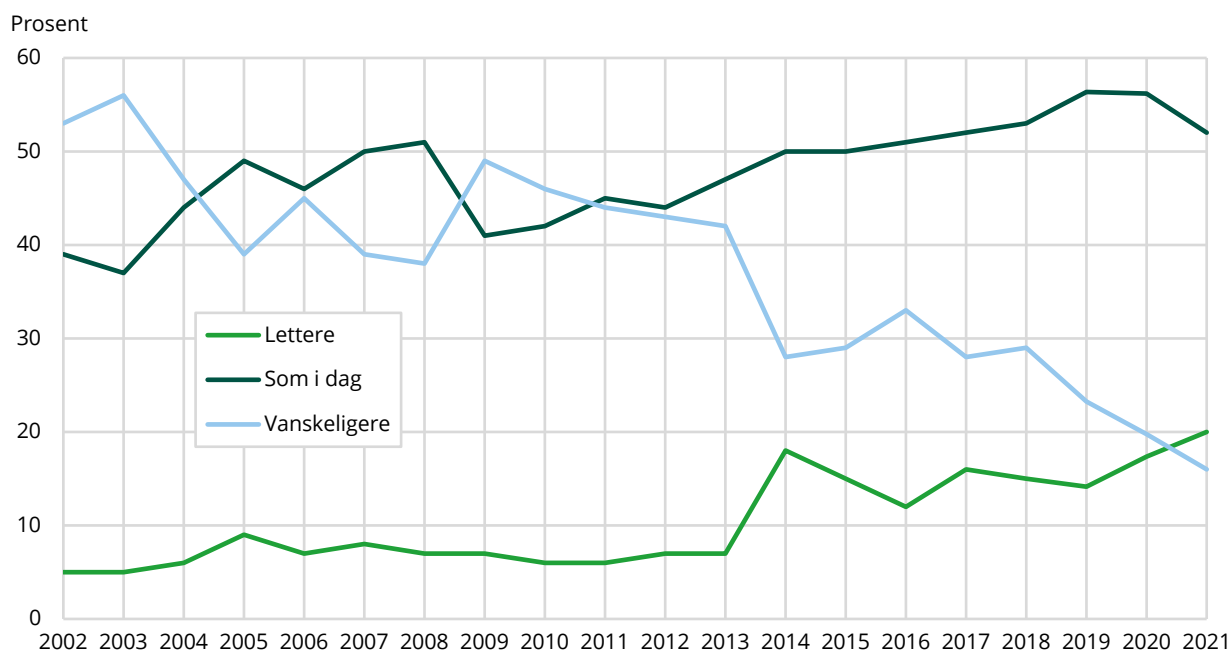
Vårt tredje spørsmål dreier seg om mottak av flyktninger og asylsøkere. Spørsmålet som stilles har ordlyden: «Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?» Svarfordelingen fra år til år i perioden 2002-2021 vises i tabell 4.3, og utviklingen over tid illustreres i figur 4.8.

Tabell 4.3 Holdning til flyktningers adgang til Norge. "Sammenlignet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?". 2002-2021. Prosent¹

	Alle	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	Antall personer som svarte
2002	100	5	39	53	2	1 408
2003	100	5	37	56	3	1 381
2004	100	6	44	47	2	1 317
2005	100	9	49	39	4	1 287
2006	100	7	46	45	2	1 288
2007	100	8	50	39	3	1 270
2008	100	7	51	38	4	1 108
2009	100	7	41	49	3	1 101
2010	100	6	42	46	6	1 052
2011	100	6	45	44	4	1 135
2012	100	7	44	43	5	1 185
2013	100	7	47	42	4	1 149
2014	100	18	50	28	4	1 073
2015	100	15	50	29	5	1 197
2016	100	12	51	33	5	1 159
2017	100	16	52	28	4	1 098
2018	100	15	53	29	3	1 065
2019	100	14	56	23	6	1 073
2020	100	17	56	20	7	1 160
2021	100	20	52	16	12	942

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Figur 4.8 Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002- 2021. Prosent¹

¹ Fra og med 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn.
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

I 2002 svarte et knapt flertall (53 prosent) at det burde bli vanskeligere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge. Bare 5 prosent svarte at det burde bli lettere, mens de resterende svarte at det burde være som det var (39 prosent).

Vi ser her at det er blitt mer liberale holdninger over tid (2002-2021). Andelen som mener at det bør bli vanskeligere har gått kraftig ned siden 2002, til 16 prosent i 2021. Samtidig har andelen som

mener det bør bli lettere gått opp til 20 prosent i 2021. Dermed har andelen som mener det bør bli lettere gått forbi andelen som mener det bør bli vanskeligere for første gang. Andelen som mener at det ikke bør gjøres noen endringer, men at adgangen til å få opphold bør være som den er, er likevel den største med 52 prosent. Oppslutningen om dette alternativet har vært størst de fleste år, men med en liten nedgang på 4 prosentpoeng fra 2020 til 2021.

Hvordan «dagens ordning» er for å få opphold har endret seg i perioden 2002 til 2021, så svaret bør sees i sammenheng med gjeldende asylpolitikk og flyktnings situasjonen i verden. De siste årene har mange mennesker vært på flukt fra krigen i Syria, og Norge har tatt imot mange flykninger herfra i perioden 2015-2017. Vi har også hatt regjeringer som har ført en restriktiv innvandringspolitikk. Asylsøker tallene de to siste årene har vært svært lave, grunnet koronapandemien, og små muligheter for å reise over landegrensene. Kvoten for overføringsflykninger (kvoteflykninger) har heller ikke blitt fylt opp på grunn av pandemien. Samtidig har det vært fokus i media på vanskelige forhold i flyktingleirer. Dette er forhold som kan påvirke holdninger i en mer liberal retning når det gjelder flykningers muligheter til å få opphold i Norge.

4.4. Spørsmål 4: Personlig kontakt med innvandrere

Et spørsmål som kan ha betydning for hvilke holdninger man har til innvandrere og innvandring er om man selv har kontakt med innvandrere (Brekke og Mohn, 2018). Se også kapittel 3.2. Blant spørsmålene vi stiller er det også noen som handler om graden av kontakt med innvandrere. Det innledende ja/nei-spørsmålet har ordlyden «Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, for eksempel på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller lignende?»

Vi vil se nærmere på sammenhenger mellom kontakt og holdninger i kapittel 6. Her fokuserer vi kun på spørsmålene som omhandler graden av kontakt og på hvilke arenaer denne kontakten foregår. Er det for eksempel på jobben, i nabolaget, blant venner og kjente eller i familien? Og har det skjedd en utvikling fra 2002 til 2021 i hyppighet og mengde av kontakt?

Tabell 4.4 viser årlige svarfordelinger fra 2002 til 2021 når det gjelder hvor mange som oppgir at de har kontakt med innvandrere, der noen år er utelatt av plasshensyn. Tallene blir også illustrert i figur 4.9.

Tabell 4.4 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, andel med kontakt. 2002-2021. Prosent^{1,2}

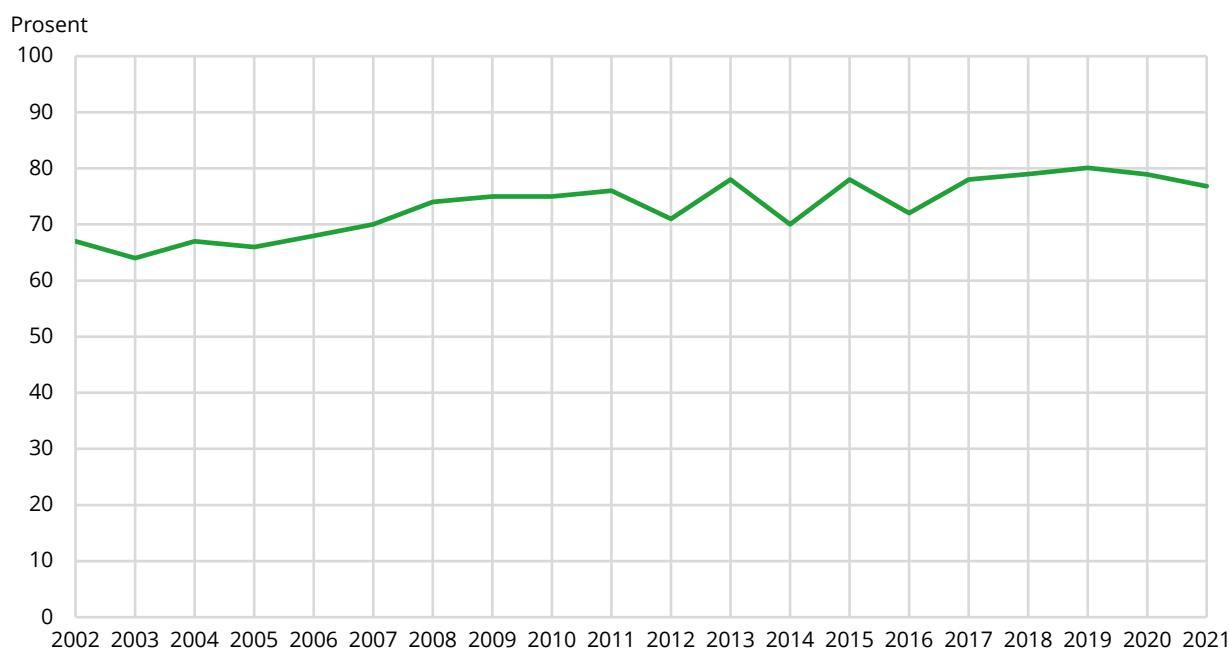
	Alle svar	Ja	Nei	Antall personer som svarte
2002	100	67	33	1 408
2004	100	67	33	1 318
2006	100	68	32	1 288
2008	100	74	26	1 111
2010	100	75	24	1 054
2012	100	71	28	1 187
2014	100	70	30	1 072
2015	100	78	21	1 198
2016	100	72	28	1 159
2017	100	78	22	1 100
2018	100	79	21	1 065
2019	100	80	20	1 077
2020	100	79	21	1 174
2021	100	77	23	965

¹ «Vet ikke» utgjorde 1 prosent av svarene i 2010, 2011, 2012 og 2015

² Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Figur 4.9 Andel som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, f.eks. på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller lignende. 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Andelen som oppgir at de har kontakt med innvandrere har hatt noen årlige variasjoner, noe som kan skyldes tilfeldigheter ved hvem den enkelte respondenten kommer til å tenke på idet han/hun får spørsmålet (Blom, 2016). Den langsiktige trenden viser likevel at det har vært en viss økning i andelen som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge. Til tross for en liten nedgang de to siste årene, viser den langsiktige utviklingen en økning fra 67 prosent i 2002 til 77 prosent i 2021. En åpenbar grunn til dette er at andelen innvandrere i befolkningen har økt i samme periode, noe som innebærer større sjanser for at man har kontakt med innvandrere på en eller annen arena. Fra 2002 til 2021 har denne andelen økt fra 5,7 prosent til 14,8 prosent (Statistisk sentralbyrå, 2021a).

Arenaer for kontakt

De som oppgir at de har kontakt med innvandrere får fire tilleggsspørsmål. Det første lyder: «I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? Er det på jobben, i nabolaget, blant venner og kjente, i nær familie eller på annen måte.» Respondentene kan svare ja på ett eller flere av disse alternativene.

Tabell 4.5 viser utfallet på dette tilleggsspørsmålet, og andelene av utvalget som har kontakt på hver av disse arenaene. De som svarer nei på det innledende spørsmålet får verken dette eller de øvrige tre tilleggsspørsmålene knyttet til kontakt. De inngår likevel i prosentgrunlaget for svarene i tabell 4.5. Det betyr at de som inngår i kategorien «nei» for ett spørsmål i tabellen, for eksempel «på jobben», både kan være de som ikke har kontakt med innvandrere i det hele tatt, og de som har kontakt på andre arenaer, for eksempel «blant venner og kjente».

Tabell 4.5 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, ulike arenaer. 2002-2021. Prosent^{1,2}

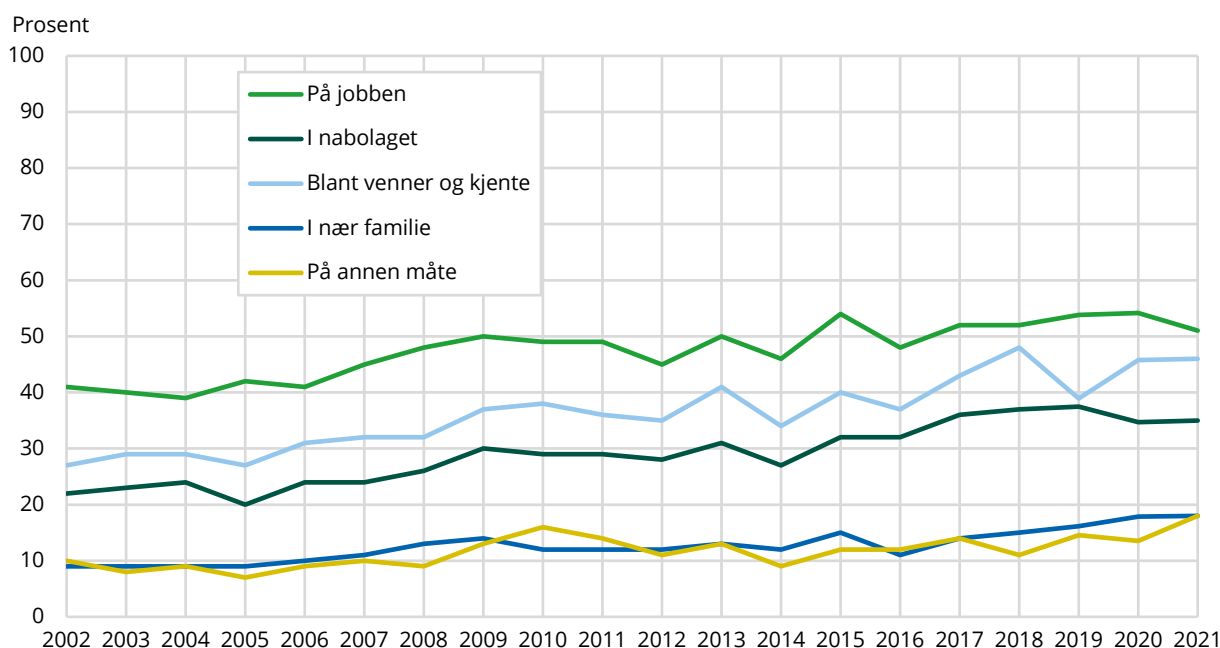
	Alle svar (prosent)	Ja (prosent)	Nei (prosent)	Personer som svarte
Andel med kontakt...				
På jobben				
2002	100	41	59	1 408
2006	100	41	59	1 288
2008	100	48	52	1 111
2010	100	49	51	1 045
2012	100	45	55	1 180
2014	100	46	54	1 070
2016	100	48	52	1 156
2018	100	52	48	1 065
2020	100	54	46	1 174
2021	100	51	48	965
I nabolaget				
2002	100	22	78	1 408
2006	100	24	76	1 288
2008	100	26	74	1 111
2010	100	29	71	1 045
2012	100	28	72	1 180
2014	100	27	73	1 070
2016	100	32	68	1 156
2018	100	37	63	1 065
2020	100	35	65	1 174
2021	100	35	64	965
Blant venner og kjente				
2002	100	27	73	1 408
2006	100	31	69	1 288
2008	100	32	68	1 111
2010	100	38	62	1 045
2012	100	35	65	1 180
2014	100	34	66	1 070
2016	100	37	63	1 156
2018	100	48	52	1 065
2020	100	46	54	1 174
2021	100	46	54	965
I nær familie				
2002	100	9	91	1 408
2006	100	10	90	1 288
2008	100	13	87	1 111
2010	100	12	88	1 045
2012	100	12	88	1 180
2014	100	12	88	1 070
2016	100	11	89	1 156
2018	100	15	85	1 065
2020	100	18	82	1 174
2021	100	18	82	965
På annen måte				
2002	100	10	90	1 408
2006	100	9	91	1 288
2008	100	9	91	1 111
2010	100	16	84	1 045
2012	100	11	89	1 180
2014	100	9	91	1 070
2016	100	12	88	1 156
2018	100	11	89	1 065
2020	100	14	86	1 174
2021	100	18	82	965

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn² Personer uten innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

I figur 4.10 ser vi utviklingen over tid for alle kontaktarenaer, og den viser at det har vært en økning for alle arenaene over tid, selv om det har vært noen årlige variasjoner i denne perioden.

Figur 4.10 Andelen av befolkningen som har kontakt med innvandrere på ulike sosiale arenaer. Personer uten innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2002-2021. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Årlige variasjoner kan skyldes at personene som inngår i utvalget fra år til år har ulike kontaktarenaer, eller at de har ulik oppfatning av hvordan de definerer disse arenaene. Det er kanskje snakk om endringer i oppfatningen av kontakt heller enn faktiske endringer i forekomsten av kontakt (Blom, 2017). Slike variasjoner kan også skyldes tilfeldigheter.

Til tross for litt «hakkete» tidslinje for de ulike kontaktarenaene, er forholdet mellom dem ganske stabilt. Arbeidsplassen er den mest vanlige arenaen for kontakt med innvandrere, noe den har vært i alle år siden 2002. I 2021 svarte 51 prosent at de har kontakt med innvandrere på jobben. Dette er en andel som er 10 prosentpoeng større enn i 2002. Det er imidlertid en liten nedgang, på 3 prosentpoeng fra 2020. En slik endring fra ett år til at annet kan skyldes tilfeldigheter, men 2021 har vært preget av smitteverntiltak og sosial distanse. Permitteringer i noen bransjer og utstrakt bruk av hjemmekontor har ført til mindre kontakt med kollegaer.

Etter jobben er det venne- og bekjentskapskretsen som er den mest vanlig kontaktarenaen. Her har det vært størst økning, fra 27 prosent i 2002 til 46 prosent i 2021. Også nabolaget er en arena der relativt mange oppgir at de har kontakt med innvandrere (35 prosent i 2021). Rangeringen av disse tre kontaktarenaene (jobb, nabolag, venner/kjente) har holdt seg stabil i hele perioden fra 2002 til 2021. I takt med at det er blitt flere som har kontakt med innvandrere i denne perioden, har det også vært en økning for alle disse tre arenaene. Det er også økning over tid for de to arenaene hvor det er minst vanlig å ha omgang med innvandrere, i nær familie og på annen måte.

Antall kontaktarenaer

Det er som nevnt anledning til å svare ja på flere av arenaene for kontakt. Et mål på omfanget av kontakten kan dermed være hvor mange arenaer den enkelte oppgir (tabell 4.6). Personer som har kontakt med innvandrere på flere arenaer har rimeligvis større kontaktflate med innvandrere enn hva personer med kontakt på kun én arena har.

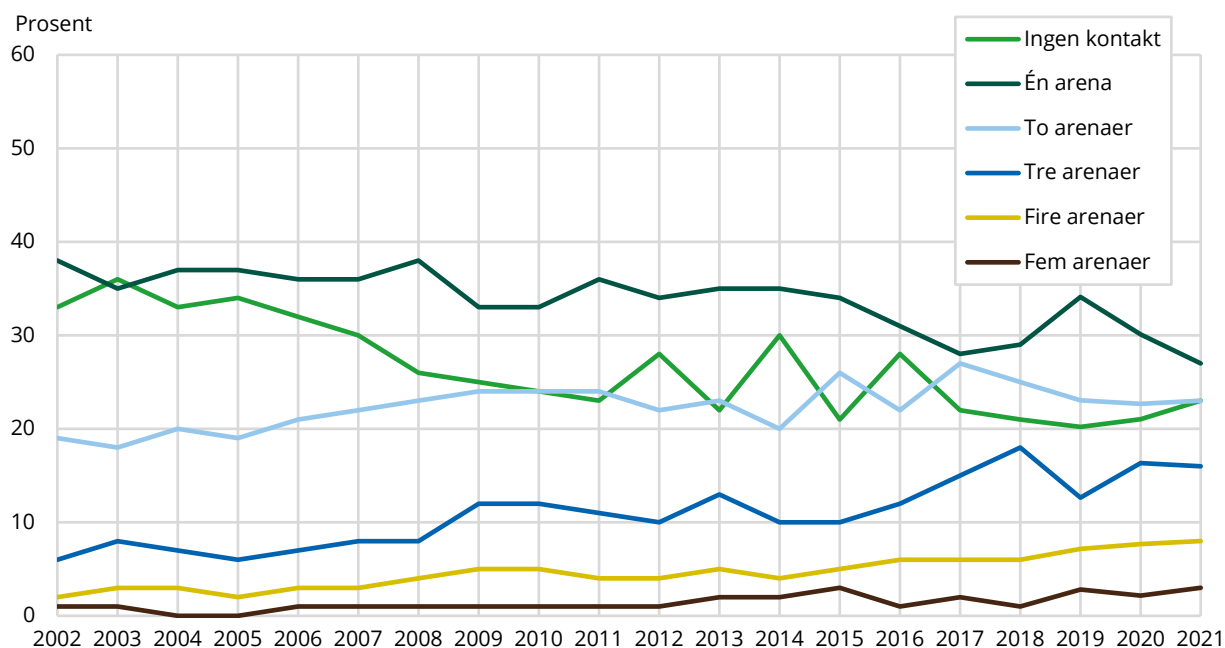
Tabell 4.6 Kontakt med innvandrere som bor i Norge, på antall arenaer¹. 2002-2021. Prosent²

	2002	2006	2008	2010	2012	2014	2016	2018	2020	2021
Ingen kontakt	33	32	26	24	28	30	28	21	21	23
Én arena	38	36	38	33	34	35	31	29	30	27
To arenaer	19	21	23	24	22	20	22	25	23	23
Tre arenaer	6	7	8	12	10	10	12	18	16	16
Fire arenaer	2	3	4	5	4	4	6	6	8	8
Fem arenaer	1	1	1	1	1	2	1	1	2	3
Alle	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall personer som svarte	1 408	1 288	1 111	1 045	1 181	1 070	1 156	1 065	1 174	965

¹ Kategorien «vet ikke» er slått sammen med «ingen kontakt»

² Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Figur 4.11 Andel som oppgir å ha kontakt med innvandrere etter antall arenaer¹ for kontakt. 2002-2021. Prosent²

¹ Kategorien «vet ikke» er slått sammen med «ingen kontakt»

² Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

I årets undersøkelse oppgir 23 prosent at de ikke har kontakt med innvandrere (se tabell 4.6). Denne andelen har gått ned med 10 prosentpoeng i hele perioden fra 2002 til 2021. Utviklingen fra år til år er noe ujevn, som illustrert i figur 4.11, og innebærer at det har vært enkelte år med forholdsvis store andeler som har oppgitt at de ikke har noen kontakt med innvandrere som bor i Norge.

Det er mest vanlig å ha kontakt med innvandrere på én arena, selv om det er en nedgang over tid for dette alternativet. Vi ser at linjen i diagrammet (figur 4.11), selv med årlige variasjoner, peker nedover i løpet av perioden fra 2002 til 2021. Utviklingen gikk fra 38 prosent i 2002 til 27 prosent i 2021. En relativt stor andel – nesten én av fire – oppgir at de har kontakt med innvandrere på to arenaer. Figur 4.11 viser en noe hakkete linje fra 2002 til 2021 for dette alternativet, med en vekst på 4 prosentpoeng i hele perioden. Andelen med tre kontaktarenaer er på 16 prosent i 2021, og har hatt en vekst på 10 prosentpoeng i perioden 2002-2021. Det har også vært en økning i andelen som oppgir fire kontaktarenaer, fra 2 prosent i 2002 til 8 prosent i 2021. Det er svært få som oppgir at de har kontakt på fem arenaer, bare 3 prosent i 2021. Denne andelen har vært liten i hele perioden, og har variert fra 0 til 3 prosent fra 2002 til 2021. Når det blir flere kontaktarenaer, kan det være vanskelig å huske nøyaktig hvor mange arenaer man samhandler med innvandrere på. Ser vi på

dem som oppgir fire eller fem arenaer samlet sett, utgjør disse 11 prosent, og andelen har økt med 8 prosentpoeng i hele perioden fra 2002 til 2021.

Kontakt med hvor mange innvandrere?

Det andre tilleggsspørsmålet om omfanget av kontakt ble innført i 2003, og har ordlyden: «Hvor mange innvandrere har du kontakt med?». Svaralternativene som nevnes er 1, 2-4, 5-10 og flere enn 10. Som med de øvrige tilleggsspørsmålene rettes dette bare til dem som allerede har svart at de har kontakt med innvandrere. Tabell 4.7 viser hva respondentene svarer, prosentuert både med og uten dem som ikke hadde kontakt med innvandrere. I omtalen av resultatene er det enklest å ta utgangspunkt i tallene for dem som har innvandrerkontakt. Dette gjør vi for få bedre fremdringene i antall innvandrere som omfattes av kontakten, noe som er det vi primært er interessert i.

Tabell 4.7 Antall personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Prosent¹. 2003- 2021

	Ingen ²	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Alle	Antall
Bare personer som har kontakt inngår i prosentuering							
2003		9	41	29	22	100	889
2005		10	37	30	23	100	841
2007		6	39	33	22	100	891
2009		6	33	36	25	100	829
2011		4	33	34	28	100	859
2013		5	36	31	28	100	891
2015		4	27	35	34	100	939
2016		4	29	33	34	100	826
2017		3	27	34	35	100	853
2018		4	26	36	34	100	841
2019		4	32	28	35	100	863
2020		5	26	32	37	100	918
2021		4	31	29	36	100	722
Alle personer i utvalget inngår i prosentuering							
	Ingen	Én	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Alle	Antall
2003	36	6	26	19	14	100	1 381
2005	34	6	24	20	15	100	1 283
2007	30	4	27	23	15	100	1 268
2009	25	5	25	27	19	100	1 101
2011	24	3	25	26	22	100	1 123
2013	22	4	28	24	22	100	1 147
2015	22	3	21	28	26	100	1 190
2016	28	3	21	24	24	100	1 153
2017	22	3	21	26	27	100	1 094
2018	21	3	21	28	27	100	1 058
2019	20	4	26	23	28	100	1 073
2020	20	4	21	25	30	100	1 154
2021	22	3	24	22	28	100	931

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

² Tall kan avvike fra andre tabeller som viser kontakt, da kategorien «vet ikke» ikke inngår i tabellgrunnlaget

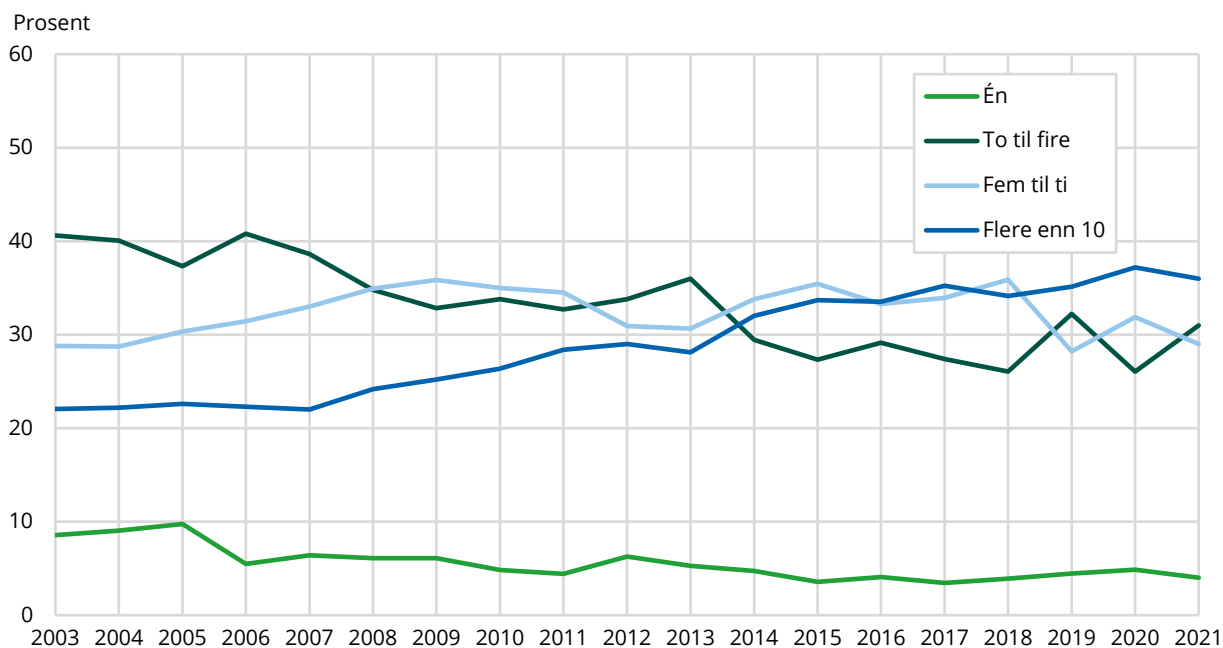
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2002-2021

Av dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge, er det svært få som bare oppgir én (4 prosent), og det er mest vanlig å ha kontakt med flere enn ti. I 2021 var det 36 prosent som oppga at de hadde kontakt med så mange, som er en økning på 14 prosentpoeng siden 2003. I årets undersøkelse er det 29 prosent som oppgir at de har kontakt med fem til ti innvandrere, som er den samme andelen som i 2003. Andelene som oppgir to til fire er 31 prosent, en nedgang på 10 prosentpoeng siden 2003.

Figur 4.12 viser en ujevn tidslinje for disse to midterste svaralternativene, noe som kan tyde på at det er tilfeldige variasjoner i svarene fra år til år. I likhet med at det kan være vanskelig å huske hvor

mange kontaktarenaer man har når det blir flere, kan det være vanskelig å huske nøyaktig antall innvandrere man har kontakt med dersom man har mange i bekjentskapskretsen. Dette kan resultere i tilfeldige variasjoner fra år til år. Til tross for årlige variasjoner, ser vi at linjen som representerer flere enn ti innvandrerkontakter har en oppadgående trend i perioden fra 2003 til 2021, mens linjen som viser to til fire har gått ned. Andelen som bare oppgir én kontakt er nokså stabilt lav.

Figur 4.12 Personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsutvalget. 2003-2021. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

Hvor ofte kontakt?

Et aspekt ved omfanget av kontakten mellom innvandrere og den øvrige befolkningen er også hvor ofte kontakten forekommer. Spørsmålet om hyppighet av kontakt ble stilt i 2003, og hadde ordlyden: «Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det: Daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere enn månedlig?». Spørsmålene ble ikke stilt i undersøkelsen for årene 2004 til 2006, men ble gjenopptatt fra 2007. Tabell 4.8 viser svarfordelingen for dette spørsmålet.

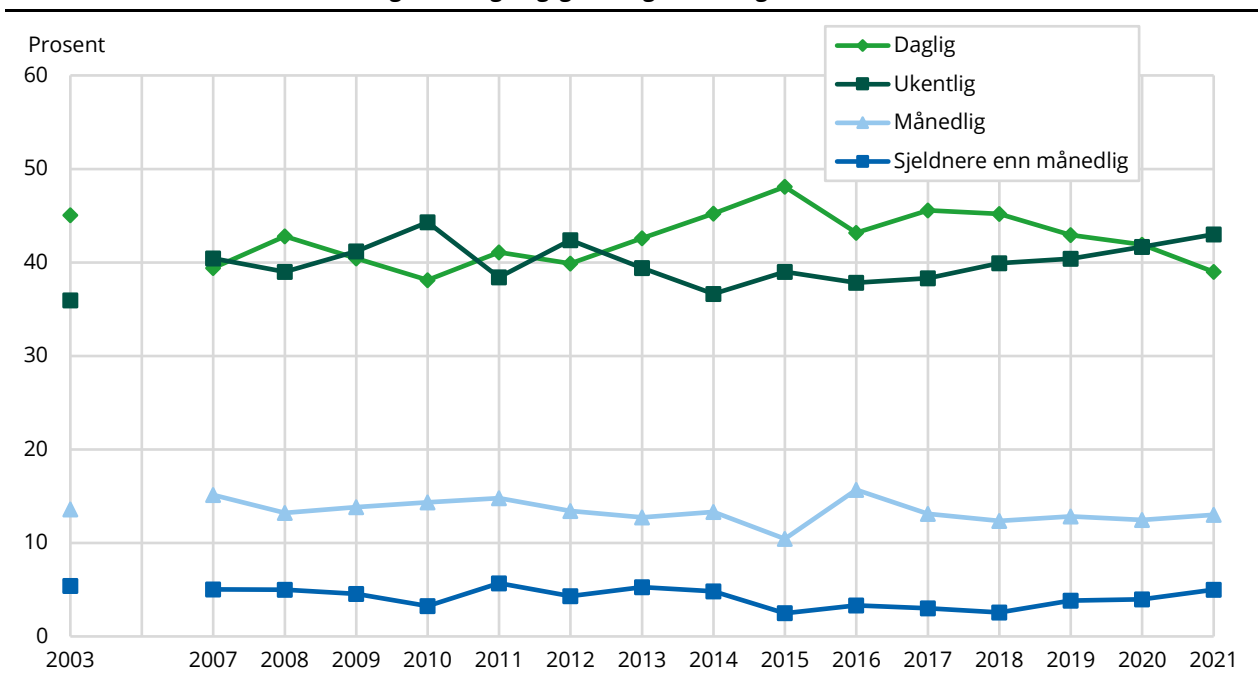
Tabell 4.8 Hyppighet av kontakt blant dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003-2021. Prosent¹

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Alle	Antall personer som har kontakt
2003	45	36	14	5	100	890
2007	39	40	15	5	100	893
2008	43	39	13	5	100	818
2009	40	41	14	5	100	831
2010	38	44	14	3	100	803
2011	41	38	15	6	100	868
2012	40	42	13	4	100	856
2013	43	39	13	5	100	892
2014	45	37	13	5	100	755
2015	48	39	10	2	100	940
2016	43	38	16	3	100	825
2017	46	38	13	3	100	858
2018	45	40	12	3	100	843
2019	43	40	13	4	100	862
2020	42	42	12	4	100	921
2021	39	43	13	5	100	729

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

I 2003 var det mest vanlig å ha daglig kontakt. Fra 2007 er både daglig og ukentlig kontakt vanlig, og andelene som har oppgitt disse to alternativene har byttet på å være størst frem til 2013. Fra 2013 til 2017 var det igjen mest vanlig med daglig kontakt. Andelen som oppgir daglig kontakt har imidlertid gått noe ned fra 2017, mens andelen som sier at de har ukentlig kontakt har gått opp. I årets undersøkelse er det en litt større andel som oppgir ukentlig kontakt enn daglig kontakt, henholdsvis 43 og 39 prosent. 13 prosent oppgir at de har månedlig kontakt, mens de som oppgir at den forekommer sjeldnere enn månedlig er svært få, 5 prosent i 2021. Disse andelene har holdt seg stabilt lave i hele perioden. Små variasjoner fra ett år til et annet kan gjenspeile tilfeldigheter.

Figur 4.13 Andel som har kontakt med innvandrere daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2003 og 2007-2021. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

Personlig erfaring med kontakt

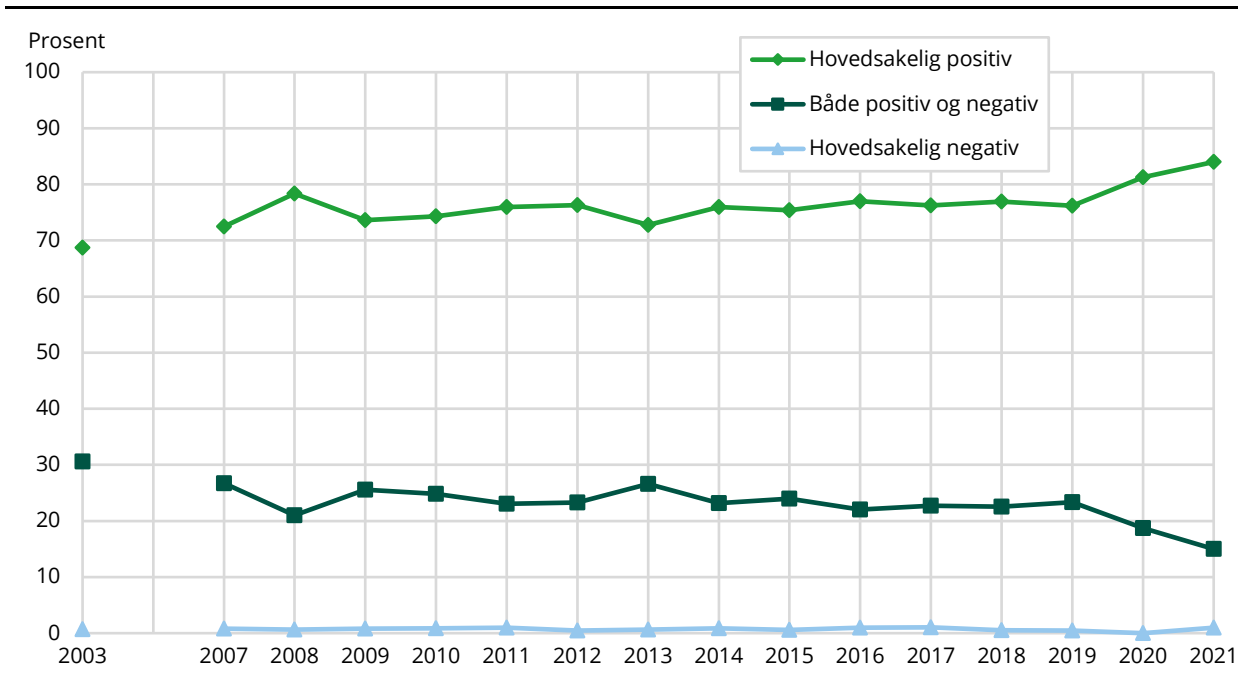
Det siste tilleggsspørsmålet som blir stilt til dem som har kontakt med innvandrere, har som formål å avdekke om respondentene har gode eller dårlige erfaringer med denne kontakten. Spørsmålet har ordlyden: «Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den: Hovedsakelig positiv, både positiv og negativ, eller hovedsakelig negativ?». Som for det foregående spørsmålet, ble dette spørsmålet stilt første gang i 2003, med et opphold i årene 2004-2006, og gjeninnført i 2007.

Tabell 4.9 Personlig erfaring med å ha kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003 og 2007-2021. Prosent¹

	Hovedsakelig positiv	Både positiv og negativ	Hovedsakelig negativ	Alle	Antall personer som har kontakt
2003	69	31	1	100	889
2007	72	27	1	100	894
2008	78	21	1	100	818
2009	74	26	1	100	828
2010	74	25	1	100	800
2011	76	23	1	100	868
2012	76	23	-	100	856
2013	73	27	1	100	892
2014	76	23	1	100	756
2015	75	24	1	100	941
2016	77	22	1	100	827
2017	76	23	1	100	857
2018	77	23	1	100	843
2019	76	23	-	100	863
2020	81	19	-	100	923
2021	84	15	1	100	734

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

Siden 2003 har det vært et klart flertall som har ansett sin kontakt med innvandrere som en hovedsakelig positiv erfaring, og aldri før har andelen vært så stor som i årets undersøkelse, med 84 prosent. Fra 2003 til 2021 har denne andelen økt med 16 prosentpoeng. Andelen som vurderer kontakten som både positiv og negativ har gått tilsvarende ned, fra 31 prosent i 2003 til 15 prosent i 2021. Det siste året, fra 2020 til 2021, har andelen med positive erfaringer gått opp med 3 prosentpoeng, mens andelen som har både positive og negative erfaringer har gått ned med 4 prosentpoeng. Andelen som svarer at de i hovedsak har negative erfaringer med innvandrerkontakt er stabilt lav i hele perioden, mellom 0 og 1 prosent. I 2021 var det 1 prosent av dem som har kontakt med innvandrere som oppga at de hovedsakelig hadde negative erfaringer med dette.

Figur 4.14 Andel med positive og negative erfaringer fra kontakt med innvandrere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2003 og 2007-2021. Prosent¹

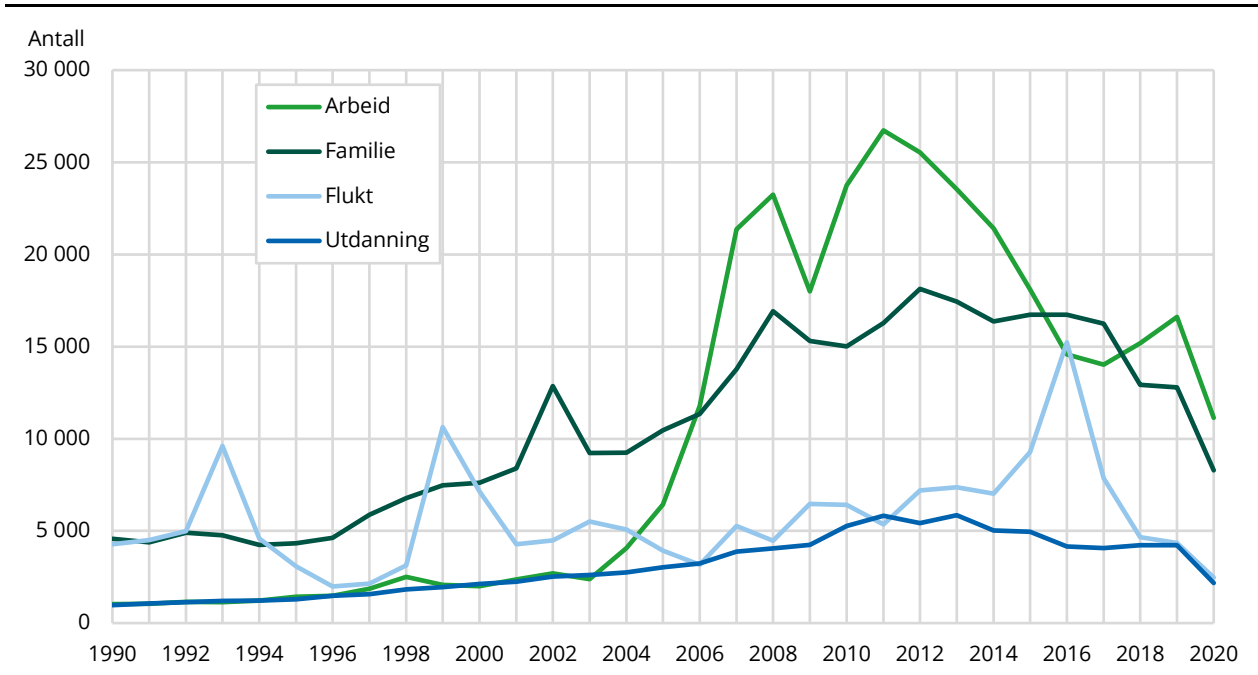
¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

4.5. Spørsmål 5: Holdning til arbeidsinnvandring

Familiegjenforening/-utvidelse og flukt var lenge de to viktigste årsakene til innvandring blant ikke-nordiske statsborgere. Fra og med 2006 har arbeidsinnvandring imidlertid blitt den vanligste innvandringsgrunnen. Figur 4.15 illustrerer utviklingen fra 1990 til 2020, og viser antall innvandrere etter innvandringsgrunn år for år. Etter EU-utvidelsene i 2004 og 2007, og med et stort udekket behov for arbeidskraft i det norske arbeidsmarkedet, ble det stor arbeidsinnvandring, og da særlig fra Polen og Litauen. Antall arbeidsinnvandringer til Norge økte frem til 2011, da det kom nesten 27 000 ikke-nordiske innvandrere for å jobbe i Norge. Etter 2011 har antallet imidlertid gått ned. I 2016 var flukt- og familieinnvandring større enn arbeidsinnvandringen, som følge av krigen i Syria og den store flyktningsstrømmen derfra. I 2020 og de to foregående årene har arbeid igjen vært den viktigste innvandringsgrunnen (Kirkeberg, 2021). I 2020 har alle typer innvandringer gått ned, og antallet har ikke vært så lavt siden 2005. Dette skyldes reiserestriksjoner som følge av koronapandemien. I 2020 kom det om lag 5 500 færre arbeidsinnvandrere til Norge sammenlignet med året før (Statistisk sentralbyrå, 2021b).

Figur 4.15 Innvandring etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere. 1990-2020. Antall

Kilde: Statistisk sentralbyrå, innvandrere etter innvandringsgrunn

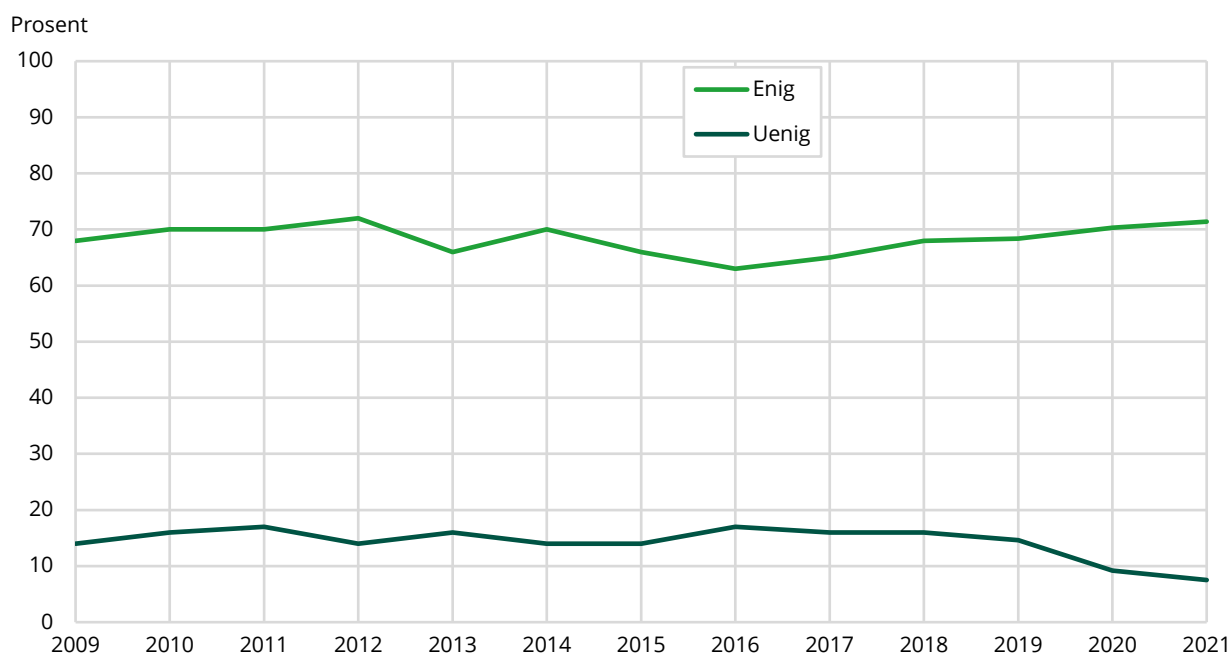
Fordi arbeidsinnvandring kom i fokus utover 2000-tallet, ble det innlemmet et spørsmål om dette i 2009. Dette hadde ordlyden: «Til slutt en påstand om arbeidsinnvandring. Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien. Er du helt enig i dette, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?». For at respondentene ikke skal påvirkes til å tenke i retning arbeidsinnvandring på de øvrige spørsmålene, er dette spørsmålet plassert sist i spørsmålsbolken.

Tabell 4.10 viser svarfordelingen på dette spørsmålet fra 2009 til 2021. I figur 4.16 ser vi en grafisk fremstilling av svarfordelingen.

Tabell 4.10 Holdning til arbeidsinnvandring fra land utenom Norden. 2009-2021. Prosent¹

	Alle svar	Helt enig	Nokså enig	Både og	Nokså uenig	Helt uenig	Vet ikke	Antall personer som svarte
"Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi"								
2009	100	24	44	17	11	3	2	1 101
2010	100	26	44	9	12	4	6	1 052
2011	100	25	45	9	13	4	4	1 133
2012	100	27	45	10	10	4	4	1 182
2013	100	24	42	14	12	4	4	1 151
2014	100	29	41	12	11	3	4	1 071
2015	100	29	37	15	9	5	6	1 196
2016	100	21	42	16	12	5	5	1 158
2017	100	26	39	16	12	4	3	1 100
2018	100	24	44	14	12	4	3	1 060
2019	100	26	42	12	11	4	5	1 075
2020	100	34	37	15	7	3	5	1 162
2021	100	39	33	13	6	2	8	946

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

Figur 4.16 Holdning til utsagnet "Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi". 2009-2021. Prosent¹

¹ Fra 2010 er verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, fra og med 2016 også etter alder og kjønn

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2003-2021

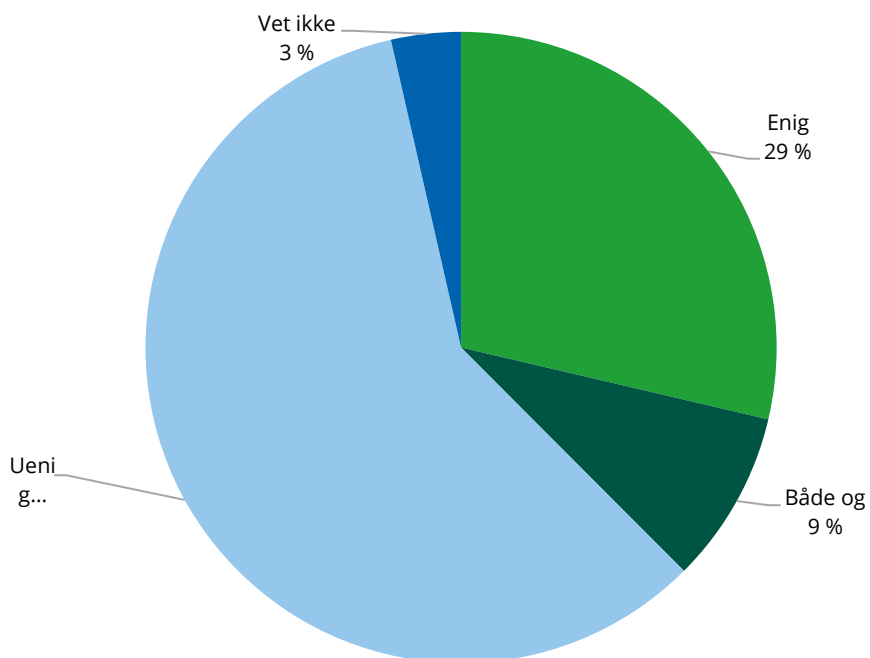
Helt siden spørsmålet ble innført i 2009 har det vært et klart flertall som har sagt seg enig i at arbeidsinnvandring fra land utenfor Norden for det meste bidrar positivt til norsk økonomi. Det er ingen store endringer fra år til år, men vi ser at oppslutningen var på topp i 2012, da 72 prosent sa seg helt eller nokså enig. Dette var året etter at arbeidsinnvandringen var på sitt høyeste nivå, og vi var inne i en periode med økonomiske oppgangstider etter finanskrisen (Statistisk sentralbyrå, 2012). I 2016 var andelen som var enig på det laveste, med 63 prosent, og har deretter økt jevnt og trutt frem til 2021. I årets undersøkelse er 71 prosent enig i at arbeidsinnvandring bidrar positivt til økonomien her til lands, mens 8 prosent er uenig. Dette er den minste andelen uenige siden spørsmålet ble innført i 2009. Resultatene viser at det verken er mer negative eller positive holdninger til arbeidsinnvandring i et år som har vært preget av koronapandemien.

4.6. Spørsmål 5a: Holdning til arbeidsinnvandring under koronapandemien

Som en følge av koronapandemien har det både i 2020 og 2021 vært strenge innreiserestriksjoner og påbud om karantene for dem som har kommet til Norge fra utlandet. Det ble avdekket smitte blant utenlandske arbeidstakere, som blant annet jobbet i byggebransjen, mens hele samfunnet i større eller mindre grad har vært stengt ned i perioder. I årets undersøkelse ble det derfor lagt til et spørsmål for å prøve å kartlegge hvorvidt man var blitt mer skeptisk til importert arbeidskraft under en pandemi. Spørsmålet hadde følgende ordlyd: «Norge har hatt koronapandemi med tre bølger siden mars 2020. Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig? «Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring».

Som vi ser at figur 4.17, er et flertall av respondentene (59 prosent) helt eller nokså uenig i at koronapandemien har gjort dem mer skeptisk til arbeidsinnvandring, mens 29 prosent sier seg helt eller nokså enig.

Figur 4.17 Holdning til utsagnet: Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring. 2021. Prosent¹

¹ Verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2021

5. Hvilke endringer er statistisk signifikante?

Vi har til nå sett på hvordan holdninger til innvandrere og innvandring har utviklet seg i positiv retning over tid. Selv om noen endringer fra ett år til et annet har vært små, og ikke statistisk signifikante, kan en slik trend over flere år likevel beskrive viktige endringer i holdninger. Årets undersøkelse viser at trenden mot mer positive holdninger fortsetter, og holdningene som uttrykkes i år er gjennomgående mer positive enn i fjor.

Hvorvidt vi med rimelig grad av sikkerhet kan si at endringene det siste året er så store at de også ville kunne gjenfinnes i hele befolkningen (om vi hadde hatt mulighet til å undersøke), vil omtales i dette kapitlet.

Vi vil her undersøke om holdningene som blir kartlagt for 2021 i spørsmål 1, 3 og 5 er signifikant forskjellige fra 2020-undersøkelsen. Dette gjør vi ved å benytte en tohalet t-test av forskjellen mellom gjennomsnittsverdiene på skalaene, basert på hele svarfordelingen. Svarene gis skårer fra 1 til 5, der «vet ikke» og «vil ikke svare» holdes utenfor (behandles som «missing»)⁵.

Tabell 5.1 viser resultatene av signifikanstestene for utsagnene i spørsmål 1a-f, 3 og 5. De to første tallkolonnene viser gjennomsnittlig svarfordeling på skalaene i 2020 ($\bar{x}$ 2020) og 2021 ($\bar{x}$ 2021). Jo høyere gjennomsnittsverdiene er, desto mer positive er reaksjonene på de respektive utsagnene. Tredje kolonne viser sannsynligheten (p) for at H_0 er sann. H_0 er den såkalte nullhypotesen som sier at det i virkeligheten ikke er noen endring i befolkningens holdninger fra 2020 til 2021 for det aktuelle spørsmålet.

Tabell 5.1 Holdning til åtte utsagn om innvandrere, innvandringspolitikk og flyktninger, 2020- 2021. Gjennomsnitt på skala¹ og t-test for om forskjellen mellom målene etter intervjuår er statistisk signifikant². Veide verdier³. Standardfeil i parentes

Utsagn	$\bar{x}$ 2020	$\bar{x}$ 2021	p for t under H_0
Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv (spm. 1a)	4,1095 (0,0281)	4,2366 (0,0307)	0,0022
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene (spm. 1b)	3,6842 (0,0367)	3,8559 (0,0410)	0,0017
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge (spm. 1c)	4,0123 (0,0332)	4,1110 (0,0368)	0,0452
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet (spm. 1d)	3,7527 (0,0363)	3,9399 (0,0392)	0,0004
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn (spm. 1e)	4,6262 (0,0241)	4,7107 (0,0227)	0,0111
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig (spm. 1f)	2,9999 (0,0406)	3,2141 (0,0445)	0,0004
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien (spm. 5)	3,9732 (0,0307)	4,0940 (0,0336)	0,0078
Sammenlignet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? (spm. 3)	1,9745 (0,0191)	2,0505 (0,0221)	0,0087

¹ Fempunkts skala for de sju første utsagn (spørsmål 1a-f og spørsmål 5), trepunkts skala for det åttende (spørsmål 3). Svarfordelingen er kodet slik at høye verdier uttrykker «innvandrervennlige» standpunkter i samtlige utsagn.

² H_0 : Gjennomsnittsverdi for 2021 = gjennomsnittsverdi for 2020 (ingen endringer).

³ For begge år er verdiene veid etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling tilsvarer bruttoutvalgenes mest mulig. Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2020-2021

⁵ Svarene på noen spørsmål er omkodet slik at høye verdier alltid betyr «innvandrervennlige» holdninger. Det er gjort i spørsmål 1a, 1c og 1e (positivt ladete utsagn) slik at «helt enig» tilordnes verdien 5, «nokså enig» verdien 4, «både og» verdien 3, «nokså uenig» verdien 2 og «helt uenig» verdien 1. Uten omkodning ville rekkefølgen vært omvendt. Svarene på spørsmål 3 om å gi opphold til flyktninger, behandles som skårer på en trepunkts skala der «lettere» kodes 3, «som i dag» kodes 2 og «vanskeligere» kodes 1.

Vi ser at gjennomsnittene i 2021-kolonnen er høyere enn gjennomsnittene for samme utsagn i 2020-kolonnen på alle utsagn. Altså uttrykkes det mer innvandrervennlige holdninger i 2021. Hvorvidt forskjellene er store nok til at vi kan stole på resultatene, eller om endringene like gjerne skyldes tilfeldigheter, gir tallene i kolonnen lengst til høyre svar på. Verdien her gir informasjon om hvor sannsynlig det er at forskjellen mellom resultatene i 2020 og 2021 skyldes tilfeldigheter. Dersom verdien er større enn 0,05 bekrefte nullhypotesen (H_0), som sier at sannsynligheten for at det ikke er noen endringer i holdningene fra 2020 til 2021 er større enn 5 prosent.

Verdiene i signifikanstesten (siste kolonne i tabell 5.1) viser at det er statistisk signifikante endringer fra 2020 til 2021 på alle utsagn, da p-verdien er under 0,05 på alle spørsmål. Dette viser at endringene fra i fjor til i år, i retning av mer positive holdninger, er statistisk signifikant på minst 5-prosentnivå ($p < 0,05$). På de fleste av utsagnene er endringen også signifikant på 1-prosentnivå ($p < 0,01$). Dermed kan nullhypotesen, om at endringene skyldes tilfeldigheter, forkastes. Vi kan si med ganske stor sikkerhet at holdningene er blitt mer positive.

Endring i holdninger om innvandrere i nære relasjoner

Spørsmål 2 i undersøkelsen handler om holdninger til innvandrere i forskjellige sosiale scenarier: om det vil være ubehagelig om en selv eller noen i nærmeste familie fikk en innvandrer som hjemmehjelp, som ny nabo eller som svigersønn/-datter. Utfallsvariabelen er dikotom (ja/nei). «Vet ikke» og «vil ikke svare» er holdt utenfor. Dikotome formater egner seg mindre godt for testing av forskjeller i form av avstand mellom gjennomsnitt. I stedet signifikanstester vi eventuelle forskjeller mellom målinger for disse indikatorene ved hjelp av tosidige kji-kvadrattester. Testobservatoren kji-kvadrat (χ^2) viser størrelsen på avviket mellom observert og forventet verdi ved statistisk uavhengighet mellom målevariabel og intervjuår. Jo større kji-kvadrat, desto mindre sannsynlig er det at målevariabel og intervjuår er statistisk uavhengige størrelser. Tabell 5.2 viser resultatet av denne toveis kji-kvadrattesten for om reaksjonen på spørsmål 2 er forskjellig fra 2020 til 2021.

Tabell 5.2 Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2020-2021. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikante¹ (DF=1). Veide verdier²

Spørsmål:	χ^2	p for χ^2 under H_0
Ville du synes det var ubehagelig dersom...		
...du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer? (Spm 2a)	10,7812	0,0010
...du fikk en innvandrer som ny nabo? (Spm. 2b)	2,6830	0,1014
...du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer? (Spm. 2c)	6,8981	0,0086

¹ H_0 : Holdningen i 2021 er lik holdningen i 2020.

² For begge år er verdiene veid etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling mest mulig tilsvare bruttoutvalgenes fordeling.

Kilde: Holdninger til innvandrere og innvandring 2020-2021

Vi har sett at langtidstrenden er at andelen som er skeptisk til innvandrere i nære relasjoner har gått ned. På spørsmålet om det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som hjemmehjelp til seg selv eller til noen i nærmeste familie, har andelen som svarer bekreftende gått ned fra 5 til 3 prosent fra 2020 til 2021. Av siste kolonne i tabell 5.2 ser vi at denne endringen er statistisk signifikant. Også på spørsmålet om det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som svigersønn eller -datter, har andelen som svarer bekreftende gått ned med 2 prosentpoeng det siste året, fra 11 til 9 prosent. Også denne endringen er statistisk signifikant. På spørsmålet om det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som ny nabo, har andelen som svarer ja gått ned med 1 prosentpoeng fra 2020 til 2021, men denne endringen er ikke statistisk signifikant.

Endring i kontakt med innvandrere

Spørsmål 4 handler om forskjellige former for og grader av kontakt med innvandrere. Også disse spørsmålene har enten dikotome formater eller andre formater som egner seg mindre godt for testing av forskjeller i form av avstand mellom gjennomsnitt. Eventuelle signifikante forskjeller

mellom målingene i 2020 og 2021 for disse indikatorene måles også her ved hjelp av tosidige kji-kvadrattester, og resultatene vises i tabell 5.3.

Tabell 5.3 Svar på spørsmål om kontakt med innvandrere, 2020-2021. Kji-kvadrattest for om forskjellen på mål for kontakt etter intervjuår er statistisk signifikant¹. Veide verdier²

	X2	DF	p for X2 under H ₀
Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, for eksempel på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller liknende? (Spm 4a)	1,8001	1	0,1797
I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? (Spm 4b)			
- På jobben	2,2481	1	0,1338
- I nabolaget	0,4282	1	0,5129
- Venner og kjente	0,0306	1	0,8610
- I nær familie	0,0068	1	0,9345
- På annen måte	14,4417	1	0,0001
Gitt at du har kontakt, hvor mange innvandrere har du kontakt med? (Spm 4c) Svaralternativer: 1, 2-4, 5-10, 10+	9,3875	3	0,0246
Gitt at du har kontakt, hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? (Spm 4d) Svaralternativer: Daglig, ukentlig, månedlig, sjeldnere enn månedlig	3,4707	3	0,3246
Gitt at du har kontakt, hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? (Spm 4e) Svaralternativer: Hovedsakelig positiv, både positiv og negativ, hovedsakelig negativ	15,1695	2	0,0005

¹ H₀: Holdningen i 2021 er lik holdningen i 2020.

² For begge år er verdiene veid etter utdanningsnivå, alder og kjønn, slik at nettoutvalgenes fordeling mest mulig tilsvarer bruttoutvalgenes fordeling.

Kilde: Holdninger til innvandrere og innvandring 2020-2021

Andelen som oppgir at de ikke har kontakt med innvandrere har gått opp med 2 prosentpoeng fra 2020 til 2021. Dette er ikke en signifikant økning. Når vi ser på hvor respondentene oppgir at de har kontakt med innvandrere, er det marginale endringer i arenaer som jobb, nabolag, venner og kjente og nær familie. Disse endringene er så små at de sannsynligvis er uavhengig av intervjuåret, og reflekterer tilfeldige variasjoner fra ett år til et annet.

Det er imidlertid en økning på 4 prosentpoeng i andelen som oppgir kontakt med innvandrere «på annen måte». Dette er det eneste alternativet som har statistisk signifikant endring fra fjorårets undersøkelse. Svaralternativet har imidlertid hatt forholdsvis store årlige variasjoner, og endringer fra ett år til et annet kan være tilfeldige.

Når det gjelder spørsmålet om hvor mange innvandrere den enkelte har kontakt med (spørsmål 4c), er det en økning på 5 prosentpoeng i andelen som oppgir at de har kontakt med to til fire innvandrere, mens det er en nedgang på 3 prosentpoeng i andelen som oppgir fem til ti. Dette er svaralternativer som har relativt store årlige variasjoner. Endringene fra 2020 til 2021 i antall innvandrere man oppgir å ha kontakt med er statistisk signifikant, men det kan likevel skyldes tilfeldigheter.

De siste årene har det vært en svak, men jevn, nedgang i andelen som oppgir at de har daglig kontakt med innvandrere, mens andelen som oppgir ukentlig kontakt har hatt en liten økning. Andelen som oppgir månedlig eller sjeldnere enn månedlig kontakt har vært stabilt lav. Fra 2020 til 2021 er det ingen statistisk signifikante endringer i hyppigheten av kontakt med innvandrere.

På spørsmålet om personlige erfaringer med å ha kontakt med innvandrere (spørsmål 4e) er det derimot signifikante endringer fra 2020 til 2021. I 2021 oppga 84 prosent at de i all hovedsak hadde positive erfaringer med slik kontakt. Aldri før har denne andelen vært så stor, og økningen fra i fjor er på 3 prosentpoeng. Dette utgjør en endring som er statistisk signifikant på 1 promillenivå (p=0,0005), og vi kan med rimelig stor sikkerhet si at de personlige erfaringene man har med innvandrerkontakt er blitt mer positive det siste året.

6. Holdninger etter bakgrunnskjennetegn

I dette kapitlet ser vi nærmere på sammenhengen mellom holdningsindikatorne og kjennemerker ved personene som har svart på undersøkelsen. En oversikt over sammenhengene slik de framstår når vi deler opp svarene etter kjennetegnene ved respondentene vises i vedlegg B. I tabellene i vedlegget er kategoriene «helt» og «nokså» (u)enig slått sammen til kategorien (u)enig. Dette er gjort for å gjøre det enklere å lese og tolke tabellene.

Ut fra denne tabellen kan vi se mange sammenhenger mellom trekk ved respondentene og hvordan de har svart på de ulike spørsmålene i undersøkelsen. En slik bivariat sammenligning, der vi kun sammenligner svarene på gitte spørsmål sett i lys av et enkelt kjennetegn, vil imidlertid ikke fange opp mer komplekse sammenhenger. Som vi skal komme tilbake til under, er det for eksempel slik at utdanningsnivået blant personene som bor i spredtbebygde strøk generelt sett er lavere enn blant dem som bor i tettbygde strøk. Høyere utdanningsnivå sammenfaller i stor grad med mer positive holdninger. Er det slik at holdningene blant de i mer tettbygde strøk er mer positive når vi tar høyde for forskjellene i utdanningsnivå? Slike spørsmål kan ikke besvares ved hjelp av tabellene i vedlegg B alene.

Derfor gjennomfører vi også en multivariat analyse, der vi undersøker om holdningene varierer etter enkelte kjennemerker når andre faktorer samtidig holdes uendret. For å hjelpe oss med dette tar vi i bruk en såkalt multippel lineær regresjon (OLS). Resultatene av denne analysen er presentert i vedlegg C. Som man kan se, estimerer vi tre modeller for hver avhengig variabel. I alle tre modellene er variablene kjønn, alder, bostedsstrøk (tett/spredt), landsdel, økonomisk hovedaktivitet og innvandrerbakgrunn inkludert. Utdanningsnivå og antall kontaktarenaer er begge inkludert i modell C, mens i de to første modellene (A og B) er disse variablene holdt utenfor i hver sin modell. Det gjør vi for å undersøke hvor sterk den statistiske sammenhengen de andre kjennemerkene har. Ved å sammenligne resultatene fra disse modellene med resultatene fra modell C, der begge variablene er med, kan vi kontrollere for både utdanningsnivå og antall arenaer respondentene har kontakt med innvandrere på. Grunnen til at vi gjør dette med akkurat disse variablene er at utdanningsnivå og graden av kontakt med innvandrere er faktorer som ofte blir trukket fram som særlig sentrale i å forklare variasjon i holdningene til innvandrere. Som vi skal komme tilbake til senere i dette kapitlet finner vi også i årets undersøkelse belegg for dette.

I analysen estimeres det et anslag for å si noe om sammenhengene mellom bakgrunnsfaktorene og de viktigste holdningsvariablene. Høye verdier betyr positive holdninger, mens lave verdier betyr negative. Estimaten viser hvordan ett trinns økning på forklaringsvariabelen medfører oppgang (positivt fortegn) eller nedgang (negativt fortegn) i skårene på den avhengige variabelen, kontrollert for øvrige faktorer i modellen. Ved forklaringsvariablene (som for eksempel kjønn og landsdel) viser estimaten hvordan verdiene på disse variablene henger sammen med resultatene relativt til referanseverdien. Eksempelvis viser estimaten for kjønn hvordan det å være kvinne samvarierer med holdningene som uttrykkes sammenlignet med det å være mann, som er referanseverdien i dette tilfellet.

Sammen med disse estimatene følger også signifikansanslag. Disse benyttes for å skille mellom sikre og mindre sikre sammenhenger og angir en sannsynlighet i prosentandel for at variasjonen i den avhengige variabelen *ikke* har sammenheng med den aktuelle uavhengige variabelen (den såkalte nullhypotesen). Det er vanlig å benytte seg av en tommelfingerregel om at signifikansanslag på mindre enn fem prosent (0,05) betraktes som sikkert. Sammenhenger der anslaget er fem prosent eller over anses som i større grad å kunne være et utslag av tilfeldigheter og ikke som å være statistisk signifikant. Når vi skriver at et resultat er statistisk signifikant innebærer dette med andre ord vi er rimelig sikre på at det er en sammenheng mellom det aktuelle bakgrunnskjennetegnet og forskjeller i svarene i det respektive spørsmålet.

Det er viktig å huske at denne grensen på fem prosent er relativt «tilfeldig» i den forstand at signifikansanslag som er nære hverandre kan falle på hver sin side av den. Resultater som i praksis har nesten like anslag kan i dermed i ulik grad framstå som statistisk signifikante. Grensen bør derfor oppfattes som flytende i den forstand at man ikke bør tolke den som absolutt. At en sammenheng ikke er statistisk signifikant betyr dessuten ikke at det nødvendigvis ikke er noen sammenheng mellom variablene. Signifikansanslaget sier som sagt noe om hvor sannsynlig det er at det gitte resultatet skyldes tilfeldigheter, og beviser/motbeviser ikke i seg selv at det faktisk er en sammenheng. En viktig del av analysen består derfor i å se resultatene i sammenheng med andre resultater i analysen, tidligere rapporter og forskning.

På generelt grunnlag er det verdt å understreke at holdningene vi ser uttrykk for i undersøkelsen synes å gjenspeile svært stabile mønstre. Som vi kommer tilbake til flere ganger i løpet av analysen, er det stor grad av samsvar mellom resultatene vi finner i årets undersøkelse sammenlignet med resultatene fra tidligere undersøkelser. Det betyr ikke at det ikke finner sted endringer i holdningene over tid, men at disse snarere skjer tregt og gradvis enn raskt og plutselig. Over lengre tid kan, som nevnt i kapittel 5, mindre endringer i samme retning være ledd i et mønster som først blir synlig når vi betrakter resultater fra flere år i sammenheng. Det er med andre ord ofte tendensene over tid som sier oss noe. Samtidig er det slik at skjevheter i nettoutvalget kan ha betydning for signifikansanslagene i analysen. Det er derfor grunn til å tolke eventuelle endringer fra år til år, når det gjelder sammenhenger, med en viss forsiktighet med hensyn til statistisk signifikans.

Det er også viktig å huske at svarene i undersøkelsen i det store og det hele er positive i den forstand at et klart flertall av respondentene gir uttrykk for positive/liberale holdninger i de fleste spørsmålene. Når vi i dette delkapittelet omtaler bakgrunnskjennetegn som synes å ha en sammenheng med mer negative holdninger i aktuelle spørsmål, er det derfor verdt å ha i mente at dette er fra et utgangspunkt der svarene som oftest er svært positive. Det er for eksempel et overveldende flertall av respondentene som svarer at de er enige i at innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn. Det er riktignok forskjeller i svarene, blant annet med hensyn til alder (se under), som består selv om vi kontrollerer for andre kjennetegn hos respondentene. Likevel er det slik at selv i den mest negative gruppen, de aller eldste, er 89 prosent enige i påstanden. «Mer negativt» vil med andre ord snarere bety at svarene i gruppa relativt sett er noe mindre positive enn egentlig negative.

6.1. Kjønn

Med hensyn til kjønn er hovedtendensen, både i resultatene i denne og i de foregående års undersøkelser (Strøm, 2019; Strøm & Molstad, 2020), at kvinner til en viss grad er mer positive enn menn. Det er, som vi skal se, likevel ikke et entydig mønster.

Spørsmålene der man ser den generelle tendensen til mer positive holdninger blant kvinner klarest er de som handler om hvorvidt innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge, om innvandrere bør bestrebe seg å bli så like nordmenn som mulig, og om adgangen til å få opphold i Norge for asylsøkere og flyktninger. Kvinner er i større grad enige i at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge. Videre er de oftere uenige i at innvandrere bør forsøke å bli så like nordmenn som mulig. Som vi ser i vedleggstabell B er 51 prosent av kvinnene i utvalget uenige i denne påstanden, mot 43 prosent av mennene. Kvinner er også mer tilbøyelige til å mene at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få adgang til landet. Mens 26 prosent av de kvinnelige respondentene mener dette, svarer 15 prosent av mennene det samme. Disse resultatene er statistisk signifikante, hvilket betyr at selv om vi kontrollerer for de andre bakgrunnskjennetegnene (alder, utdanningsnivå, antall arenaer man har kontakt med innvandrere på, økonomisk hovedaktivitet etc.) framstår fortsatt kvinner som mer positive enn menn i de nevnte spørsmålene.

I de andre spørsmålene i undersøkelsen er forskjellene i svarene mellom menn og kvinner små. Blant kvinner er det eksempelvis 64 prosent som svarer at de er uenige i at innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene. 61 prosent av de mannlige respondentene svarte det samme. Når vi kontrollerer for de andre kjennemerkene ved respondentene ser vi at forskjellene mellom kjønnene ikke er statistisk signifikante. Det er derfor ikke grunnlag for å si at kvinner statistisk sett svarer mer positivt på dette og de fleste av de andre spørsmålene bortsett fra dem nevnt ovenfor.

Hovedmønsteret er med andre ord at det er forskjeller på svarene til menn og kvinner, går dette i retning av at kvinner uttrykker mer positive holdninger til innvandrere og innvandring. Det er likevel unntak fra dette, nemlig på spørsmålene som går på om innvandrere gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv og om arbeidsinnvandring fra land utenfor Norden bidrar positivt til den norske økonomien. Kvinnene i utvalget var klart mindre tilbøyelige til å være enige i sistnevnte påstand. Mens 75 prosent av mennene sa seg enige i at arbeidsinnvandring bidrar positivt til økonomien, gjorde kun 68 prosent av kvinnene det samme. Disse forskjellene i svarene er statistisk signifikante når vi kontrollerer for andre bakgrunnskjenntegn hos respondentene. Med hensyn til spørsmålet om innvandrere gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv tenderer kvinnene i utvalget også noe mindre grad til å svare at de er enige i påstanden (78 prosent mot 81 prosent av mennene). Det er ikke usannsynlig at sammenhengen mellom det å være kvinne og å være mer negativ i dette spørsmål skyldes tilfeldigheter siden sammenhengen ikke er statistisk signifikant. Tendensen er likevel interessant, spesielt når en ser det sammen med den sterkere og signifikante sammenhengen mellom å være kvinne og å være mindre tilbøyelig til å mene at arbeidsinnvandring bidrar positivt i den norske økonomien. Begge disse spørsmålene omhandler nemlig innvandreres og innvandringens rolle i økonomien.

Tendensen for kvinner til å svare noe mer negativt på spørsmålene som har med innvandreres plass og muligheter i norsk økonomi er ikke ny. Også tidligere har man sett dette (Blom, 2006, 2013). Det kan være flere årsaker bak dette mønsteret. Det er blant annet blitt hevdet at det skyldes at menn opplever å ha en sikrere forankring på arbeidsmarkedet (Blom, 2006).

Når det er sagt er det samtidig viktig å huske at det ikke er slik at det har vært en entydig tendens til at kvinner er mindre positive i de nevnte spørsmålene. I de fleste av undersøkelsene har kjønnsforskjeller hatt lite å si for resultatene på disse spørsmålene.

6.2. Alder

Som i tidligere års undersøkelser er det slik at de yngre respondentene generelt sett har de mest liberale holdningene.

De aller yngste, det vil si de mellom 16 og 24 år, peker seg ut som aldersgruppen med de mest positive holdningene til innvandrere og innvandring. Eksempler på dette finner vi i svarene på spørsmålene om innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet, om de misbruker de sosiale velferdsordningene og om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. I disse spørsmålene er det blant de yngste vi finner de fleste som er uenige. Respondentene i aldersgruppen 16 til 24 år er også i størst grad enige i påstanden om at alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn. De eldste er i noe mindre grad enige i denne påstanden, 89 prosent mot 94 til 95 prosent blant respondentene i de andre aldersgruppene. Både her og for de andre ovenfor nevnte spørsmålene er det en statistisk signifikant sammenheng mellom det å tilhøre den yngste aldersgruppen og å være mer positiv enn den eldste aldersgruppen.

For noen av disse spørsmålene, som som blant annet hvorvidt innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene, blir imidlertid ikke sammenhengene statistisk signifikante før vi kontrollerer for utdanningsnivå (i modell B og C). Som vi skal se i neste delkapittel synes

utdanningsnivå å spille en viktig rolle i å forklare en del av forskjellene i svarene i undersøkelsen. Mange i aldersgruppen 16 til 24 år har ikke rukket å fullføre utdanningen de er i gang med. Resultatene her kan likevel peke i retning av at en del i den yngste aldersgruppen kan virke som å ha holdninger som ligner de man finner blant personer med høyere (fullført) utdanning.

Vi ser også at det er spørsmål der det er de nest yngste, de mellom 25 og 44 år, som er de mest positive. Slik er det blant annet i spørsmålet om hvorvidt innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge. Her er det noen flere, 78 prosent sammenlignet med 76 prosent blant de aller yngste, som svarer at de er enige. I andre spørsmål ser vi at det er andre aldersgrupper som er de mest positive. I spørsmålet om arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi er det de nest eldste, de mellom 45 og 66 år, som er de mest positive. Ingen av sammenhengene er statistisk signifikante når vi kontrollerer for andre kjennetegn ved respondentene, noe som gir grunn til å anta at forskjellene sannsynligvis henger sammen med andre trekk ved de som har svart enn alder.

Som nevnt i kapittel 3 mener noen forskere å kunne se at holdningene i samfunnet endrer seg i takt med at yngre generasjoner, som har hatt en ulik oppvekst enn generasjonene før dem, blir eldre og «erstatte» sistnevnte generasjoner. I årets undersøkelse ser vi som sagt at den yngste aldersgruppen skiller seg ut ved å være klart mer positiv enn de eldre aldersgruppene. Vi har ikke mulighet til å kunne fastslå i hvilken grad slike forskjeller er et tegn på varige ulikheter i holdninger eller om de snarere reflekterer forskjeller i livssituasjon og -faser. Sammenhengene mellom aldersforskjeller og holdninger er nemlig ikke entydige, heller ikke over tid. I tidligere utgaver av undersøkelsen har man sett at det ikke alltid er de yngste som har de mest liberale holdningene. I noen spørsmål har det for eksempel vært de nest yngste som har svart mest positivt (Blom, 2007), noe vi også ser antydninger til i årets undersøkelse. Ikke sjelden «forsvinner» dessuten slike forskjeller når vi kontrollerer for andre kjennetegn. Dette kan tyde på at noen av forskjellene vi ser blant aldersgruppene henger sammen med ulik sammensetning når det gjelder til utdanning, grad av kontakt med innvandrere, bostedstrøk etc. blant respondentene i de ulike aldersgruppene, og at alderen i seg selv ikke nødvendigvis er så avgjørende. Andre ganger blir forskjellene mellom aldersgruppene først synlig når vi kontrollerer for andre kjennetegn, slik de yngste aldersgruppene noen ganger framtrer som mer positive når vi kontrollerer for utdanning. Dette kan reflektere at det faktisk er en vesensforskjell i de unges holdninger som ikke henger sammen med utdanningsnivå. På en annen side kan det som sagt også være et uttrykk for at en del av de yngste simpelthen er under utdanning og ikke har rukket å fullføre denne.

6.3. Utdanningsnivå

Som vi allerede har vært inne på er utdanning blant kjennetegnene som synes å ha klareste sammenheng med holdningsforskjeller. Dette er slett ikke noe nytt funn, også i tidligere utgaver av denne undersøkelsen har man sett den samme relasjonen mellom utdanningsnivå og holdninger til innvandrere.

Generelt er det slik at personer med høyere utdanning gir uttrykk for mer positive holdninger enn de med lav utdanning. Det klareste skillet går mellom de som har høyere utdanning og de som ikke har det. På en rekke spørsmål er svarene til de med høyere utdanning, uansett om den er lang eller kort, betraktelig mer positive enn til dem med lavere utdanning. Eksempelvis ser vi at personer med høyere utdanning i større grad mener at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge. 27 prosent av dem med kort universitets- eller høyskoleutdanning og 32 prosent av dem lang universitets- eller høyskoleutdanning mener dette. Til sammenligning svarer 15 prosent av dem med utdanning på grunnskolenivå og 14 prosent av dem med utdanning på videregående nivå at det bør bli lettere å få opphold i landet. De med høyere utdanning er også i mindre grad enige i at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet og at innvandrere flest misbruker de sosiale

velferdsordningene. Utdanningsnivå virker videre å ha betydning for holdningen til arbeidsinnvandrere i sammenheng med koronapandemien. Langt flere av dem med kort og lang høyere utdanning (66 og 70 prosent mot henholdsvis 50 og 59 prosent av dem med utdanning på grunnskole- og videregående nivå) svarte at de var uenige i at koronapandemien hadde gjort dem mer skeptiske til denne typen innvandring. I alle disse spørsmålene er det en statistisk signifikant sammenheng mellom det å ha utdanning på universitetsnivå (mot grunnskole som høyeste fullførte utdanning) og det å gi uttrykk for positive holdninger til innvandrere, selv når vi kontrollerer for de andre kjennetegnene ved respondentene.

Også i spørsmålene som omhandler innvandrernes og innvandringens rolle for norsk arbeidsliv og økonomi er respondentene med høyere utdanning mer positive. De er i større grad enige i at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. De tenderer også oftere til å være enige i påstanden om at arbeidsinnvandring utenfra Norden bidrar positivt i den norske økonomien. Vi ser riktignok at forskjellen mellom det å ha kort høyere utdanning og det å ha kun utdanning på grunskolenivå ikke er signifikant når vi kontrollerer for antall arenaer en har kontakt med innvandrere på (modell C). Generelt sett ser vi likevel en klar tendens til at utdanning spiller en viktig rolle for hvordan respondentene svarer på spørsmålene.

Det er ikke alle spørsmål der utdanningsnivå virker å ha like mye å si. Dette gjelder blant annet spørsmålet om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. De med høyere utdanning er riktignok betydelig mindre tilbøyelige til å være enige i dette. 25 prosent av respondentene med høyere utdanning var enige i denne påstanden, mot henholdsvis 34 og 37 prosent av dem med utdanning på grunnskole- eller videregående nivå. Sammenhengene er likevel ikke statistisk signifikante når vi kontrollerer for andre bakgrunnskjenntegn. Det er heller ikke en klar sammenheng mellom utdanningsnivå og svarene på spørsmålet om hvorvidt innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge. Som vi kan se fra vedleggstabell B er personer med kort høyere utdanning i større grad enige i denne påstanden enn personer med annet utdanningsnivå, også sammenlignet med dem med lang høyere utdanning. Denne sammenhengen mellom å ha kort utdanning på høyskole- eller universitetsnivå og å mene innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge er statistisk signifikant (modell B i vedleggstabell C), men slutter (om bare så vidt) å være det dersom vi kontrollerer for antallet arenaer man har kontakt med innvandrere på (modell C).

Dette er ikke overraskende ettersom de med høy utdanning også tenderer til å ha kontakt med innvandrere på flere arenaer enn de med lav utdanning. 56 prosent og 64 prosent av de med henholdsvis kort og lang høyere utdanning har kontakt med innvandrere på enten to eller tre eller flere arenaer. Til sammenligning har 51 prosent av de med utdanning på grunnskolenivå og 44 prosent av de med videregående skole som høyeste fullførte utdanning det samme. Som vi skal komme tilbake til nedenfor er nettopp antallet arenaer en har kontakt med innvandrere på noe som har klar sammenheng med holdningene til innvandrere slik de framstår i undersøkelsen. Generelt sett er det slik at de som har kontakt med innvandrere på en eller flere arenaer gir uttrykk for mer positive holdninger enn de som ikke har kontakt med innvandrere i det hele tatt (se neste delkapittel). Det er derfor rimelig å anta at noen av forskjellene vi ser mellom dem med lavt og høyt utdanningsnivå med hensyn til holdninger til innvandrere kan henge sammen med forskjellig grad av kontakt med innvandrere. Vi ser i hvert fall en antydning til dette i spørsmålet som omhandler i hvilken grad respondentene mener innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge.

6.4. Antall arenaer for kontakt med innvandrere

Som diskutert i kapittel 3 eksisterer det to hovedhypoteser for sammenhengen mellom det å ha kontakt med innvandrere og holdninger til innvandrere. En hypotese (konflikthypotesen) spår at holdningene til innvandrere blir mer negativ med økende kontakt. En konkurrerende hypotese (kontakthypotesen) går i stedet ut fra at økt kontakt bidrar til mer positive holdninger. Resultatene i

denne og tidligere utgaver av undersøkelsen støtter i stor grad opp om sistnevnte hypotese. På nesten alle spørsmålene i undersøkelsen er det nemlig en klar og statistisk signifikant sammenheng mellom det å ha kontakt med innvandrere på en eller flere arenaer og det å uttrykke mer positive holdninger.

Eksempelvis mener klart flere av de som har kontakt med innvandrere på en eller flere arenaer at innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge. 72, 78 og 80 prosent av dem som har kontakt med innvandrere på en, to eller tre eller flere arenaer er enige i denne påstanden. Til forskjell er 64 prosent, altså nesten to tredjedeler, av de som ikke har kontakt med innvandrere på noen arenaer enige. Det er også klart færre av de som har kontakt med innvandrere som mener at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet. Disse resultatene er statistisk signifikante, hvilket betyr at selv om vi kontrollerer for kjennetegn som utdanningsnivå så kan vi fortsatt med rimelig stor sikkerhet anta at antall arenaer har en sammenheng med mer positive svar på disse spørsmålene.

På andre spørsmål går ikke skillet mellom hvorvidt man har kontakt med innvandrere eller ikke, men mellom antall arenaer. Slik er det for eksempel på spørsmålet om adgangen til opphold i Norge for flyktninger og asylsøkere. For dette spørsmålet er det en statistisk signifikant sammenheng mellom å ha kontakt med innvandrere på enten to eller på tre eller flere arenaer og det å svare mer positivt sammenlignet med de som ikke har kontakt med innvandrere på noen arenaer. Det samme mønsteret ser vi også med hensyn til spørsmålet om innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene. I andre tilfeller, som med påstanden om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så lik nordmenn som mulig, er det kun de som har kontakt med innvandrere på to arenaer som svarer signifikant mer positivt enn de som ikke har kontakt med innvandrere.

Hovedmønsteret er likevel relativt entydig, nemlig at kontakt med innvandrere på flere arenaer synes å ha en klar sammenheng med mer positive holdninger til innvandrere og innvandring. Basert på resultatene i denne undersøkelsen kan vi imidlertid ikke si noe om hvilken retning årsakssammenhengen går, dersom den er der. Det er mulig å tenke seg at i stedet for at kontakt fører til mer positive holdninger er det heller slik at de med mer positive holdninger omgås innvandrere på flere arenaer, enten fordi de velger å gjøre det eller av andre grunner. Det kan også være slik at årsakssammenhengen går i begge retninger, ved at kontakt fører til mer positive holdninger og at kontakten samtidig øker som et resultat av dette.

6.5. Andre mål på kontakt med innvandrere

Så langt har vi kun sett på antall arenaer når vi har sett på graden av kontakt med innvandrere. Undersøkelsen har også tre andre spørsmål som kartlegger i hvilken grad respondentene har kontakt med innvandrere. Disse spørsmålene stilles bare til dem som har opplyst å ha kontakt med innvandrere, og omhandler forskjellige aspekter ved kontakten. Det første tar for seg antallet og har ordlyden «Hvor mange innvandrere har du kontakt med? Er det 1, 2-4, 5-10 (eller) flere enn 10». Det andre tar for seg hyppighet: «Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere enn månedlig». Det tredje omhandler kvaliteten på kontakten: «Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den hovedsakelig positiv, både positiv og negativ eller hovedsakelig negativ».

Vi ser her noen av de samme mønstrene som i sammenhengen mellom kontakt på antall arenaer og holdninger. De som har hyppigere kontakt gir også uttrykk for mer positive holdninger på en del av spørsmålene. De som har kontakt med innvandrere på månedlig basis eller oftere er for eksempel i større grad uenige i at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Over 70 prosent av disse mener dette, mot henholdsvis 63 og 56 prosent av dem som har kontakt med innvandrere sjeldnere enn månedlig eller ikke har kontakt overhodet. Denne sammenhengen mellom mer hyppig kontakt med innvandrere og positive holdninger ser vi også i svarene på spørsmålet om innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.

I andre tilfeller er ikke dette mønsteret like entydig. Med hensyn til flyktningers og asylsøkeres adgang til opphold i Norge er det for eksempel de som ikke har kontakt med innvandrere og de som har kontakt ukentlig som oftest svarer at det bør bli vanskeligere å få opphold. Samtidig er de med ukentlig kontakt likevel generelt sett mer positive enn de med ingen kontakt. Flere av dem som har ukentlig kontakt med innvandrere svarer at de ønsker at det skal bli lettere å få opphold i landet. Det gjelder 23 prosent til sammenligning med 13 prosent blant de som ikke har kontakt. Mange, uansett hvor ofte de har kontakt med innvandrere, mener at muligheten til opphold bør være som i dag. Vi ser imidlertid forskjeller. Et klart flertall (om lag seks av ti) blant dem som har kontakt med innvandrere månedlig, sjeldnere enn dette eller ikke i det hele tatt mener at muligheten til å få opphold bør være som i dag. Blant dem som har kontakt ukentlig eller daglig mener litt under halvparten det samme.

Også når vi tar i betraktning hvor mange innvandrere man vanligvis har kontakt med, ser vi at det er en sammenheng mellom mer kontakt og mer liberale holdninger. Det varierer noe hvem som er minst positive, om det er de med ingen kontakt eller de som kun har kontakt med én innvandrer. I svarene på en del av spørsmålene, slik som på hvorvidt innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge, er det de som ikke har kontakt med innvandrere som er minst positive. 64 prosent av de som ikke har kontakt med innvandrere svarte at de var enige i denne påstanden, mot mellom 70 og 80 prosent av de med hyppigere kontakt svarte det samme. I spørsmålene om innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene og om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig var det derimot de som har kontakt med én innvandrer som er de minst liberale. Det er riktignok verdt å ta i betraktning at antallet som har svart at de vanligvis har kontakt med kun én innvandrer er ganske få (om lag 30), noe som gjør at små, tilfeldige variasjoner i utvalg og svar kan gi relativt store utslag for prosentandelene.

Svært få svarer at de hovedsakelig har negativ erfaring med den kontakten de har med innvandrere. Vi har derfor litt begrenset mulighet til å kunne sammenligne hvordan ulike erfaringer med den personlige kontakten med innvandrere henger sammen med svar på andre spørsmål i undersøkelsen. Vi ser likevel at respondentene med hovedsakelig positive erfaringer med kontakten er klart mer positive enn de som har både positive og negative erfaringer med kontakten. Dette er blant annet tydelig i svarene på spørsmålet om innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge, der 80 prosent av de med hovedsakelig positive erfaringer med kontakten med innvandrere svarer at de er enige, mot 63 prosent blant dem med både positive og negative erfaringer.

Oppsummert kan vi slå fast at den samme tendensen til mer positive holdninger med økt kontakt også kan gjenfinnes når vi ser på hyppigheten og antallet kontakter med innvandrere og erfaringene som respondentene har med kontakten når vi kun ser på antallet arenaer for kontakt. Det er viktig å huske at disse aspektene ved kontakten med innvandrere ikke er med som egne variabler i regresjonsanalysen. Vi har derfor ikke kunnet ta høyde for eventuelle andre trekk ved respondentene som kan ligge bak forskjellene vi ser, slik vi har kunnet når vi har sett på sammenhengen mellom antall arenaer og svarene i undersøkelsen. At hovedtendensen er lik, nemlig at mer kontakt synes å ha sammenheng med mer positive holdninger, gir likevel en indikasjon på at resultatene reflekterer noe av det samme.

6.6. Bostedsstrøk

Kjennemerket bostedsstrøk skiller mellom bosted i tettbygde og spredtbygde strøk. Tettbygde strøk er områder som omfattes av tettsteder med minst 200 personer der avstanden mellom husene normalt ikke overstiger 50 meter, mens spredtbygde strøk er alle områder utenfor. Tettstedene differensieres etter innbyggertall, fra strøk med under 2 000 bosatte til områder med 100 000 eller flere bosatte. De største tettstedene omfatter for eksempel de fem største kommunene i Norge:

Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger og Bærum. Men også andre kommuner utenfor disse byene regnes som en del av de sentrale tettstedene.

Hovedtendensen er at holdningene til innvandrere og innvandring er mest velvillig i tettbygde strøk med over 100 000 innbyggere, og mer forbeholden i spredtbygde områder. I andre tettsteder, av ulike størrelser mellom 200 og 100 000 innbyggere, er det mer variasjon i hvordan svarene fordeler seg. De som bor i spredtbygde strøk og i tettbygde områder med under 2 000 bosatte har minst kontakt med innvandrere. De som bor i mer tettbygde strøk har mer kontakt, og mest kontakt er det blant dem som bor i tettbygde strøk med flere enn 100 000 innbyggere. Som vi har sett i kapittel 6.3 og 6.4, har både utdanningsnivå og omfanget av kontakt sammenheng med holdninger.

Det er en tydelig sammenheng mellom det å bo i større byer og holdningene som uttrykkes på en del utsagn. De som bor i tettbygde strøk skiller seg signifikant ut på spørsmålet om hvorvidt innvandrere anses som en kilde til utrygghet i samfunnet. Åtte av ti som bor i de største byene sier seg uenige i dette, mens det gjelder vel seks av ti i spredtbygde strøk. Det er en noe svakere sammenheng når vi kontrollerer for både antall kontaktarenaer og utdanningsnivå. Dette henger sannsynligvis sammen med at det er mer kontakt med innvandrere og høyere utdanningsnivå blant innbyggerne i de største byene.

Vi ser det samme mønsteret på spørsmålet om hvorvidt innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, hvor det er statistisk signifikant forskjell mellom by og land. I spredtbygde strøk sier 40 prosent seg enig, mens 26 prosent i de største tettstedene er enige. Også her er signifikansverdien noe svakere når vi kontrollerer for kontakt og utdanningsnivå.

Både de som bor i tettbygde strøk med over 100 000 innbyggere og de som bor i mindre tettbygde strøk er signifikant mer positive enn de som bor i spredtbygde strøk på spørsmålet om innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge. Den signifikante effekten forsvinner imidlertid når vi kontrollerer for både utdanningsnivå og antall kontaktarenaer (modell C). Vi vet at de som bor i tettbygde strøk har høyere utdanning og mer kontakt med innvandrere, og dette er faktorer som har større betydning for holdningene enn om man bor tett- eller spredtbygde.

Også på spørsmålet om hvorvidt det bør bli lettere, vanskeligere eller være som det er i når det gjelder flyktningers og asylsøkeres muligheter til å få opphold i Norge, er det mer positive holdninger blant dem som bor i tettbygde strøk sammenlignet med dem som bor i spredtbygde strøk. Blant dem som bor i de største byene er det 29 prosent som svarer at det bør bli lettere. Til sammenligning er det bare 12 prosent i spredtbygde strøk som mener det bør bli lettere. Denne sammenhengen er statistisk signifikant, og sterkeste sammenheng finner vi for de mest tettbygde områdene når utdanningsnivå og antall kontaktarenaer holdes utenfor i analysen (modell A og B). Når vi tar høyde for at respondenten har ulikt utdanningsnivå og i ulik grad har kontakt med innvandrere, tones sammenhengen noe ned, men er fremdeles signifikant.

Det uttrykkes mer positive holdninger i de mest tettbygde områdene også for spørsmålene om innvandreres rolle i arbeidslivet. De som bor i de største byene er signifikant mer positive til at innvandrere gjør en nyttig innsats i arbeidslivet, sammenlignet med spredtbygde strøk, men bare når utdanningsnivå holdes utenfor (modell A). Det er imidlertid større og tydeligere forskjeller når det kommer til spørsmålet om man er blitt mer skeptisk til arbeidsinnvandring under koronapandemien. Blant dem som bor i spredtbygde strøk sier fire av ti seg enige i at de er blitt mer skeptiske, mens dette gjelder to av ti i de mest tettbygde områdene.

6.7. Landsdel

Hvilken del av landet man bor i gir ikke entydige svar på hvilke holdninger man har til innvandrere og innvandring, da svarene varierer fra spørsmål til spørsmål. I årets undersøkelse er det ingen

statistisk signifikante sammenhenger mellom hvor i landet respondentene bor og hvilke holdninger de gir uttrykk for. Det betyr at eventuelle forskjeller kan være tilfeldige. Vi ser noen mønstre som går igjen fra tidligere, men også variasjoner fra år til år. Dette kan skyldes tilfeldigheter, eller det kan reflektere andre trekk ved respondentene, som for eksempel at det er høyere utdanningsnivå og/eller større omfang av kontakt med innvandrere i noen landsdeler enn i andre.

I Oslo og Viken har det tradisjonelt vært jevnt over store andeler som har innvandrervennlige holdninger. Det er også her det er mest kontakt med innvandrere. Bare 19 prosent oppgir at de ikke har kontakt med innvandrere, mens 33 prosent oppgir at de har kontakt med flere enn ti innvandrere. 36 prosent i Oslo og Viken oppgir at de har daglig kontakt. Dette tilsier mer og hyppigere kontakt sammenlignet med respondenter i andre deler av landet. De som bor i Innlandet og Nord-Norge har minst grad av kontakt. I disse to landsdelene oppgir henholdsvis 39 og 33 prosent at de ikke har kontakt i det hele tatt.

Sammen med Nord-Norge er Innlandet den landsdelen hvor respondentene har minst kontakt med innvandrere, men på en del spørsmål uttrykker de som bor i Innlandet mer positive holdninger enn i andre deler av landet. For eksempel er de mer positive på spørsmålet om innvandrere flest gjør en nyttig innsats i arbeidslivet og at innvandrere beriker det kulturelle livet i Norge.

De som bor i Innlandet er imidlertid mer kritisk til innvandrere i nære relasjoner, som for eksempel å få en innvandrer som svigersønn eller -datter. I Nord-Norge er det mindre skepsis til innvandrere i nære relasjoner enn i andre deler av landet. Ikke bare er det her – sammen med Oslo og Viken – det er minst andel som svarer bekreftende på at det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som svigersønn eller -datter, men er også blant dem som i minst grad mener det ville vært ubehagelig å få en innvandrer som ny nabo eller hjemmehjelp til seg selv eller noen i nær familie. På andre spørsmål utviser innbyggerne i Nord-Norge mer skepsis. For eksempel er de mer kritiske til innvandreres omgang med velferdsgoder og i størst grad enige i at innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet.

I Nord-Norge er det også størst andel som er uenig i at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi, selv om andelen er liten sammenlignet med dem som sier seg enig. 15 prosent er uenige i dette utsagnet, som er en dobbelt så stor andel som i hele utvalget. Til sammenligning er det minst andel uenige i Oslo og Viken, med 6 prosent. Vestlendingene er blant dem som er mest enig i at innvandrere bidrar positivt (76 prosent), men er også blant dem som i størst grad svarer bekreftende på at de er blitt mer skeptiske til arbeidsinnvandring under koronapandemien. Både på Vestlandet, i Agder og Sør-Østlandet samt i Trøndelag, sier om lag én av tre seg enig i at pandemien har gjort dem mer skeptisk til arbeidsinnvandring. Nordlendingene er blant dem som i minst grad sier seg enige i dette (24 prosent). Dette kan sees i sammenheng med at relativt mange av dem som bor i Nord-Norge i utgangspunktet er kritisk til arbeidsinnvandring, og at pandemien ikke har endret deres syn på denne type innvandring.

6.8. Økonomisk hovedaktivitet

I undersøkelsen inngår det spørsmål som gjør det mulig å kategorisere respondentene etter «økonomisk hovedaktivitet forrige uke»: inntektsgivende arbeid, skolegang/studier eller mottak av trygder/pensjoner. Sistnevnte omfatter mottak av AFP, alderspensjon, etterlattepensjon, uførepensjon, stønad til enslig forsørger, arbeidsledighet eller avtjening av verneplikt.

En vanlig forestilling når det gjelder et kjennemerke som dette, er at trygdede/pensjonister vil oppfatte innvandrerne som potensielle konkurrenter om samfunnets velferdsmidler og dermed innta negative holdninger til dem. På den andre siden vil elever/studenter innta positive holdninger fordi de i liten grad er i en direkte konkurransesituasjon med innvandrere. Dessuten er elever/studenter lite truet av innvandrere, som stiller med et handikap i form av lavere utdanning,

språkproblemer og diskriminering. Følgelig kan elevene/studentene koste på seg et minstemål av generøse holdninger. Mellom disse ytterpunktene vil majoriteten i inntektsgivende arbeid befinne seg (Hernes og Knudsen, 1992).

Hovedtendensen i undersøkelsen viser at skoleelever og studenter har de mest positive holdningene til innvandrere og innvandring, og at trygdede og pensjonister er mest kritiske. På spørsmålet om hvorvidt man mener at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger finner vi at 21 prosent av dem som mottar trygd eller pensjon sier seg enig. Dette er en større andel enn blant dem som er i inntektsgivende arbeid og under utdanning (henholdsvis 13 og 10 prosent). På dette spørsmålet er det statistisk signifikant sammenheng mellom det å være i inntektsgivende arbeid og holdningene man uttrykker, men bare dersom utdanningsnivå ikke er med som en forklarende faktor (modell A). Skoleelever og studenter skiller seg ikke signifikant ut fra trygdede og pensjonister.

På spørsmålet om det bør bli lettere, vanskeligere eller være som det er i dag med tanke på flyktningers og asylsøkeres muligheter til å få opphold i Norge, finner vi at både de som er i inntektsgivende arbeid og under utdanning er mer liberale sammenlignet med trygdede og pensjonister. Skoleelever og studenter svarer i størst grad at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge (35 prosent), og bare en svært liten andel (4 prosent) mener det bør bli vanskeligere. Både skoleelever/studenter og de som er i inntektsgivende arbeid skiller seg ut som statistisk signifikant mer liberale enn trygdede/pensjonister.

Til utsagnet om at innvandrere gjør en nyttig innsats i arbeidslivet, er også skoleelever/studenter og de som er i inntektsgivende arbeid mer positive enn trygdede/pensjonister, og denne sammenhengen er statistisk signifikant. De fleste er enige i at innvandrere bør ha samme muligheter til arbeid (mer enn ni av ti), uansett om det er skoleelever/studenter, personer i inntektsgivende arbeid eller trygdede/pensjonister. I den multivariate analysen (vedleggstabell C) ser vi likevel at trygdemottakere er mer positive enn skoleelever og studenter.

Av tilleggsspørsmålet vi stilte i år, om koronapandemien har bidratt til større skepsis til arbeidsinnvandring, ser vi at de som mottar trygd eller pensjon i større grad oppgir at de er enige i dette – 34 prosent svarer bekreftende. Blant dem som er i inntektsgivende arbeid og blant skoleelever og studenter er andelene mindre, henholdsvis 27 og 22 prosent.

6.9. Innvandrere og deres norskfødte barn

Kjennemerket «Innvandrere og deres norskfødte barn» kombinerer opplysninger om innvandringskategori og landbakgrunn. I nettoutvalget i årets undersøkelse er det 130 innvandrere og 14 norskfødte med to innvandrerforeldre, til sammen 144 personer. Disse fordeler seg med 48 personer i gruppen EU etc.⁶ og 96 personer i gruppen Afrika, Asia etc.⁷ De resterende 821 personene som har svart på undersøkelsen har ikke innvandrerbakgrunn, og grupperes her som «den øvrige befolkning».

Det er nærliggende å tenke at det å ha med innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre i utvalget vil trekke opp andelen som uttrykker positive oppfatninger om innvandrere og innvandring. Noen vil kanskje betrakte det som en «feilkilde» som burde korrigeres (Blom, 2015). Siktemålet med undersøkelsen er imidlertid å avspeile befolkningens holdninger til innvandrere og innvandring, og

⁶ Vest-Europa (utenom Tyrkia), EU-land i Øst-Europa, USA, Canada, Australia og New Zealand

⁷ Ikke EU-land i Øst-Europa, Afrika, Asia (med Tyrkia), Sør- og Mellom-Amerika og Oceania unntatt Australia og New Zealand

er basert på et representativt utvalg av hele befolkningen, som personer med innvandrerbakgrunn er en del av.

Når vi sammenligner svarfordelingen i hele utvalget og «den øvrige befolkning» på ulike utsagn, finner vi små forskjeller. Dette betyr at personer med innvandrerbakgrunn ikke påvirker snittet for hele utvalget i vesentlig grad. Personer med innvandrerbakgrunn uttrykker likevel til en viss grad mer positive holdninger, men ulike utsagn gir et mer nyansert bilde. Mange av påstandene viser at man deler oppfatninger på tvers av gruppene, enten man selv har innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc., fra EU etc., eller om man ikke har innvandrerbakgrunn. På noen spørsmål finner vi til og med at personer med innvandrerbakgrunn utviser mer kritiske holdninger enn den øvrige befolkningen, mens det på andre spørsmål er motsatt. Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er heller ikke en homogen gruppe. På noen spørsmål er det forholdsvis store avvik med hensynt til hvordan de med bakgrunn fra EU etc. svarer, sammenlignet med de som har bakgrunn fra Afrika, Asia etc.

Det er bred enighet på tvers av gruppene på spørsmålet om alle innvandrere bør ha samme muligheter til arbeid som nordmenn. Mer enn ni av ti sier seg enig i denne påstanden, enten man har innvandrerbakgrunn eller tilhører den øvrige befolkningen.

På utsagnet om innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene sier om lag 16 prosent i hele utvalget seg enig. Det er ingen signifikante forskjeller når vi sammenligner personer med innvandrerbakgrunn fra EU etc., Afrika, Asia etc. eller den øvrige befolkningen. Vi ser likevel at det er større forskjeller mellom gruppene når det gjelder andelen som tar avstand fra dette utsagnet. Av dem som tilhører den øvrige befolkningen er 65 prosent uenig i at innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger. Det er en langt mindre andel blant dem som har innvandrerbakgrunn fra EU etc. (44 prosent) som tar avstand fra dette. Også de som har bakgrunn fra Afrika, Asia etc. har en mindre andel som er uenig (59 prosent), sammenlignet med den øvrige befolkningen. Vi ser altså at den øvrige befolkningen utviser mer tolerante holdninger på dette utsagnet enn det personer med innvandrerbakgrunn gjør selv. At det er høyere utdanningsnivå i den øvrige befolkningen, sammenlignet med personer med innvandrerbakgrunn, kan være en medvirkende årsak til at det er såpass store forskjeller i svarfordelingen. Vi har sett at det er en statistisk signifikant sammenheng mellom utdanningsnivå og holdninger på dette spørsmålet.

På andre spørsmål finner vi at personer med innvandrerbakgrunn har mer positive holdninger. For eksempel ser vi at de som har bakgrunn fra Afrika, Asia etc. utviser mindre skepsis til utsagnet om hvorvidt innvandrere er en kilde til utrygghet i samfunnet. Bare 5 prosent i denne gruppen er enig i utsagnet, mot 18 prosent i den øvrige befolkningen. Dette er en statistisk signifikant forskjell. På den andre siden er innvandrere fra EU etc. noe mer kritiske enn den øvrige befolkningen, men denne sammenhengen er ikke signifikant.

De som har bakgrunn fra Afrika, Asia etc. er mest positive til at innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv. I den multivariate analysen ser vi at denne gruppen skiller seg signifikant ut fra den øvrige befolkningen, men bare når vi kontrollerer for utdanning (modell B og C). På andre spørsmål angående innvandreres rolle i arbeidslivet, som at arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi, er holdningene mer positive blant innvandrere fra EU etc. enn blant innvandrere fra Afrika, Asia etc. og den øvrige befolkningen. Her skiller innvandrerne fra EU etc. seg signifikant fra den øvrige befolkningen. Denne sammenhengen kan virke naturlig, da mange arbeidsinnvandrere som kommet til Norge selv tilhører denne gruppen. Åtte av ti personer med innvandrerbakgrunn fra EU etc. er enige i dette utsagnet, mens om lag syv av ti i den øvrige befolkningen er enig. Bare 64 prosent av dem med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. er enig.

En relativt stor andel av dem med innvandrerbakgrunn fra Afrika/Asia etc. sier at de er blitt mer skeptisk til arbeidsinnvandring under koronapandemien – 37 prosent. Dette er en signifikant større

andel enn blant den øvrige befolkningen, der 27 prosent sier at de er blitt mer skeptisk til arbeidsinnvandring under pandemien. Andelen som uttrykker skepsis blant personer med innvandrerbakgrunn fra EU etc. er på 31 prosent.

Både de som har bakgrunn fra EU etc. og Afrika, Asia etc. er mer enige enn den øvrige befolkningen i at innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, og resultatene viser en statistisk signifikant sammenheng. En forklaring på dette kan være at mange innvandrere ser det som nødvendig å tilpasse seg det norske samfunnet for å bli akseptert og inkludert (Brook & Ottermöller, 2020).

Ikke overraskende er det større oppslutning blant personer med innvandrerbakgrunn fra Afrika, Asia etc. om at det bør bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, siden denne gruppen utgjør nesten alle som har flyktningbakgrunn. 27 prosent av dem mener det bør bli lettere, som er 8 prosentpoeng mer enn blant den øvrige befolkningen. Også blant dem som har innvandrerbakgrunn fra EU etc. er det en større andel som mener det bør bli lettere. Størst oppslutning er det likevel for at det bør være som det er i dag, og særlig er det den øvrige befolkningen som velger dette alternativet. Selv om vi ser et mønster i svarfordelingen ut fra egen innvandrerbakgrunn, er det ingen statistisk signifikant sammenheng.

6.10. Partipolitisk preferanse

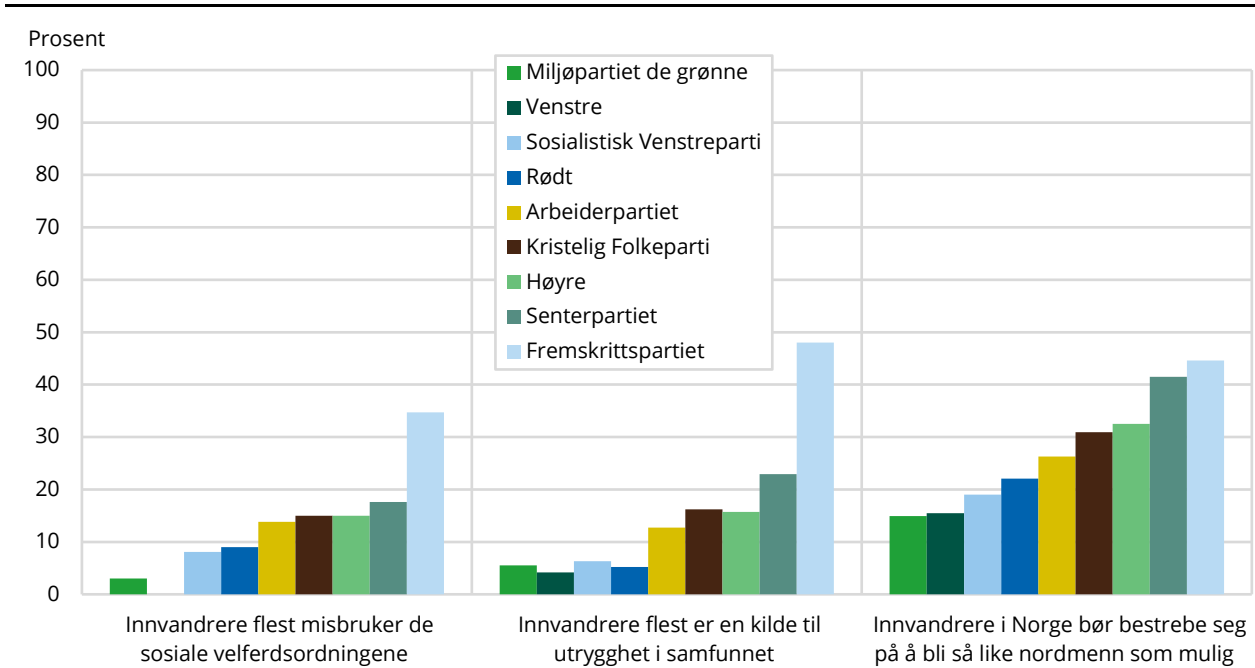
Spørsmålet om politisk preferanse kom inn igjen i undersøkelsen i 2016, etter å ha vært utelatt fra spørreskjemaet siden 2004. Spørsmålet er det samme nå som tidligere (selv om ordlyden er ubetydelig endret): «Helt til sist et spørsmål om stemmegivning, hvilket parti ville du stemt på dersom det var stortingsvalg i morgen?». Svaralternativene leses ikke høyt for respondentene. 71 prosent gir svar som lar seg plassere i det etablerte partimangfoldet. Resten er ulike former for ikke-svar: 2 prosent oppgir at de ikke stemmer, og like mange ville stemt blankt, 4 prosent har ikke stemmerett, 18 prosent vet ikke og 4 prosent er uoppgitt/vil ikke svare.

Når vi deler inn utvalget i partipolitiske preferanser blir det til dels små grupper. Dette gjør at vi må være forsiktige når vi tolker resultatene. Det er likevel en sammenheng mellom hvilke partier respondentene ville stemt på og holdninger de uttrykker. Vi har også sett en tendens over tid som viser samme mønster.

De som har preferanser til partiene til venstre er mest positive til innvandrere og innvandring; Rødt (R), Sosialistisk Venstreparti (SV) og Miljøpartiet de grønne (MDG). Også de som ville stemt på Venstre (V) utviser positive holdninger i årets undersøkelse. På den andre siden finner vi de som ville stemt på Fremskrittspartiet (FrP) som mest kritiske. Også tilhengere av Senterpartiet (SP) viser en del kritiske holdninger. De som ville stemt på Arbeiderpartiet (Ap), Høyre (H) og Kristelig Folkeparti (KrF) legger seg stort sett mellom ytterkantene, med noen unntak.

Det er store forskjeller i graden av kontakt etter partipolitiske preferanser. Blant Senterparti- og Fremskrittsparti-velgerne, finner vi at det er forholdsvis store andeler som oppgir å ikke ha kontakt med innvandrere, henholdsvis 33 og 40 prosent. Til sammenligning er det svært få Rødt- og MDG-velger som ikke har kontakt. Henholdsvis 10 og 6 prosent har ingen kontakt med innvandrere, mens over 80 prosent har ukentlig eller daglig kontakt. Også blant SV-velgerne er det en forholdsvis stor andel (69 prosent) som har daglig eller ukentlig kontakt.

Figur 6.1 viser svarfordelingen på tre utsagn, etter hvordan respondentene ville stemt hvis det var stortingsvalg i morgen. Spørsmålene tar alle for seg negativt formulerte utsagn; Innvandrere flest misbruker sosiale velferdsordninger, innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet og innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig. Figuren viser i hvilken grad det uttrykkes enighet til disse tre utsagnene.

Figur 6.1 Andeler som er enige i tre utsagn om innvandrere, etter partipolitisk preferanse. 2021. Prosent¹

¹ Verdiene veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn
 Kilde: Statistisk sentralbyrå, Holdninger til innvandrere og innvandring 2021

På alle tre utsagn utvises det minst grad av enighet til venstre i det politiske landskapet. Størst grad av enighet er det blant FrP-velgerne, der 35 prosent er enige i at innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsgodene, og 48 prosent er enige i at innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet. Blant de andre velgerne er det langt mindre andeler som sier seg enig, og aller minst blant Miljøpartiet de grønne, Venstre, Sosialistisk Venstreparti og Rødt. Vi finner det samme mønsteret på spørsmålet om innvandrere bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig, selv om andelene som sier seg enige her er større for alle partipreferansene. Minst andel enige finner vi for dem som ville stemt på MDG (15 prosent) og Venstre (16 prosent), og størst grad av enige finner vi for Senterpartiet (42 prosent) og FrP (45 prosent).

På spørsmålet om det bør bli lettere, vanskeligere eller være som det er i dag med tanke på flyktningers og asylsøkeres muligheter til å få opphold i Norge, mener om lag halvparten at det bør være som det er i dag. Denne andelen er langt større enn dem som mener det bør bli lettere (20 prosent) eller vanskeligere (16 prosent). Når vi ser hvordan svarene fordeler seg etter partipolitiske preferanser, finner vi at det blant dem som ville stemt SV, Rødt, MDG og Venstre er større andeler som mener det bør bli lettere heller enn at det bør være som det er i dag. På den andre siden av den politiske skalaen finner vi at bare 3 prosent av FrP-velgerne mener det bør bli lettere, mens nesten seks av ti mener det bør bli vanskeligere. For de andre partiene (AP, SP, KrF og H) ligger hovedvekten på midtalternativet, at det bør være som det er i dag.

Referanser

- Abramson, P. R. & Inglehart, R. (1992). Generational Replacement and Value Change in Eight West European Societies. *British Journal of Political Science*, 22(2), 183-228.
<https://doi.org/10.1017/S0007123400006335>
- Allport, G. (1979). *The Nature of Prejudice*. Basic Books.
- Aune, R., Eliassen, H., Berg, F., Bringsvor, B. & Strand, T. (2021). Nå kommer tusenvis av arbeidsinnvandrere. *NRK.no*. <https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/na-kommer-tusenvis-av-arbeidsinnvandrere-til-norge-1.15312312>
- Becker, J. C., Wagner, U. & Christ, O. (2011). Consequences of the 2008 financial crisis for intergroup relations: The role of perceived threat and causal attributions. *Group Processes & Intergroup Relations*, 14(6), 871-885. <https://doi.org/10.1177/1368430211407643>
- Blom, S (2004). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2004*. Rapporter 2004/75, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200475/notat_200475.pdf
- Blom, S. (2006). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2006: Med komparative data fra Den europeiske samfunnsundersøkelsen*. Rapporter 2006/77, Statistisk Sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200677/notat_200677.pdf
- Blom, S. (2007). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2007*. Rapporter 2007/44, Statistisk Sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200744/rapp_200744.pdf
- Blom, S. (2009). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2009*. Rapporter 2009/44, Statistisk Sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_200944/rapp_200944.pdf
- Blom, S. (2013). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2013*. Rapporter 64/2013, Statistisk Sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/154475?_ts=142fff59d60
- Blom, S. (2015). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2016*. Rapporter 2015/52, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/249158?_ts=15185943388
- Blom, S. (2016). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2016*. Rapporter 2016/41, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/288655?_ts=15915e50e10
- Blom, S. (2017). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2017*. Rapporter 2017/38, Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/_attachment/331802?_ts=16020884a38
- Blumer, H. (1958). Race Prejudice as a Sense of Group Position. *Pacific Sociological Review*, 1(1), 3-7.
<https://doi.org/10.2307/1388607>
- Bogacz, N. & Strøm, K. V. (2020). Stemples som smittespredere. *Dagbladet.no*.
<https://www.dagbladet.no/meninger/stemples-som-smittespredere/73092739>
- Brekke, J. P., Fladmoe, A. & Wollebæk, D. *Holdninger til innvandring, integrering og mangfold i Norge*. Integreringsbarometeret 2020.
<https://www.imdi.no/contentassets/549cabe5419b4f7f8d3c38f18bacc06e/integreringsbarometeret-2020.pdf>
- Brekke, J. P. & Mohn, F. A. (2018). *Holdninger til innvandring og integrering i Norge*. Integreringsbarometeret 2018.
<https://www.imdi.no/contentassets/9f6bf228de9342d2acd9b43063c49c63/integreringsbarometeret-2018-holdninger-til-innvandrere-og-integrering.pdf>

- Brook, M. I. & Ottemöller, F. G. (2020). *A new life in Norway: The adaptation experiences of unaccompanied refugee minor girls*.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0190740920303807?via%3Dihub#ab010>
- Dennison, J. & Geddes, A. (2020). Why COVID-19 does not necessarily mean that attitudes towards immigration will become more negative. *IOM Policy Paper*.
- Esses, V. M. & Hamilton, L. K. (2021). Xenophobia and anti-immigrant attitudes in the time of COVID-19. *Group Processes & Intergroup Relations*, 24(2), 253-259.
<https://doi.org/10.1177/1368430220983470>
- Finseraas, H., Pedersen, A. W. & Bay, A.-H. (2016). When the Going Gets Tough: The Differential Impact of National Unemployment on the Perceived Threats of Immigration. *Political Studies*, 64(1), 60-73. <https://doi.org/10.1111/1467-9248.12162>
- Glick, P. (2005). Choice of Scapegoats. I J. F. Dovidio, P. Glick & L. A. Rudman (Red.), *On the Nature of Prejudice: 50 years after Allport* (s. 244-261). Blackwell Press.
- Gulbrandsen, F. B., Kulasingam, A. S., Molstad, C. S. & Steinkellner, A. (2021). *Innvandrere og norskfødte med innvandrereforeldres fordeling på kommunenivå*. Rapporter 2021/8, Statistisk Sentralbyrå.
- Hainmueller, J. & Hopkins, D. J. (2014). Public Attitudes Toward Immigration. *Annual Review of Political Science*, 17(1), 225-249. <https://doi.org/10.1146/annurev-polisci-102512-194818>
- Hernes, G. og Knudsen, K. (1992): Norwegians' attitudes toward new immigrants, *Acta Sociologica*, 35 (2): 123-139. <http://asj.sagepub.com/content/35/2/123.abstract>
- Horgen, E. H. & Sundt, C. (2021). Beskrivelse av brudd i sentrale variabler i AKU. *Statistisk Sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/sysselsetting/statistikk/arbeidskraftundersokelsen/artikler/beskrivelse-av-brudd-i-sentrale-variabler-i-aku>
- Lien, M. S. (2020). 71 smittefly på to uker. *Dagbladet.no*. <https://www.dagbladet.no/nyheter/71-smittefly-pa-to-uker/72990533>
- Lillelien, R., Bjørngård, H. & Skumsvoll, N. F. (2020). Opplever økt rasisme under koronaen: «Ser man like bra med skjeve øyne?». *NRK.no*. <https://www.nrk.no/vestfoldogtelemark/rasisme-mot-personer-med-asiatisk-utseende-1.15437580>
- Mæland, K. B. (2021). I alle år har de blitt sett på som «flinke og pliktoppfyllende». Nå opplever adopterte fra Øst-Asia korona-rasisme. *Nettavisen.no*. <https://www.nettavisen.no/nyheter/elin-35-er-adoptert-fra-sor-korea-na-foles-hun-seg-utsatt-for-korona-hets-jeg-har-aldri-opplevd-slik-rasisme-for/s/12-95-3423956055>
- Niemi, R. G. & Hepburn, M. A. (1995). The Rebirth of Political Socialization. *Perspectives on Political Science*, 24(1), 7-16. <https://doi.org/10.1080/10457097.1995.9941860>
- Pettigrew, T. F., Tropp, L. R., Wagner, U. & Christ, O. (2011). Recent advances in intergroup contact theory. *International Journal of Intercultural Relations*, 35(3), 271-280.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2011.03.001>
- Putnam, R. D. (2007). E Pluribus Unum: Diversity and Community in the Twenty-first Century The 2006 Johan Skytte Prize Lecture. *Scandinavian Political Studies*, 30(2), 137-174.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1467-9477.2007.00176.x>
- Quillian, L. (1995). Prejudice as a Response to Perceived Group Threat: Population Composition and Anti-Immigrant and Racial Prejudice in Europe. *American Sociological Review*, 60(4), 586-611.
<https://doi.org/10.2307/2096296>

- Statistisk sentralbyrå (2012). Langvarig moderat konjunkturoppgang. *Statistisk Sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/langvarig-moderat-konjunkturoppgang>
- Statistisk Sentralbyrå. (2020). *Tabell 05212: Folkemengde, etter kjønn og tettbygd/spredtbygd strøk (K) 1990 - 2020*. <https://www.ssb.no/statbank/table/05212/>
- Statistisk sentralbyrå (2021a). Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.
<https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef/aar>
- Statistisk sentralbyrå (2021b). Innvandrere etter innvandringsgrunn.
<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-etter-innvandringsgrunn>
- Strøm, F. (2019). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2019*. Rapporter 2019/40, Statistisk Sentralbyrå. <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/407281?ts=16f0ede91e8>
- Strøm, F. & Molstad, C. S. (2020). *Holdninger til innvandrere og innvandring 2020*. Rapporter 2020/49, Statistisk Sentralbyrå. <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/attachment/440155?ts=1764bb71778>
- Tømmerås, A. M. (2021). Lågaste folkeauke sidan 2001. *Statistisk Sentralbyrå*.
<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/lagaste-folkeauke-sidan-2001>
- van Setten, M., Scheepers, P. & Lubbers, M. (2017). Support for restrictive immigration policies in the European Union 2002–2013: the impact of economic strain and ethnic threat for vulnerable economic groups. *European Societies*, 19(4), 440-465.
<https://doi.org/10.1080/14616696.2016.1268705>

Vedlegg A: Spørreskjema

HOLDNING TIL INNVANDRERE OG INNVANDRING

Innv1a

Nå følger noen spørsmål om innvandring og innvandrere. Først noen påstander. Vil du for hver av de følgende påstandene si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1b

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1c

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1d

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1e

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn.

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv1f

Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv2a1

I de følgende spørsmålene forutsetter vi at innvandreren behersker norsk.

Ville du synes det var ubehagelig hvis du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer?

1. Ja
2. Nei

Innv2b1

Vi forutsetter at innvandreren behersker norsk.

Ville du synes det var ubehagelig dersom du fikk en innvandrer som ny nabo?

1. Ja
2. Nei

Innv2c1

Vi forutsetter at innvandreren behersker norsk.

Ville du synes det var ubehagelig dersom du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer?

1. Ja
2. Nei

Innv3

Så et spørsmål om flyktningers adgang til Norge. Sammenliknet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?

1. Lettere
2. Som i dag
3. Vanskeligere

Innv4a

Har du selv kontakt med innvandrere som bor i Norge, f.eks. på jobben, i nabolaget, blant venner, familie e.l.?

1. Ja
2. Nei

Hvis Innv4a=ja (stilles Innv4b-e):

Innv4b

I hvilke sammenhenger har du kontakt med innvandrere som bor i Norge? Er det ...

FLERE SVAR TILLATT

1. På jobben
2. I nabolaget
3. Venner og kjente
4. I nær familie
5. På annen måte

Innv4c

Hvor mange innvandrere har du kontakt med? Er det ...

1. 1
2. 2-4
3. 5-10
4. Flere enn 10

Innv4d

Hvor ofte har du vanligvis kontakt med innvandrere? Er det ...

1. Daglig
2. Ukentlig
3. Månedlig
4. Sjeldnere enn månedlig

Innv4e

Hvordan er din personlige erfaring med denne kontakten? Er den ...

1. Hovedsakelig positiv
2. Både positiv og negativ
3. Hovedsakelig negativ

Innv5

Så en påstand om arbeidsinnvandring: «Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til den norske økonomien.» Er du helt enig i dette, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?»

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Innv5a

Norge har hatt koronapandemi med tre bølger siden mars 2020. Vil du for denne påstanden si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig?

«Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring»

1. Helt enig
2. Nokså enig
3. Både og
4. Nokså uenig
5. Helt uenig

Vedlegg B: Holdninger til innvandrere og innvandring 2021 etter bakgrunnsvariabler, veide verdier

Kjønn	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,5	12,5	5,2	2,8	100,0	948
Mann	81,0	11,2	5,5	2,4	100,0	500
Kvinne	77,9	13,9	5,0	3,3	100,0	448
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,7	13,7	62,9	7,7	100,0	947
Mann	17,5	11,7	61,4	9,4	100,0	500
Kvinne	13,8	15,8	64,4	6,0	100,0	447
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	947
Mann	70,2	14,0	12,2	3,6	100,0	499
Kvinne	77,8	11,3	7,0	3,9	100,0	448
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	948
Mann	17,5	11,7	68,1	2,6	100,0	500
Kvinne	15,5	12,6	69,8	2,1	100,0	448
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	948
Mann	92,4	3,5	3,2	1,0	100,0	500
Kvinne	94,9	3,4	1,5	0,2	100,0	448
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,4	18,3	47,0	2,3	100,0	948
Mann	36,1	18,6	43,2	2,1	100,0	500
Kvinne	28,6	18,0	50,9	2,5	100,0	448

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	948
Mann	2,3	96,1	1,6	100,0	499
Kvinne	4,4	94,1	1,5	100,0	449

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	2,0	96,3	1,8	100,0	948
Mann	1,9	96,2	1,9	100,0	499
Kvinne	2,0	96,3	1,7	100,0	449

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	946
Mann	8,8	83,3	7,9	100,0	499
Kvinne	8,5	84,2	7,3	100,0	447

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	20,4	51,9	16,0	11,7	100,0	942
Mann	14,9	55,6	18,6	11,0	100,0	498
Kvinne	26,3	48,0	13,3	12,4	100,0	444

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
Mann	21,2	28,8	24,0	26,0	100,0	498
Kvinne	22,7	25,1	23,8	28,4	100,0	449

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Mann	20,9	3,6	26,7	19,6	27,6	1,7	100,0	498
Kvinne	22,7	2,9	20,1	24,2	28,1	2,0	100,0	448

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Mann	21,1	3,5	11,1	32,7	31,7	100,0	493
Kvinne	22,9	4,2	9,0	34,5	29,4	100,0	445

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Mann	21,0	0,6	12,9	65,5	100,0	495
Kvinne	22,7	0,2	10,7	66,3	100,0	448

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	71,4	13,1	7,5	8,0	100,0	946
Mann	74,7	10,5	8,0	6,9	100,0	500
Kvinne	67,9	15,9	7,0	9,2	100,0	446

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	28,7	8,9	58,9	3,6	100,0	948
Mann	29,7	9,4	57,6	3,3	100,0	500
Kvinne	27,6	8,3	60,3	3,9	100,0	448

Alder	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,5	12,5	5,2	2,8	100,0	948
16-24 år	85,5	9,6	0,6	4,3	100,0	146
25-44 år	81,7	12,0	4,0	2,3	100,0	284
45-66 år	76,9	12,5	8,3	2,3	100,0	367
67-79 år	74,2	16,6	5,3	4,0	100,0	151
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,7	13,7	62,9	7,7	100,0	947
16-24 år	8,0	11,7	72,3	8,0	100,0	147
25-44 år	12,6	12,2	66,1	9,1	100,0	283
45-66 år	20,0	13,7	59,3	6,9	100,0	366
67-79 år	20,2	19,3	54,0	6,5	100,0	151
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	947
16-24 år	76,2	12,2	7,5	4,2	100,0	146
25-44 år	77,7	12,7	6,6	3,1	100,0	283
45-66 år	72,5	13,1	11,2	3,2	100,0	367
67-79 år	66,1	12,3	15,4	6,2	100,0	151
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	948
16-24 år	9,9	7,9	79,3	2,9	100,0	147
25-44 år	11,9	10,5	74,7	2,9	100,0	283
45-66 år	20,8	14,3	62,9	2,0	100,0	367
67-79 år	23,8	15,4	59,5	1,2	100,0	151
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	948
16-24 år	95,4	3,9	0,7	.	100,0	147
5-44 år	94,3	3,3	1,8	0,6	100,0	283
45-66 år	94,2	2,0	3,2	0,6	100,0	367
67-79 år	88,8	6,8	3,3	1,2	100,0	151
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,4	18,3	47,0	2,3	100,0	948
16-24 år	17,4	20,5	61,4	0,8	100,0	147
25-44 år	29,7	20,6	45,9	3,8	100,0	283
45-66 år	36,5	17,9	43,6	2,1	100,0	367
67-79 år	44,2	11,4	43,3	1,2	100,0	151

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	948
16-24 år	2,8	95,0	2,2	100,0	147
25-44 år	2,8	95,4	1,8	100,0	283
45-66 år	4,2	94,4	1,4	100,0	366
67-79 år	2,9	96,4	0,7	100,0	152

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	2,0	96,3	1,8	100,0	948
16-24 år	.	98,2	1,8	100,0	147
25-44 år	3,1	94,9	2,0	100,0	283
45-66 år	1,6	96,4	2,0	100,0	366
67-79 år	2,1	97,2	0,7	100,0	152

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	946
16-24 år	2,0	94,2	3,8	100,0	147
25-44 år	5,7	86,4	7,9	100,0	282
45-66 år	9,9	81,2	8,9	100,0	365
67-79 år	19,4	72,8	7,8	100,0	152

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	20,4	51,9	16,0	11,7	100,0	942
16-24 år	31,8	46,7	5,1	16,5	100,0	146
25-44 år	22,4	44,6	17,7	15,4	100,0	279
45-66 år	15,9	56,1	18,2	9,7	100,0	365
67-79 år	15,6	63,9	17,5	3,0	100,0	152

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
16-24 år	20,6	15,2	30,8	33,4	100,0	146
25-44 år	16,0	23,8	25,7	34,5	100,0	282
45-66 år	21,4	32,5	22,1	24,0	100,0	367
67-79 år	38,8	33,1	16,7	11,4	100,0	152

Kontakt med hvor mange innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
16-24 år	19,5	2,5	20,2	26,3	29,6	1,9	100,0	146
25-44 år	16,0	1,8	19,0	24,9	36,5	1,8	100,0	282
45-66 år	21,5	3,9	26,6	19,4	26,5	2,0	100,0	366
67-79 år	38,8	5,7	29,7	16,1	8,4	1,3	100,0	152

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
16-24 år	19,6	2,4	9,1	33,0	35,9	100,0	145
25-44 år	16,0	1,7	7,2	34,7	40,3	100,0	281
45-66 år	21,7	5,0	11,8	35,1	26,3	100,0	362
67-79 år	39,4	7,6	13,6	27,4	12,0	100,0	150

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
16-24 år	19,5	.	6,8	73,7	100,0	146
25-44 år	16,0	0,5	10,9	72,6	100,0	282
45-66 år	21,5	0,6	17,4	60,4	100,0	365
67-79 år	39,3	.	5,1	55,7	100,0	150

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	71,4	13,1	7,5	8,0	100,0	946
16-24 år	69,4	14,3	4,4	12,0	100,0	147
25-44 år	69,9	15,1	6,5	8,5	100,0	283
45-66 år	75,8	9,7	9,9	4,6	100,0	365
67-79 år	65,8	15,9	7,3	11,1	100,0	151

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	28,7	8,9	58,9	3,6	100,0	948
16-24 år	21,3	13,7	60,5	4,6	100,0	147
25-44 år	28,8	10,4	55,8	5,0	100,0	283
45-66 år	28,9	5,5	63,5	2,1	100,0	366
67-79 år	35,1	8,7	53,3	2,8	100,0	152

Utdanning	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,2	12,3	5,6	3,0	100,0	926
Grunnskolenivå	77,3	10,1	8,6	4,0	100,0	176
Videregående skolenivå	73,7	16,0	6,7	3,6	100,0	370
Universitets-/høgskolenivå, kort	86,2	9,7	2,3	1,9	100,0	250
Universitets-/høgskolenivå, lang	88,6	8,5	2,1	0,8	100,0	130

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	15,6	14,0	63,6	6,9	100,0	925
Grunnskolenivå	23,4	11,3	55,3	9,9	100,0	176
Videregående skolenivå	19,7	17,1	56,4	6,8	100,0	368
Universitets-/høgskolenivå, kort	6,1	13,6	74,8	5,4	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	4,4	9,0	82,7	3,9	100,0	130

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	72,8	13,5	9,8	4,0	100,0	925
Grunnskolenivå	69,3	12,1	11,0	7,5	100,0	176
Videregående skolenivå	66,9	16,8	12,8	3,5	100,0	368
Universitets-/høgskolenivå, kort	84,9	8,9	4,2	1,9	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	76,7	12,9	7,9	2,5	100,0	130

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	16,8	12,7	68,3	2,2	100,0	926
Grunnskolenivå	20,5	14,6	58,9	6,1	100,0	176
Videregående skolenivå	19,8	14,6	64,6	1,1	100,0	369
Universitets-/høgskolenivå, kort	13,2	8,3	77,4	1,1	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	6,1	10,7	82,3	0,9	100,0	130

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	93,4	3,5	2,5	0,6	100,0	926
Grunnskolenivå	91,2	4,5	3,8	0,5	100,0	176
Videregående skolenivå	93,0	4,3	1,9	0,8	100,0	369
Universitets-/høgskolenivå, kort	96,0	1,2	2,4	0,3	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	94,2	2,9	2,1	0,8	100,0	130

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,0	19,2	46,7	2,2	100,0	926
Grunnskolenivå	34,1	15,0	47,0	3,8	100,0	176
Videregående skolenivå	36,6	21,0	40,9	1,6	100,0	369
Universitets-/høgskolenivå, kort	25,2	19,4	52,6	2,8	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	24,8	20,6	54,7	.	100,0	130

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?							Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt			
Alle	3,0	95,9	1,1	100,0		926	
Grunnskolenivå	3,8	95,7	0,5	100,0		176	
Videregående skolenivå	4,3	94,7	1,0	100,0		369	
Universitets-/høgskolenivå, kort	0,8	97,6	1,6	100,0		251	
Universitets-/høgskolenivå, lang	0,7	97,8	1,5	100,0		130	

Ubehagelig med innvandrere som nabo?							Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt			
Alle	1,7	97,2	1,1	100,0		926	
Grunnskolenivå	1,2	97,2	1,5	100,0		176	
Videregående skolenivå	2,5	96,6	0,8	100,0		370	
Universitets-/høgskolenivå, kort	1,3	97,6	1,1	100,0		250	
Universitets-/høgskolenivå, lang	0,7	98,5	0,8	100,0		130	

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?							Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt			
Alle	9,1	84,0	6,9	100,0		925	
Grunnskolenivå	8,5	81,7	9,7	100,0		176	
Videregående skolenivå	12,3	79,9	7,8	100,0		368	
Universitets-/høgskolenivå, kort	5,9	90,4	3,7	100,0		251	
Universitets-/høgskolenivå, lang	5,6	90,1	4,2	100,0		130	

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge							Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt		
Alle	19,6	53,7	15,9	10,7	100,0		921
Grunnskolenivå	15,4	45,1	22,3	17,1	100,0		177
Videregående skolenivå	14,2	59,5	18,8	7,5	100,0		367
Universitets-/høgskolenivå, kort	27,2	55,2	7,3	10,3	100,0		249
Universitets-/høgskolenivå, lang	32,2	47,9	9,7	10,2	100,0		128

Antall arenaer med kontakt til innvandrere							Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt		
Alle	22,2	27,3	24,0	26,5	100,0		925
Grunnskolenivå	21,0	28,5	20,6	29,9	100,0		176
Videregående skolenivå	26,5	29,9	22,3	21,3	100,0		368
Universitets-/høgskolenivå, kort	19,5	24,7	27,4	28,4	100,0		251
Universitets-/høgskolenivå, lang	14,9	21,1	29,9	34,0	100,0		130

Kontakt med hvor mange innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	22,2	3,1	24,3	21,9	27,1	1,4	100,0	924
Grunnskolenivå	21,0	3,3	26,7	21,7	26,7	0,5	100,0	176
Videregående skolenivå	26,5	3,4	27,3	21,1	19,5	2,2	100,0	368
Universitets-/høgskolenivå, kort	19,5	2,8	19,4	20,8	36,4	1,1	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	15,0	2,6	18,4	27,3	36,0	0,7	100,0	129

Hvor ofte kontakt med innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt		
Alle	22,4	4,1	10,1	34,1	29,2	100,0		916
Grunnskolenivå	21,1	5,6	6,5	33,0	33,8	100,0		175
Videregående skolenivå	27,0	5,0	11,9	32,9	23,2	100,0		361
Universitets-/høgskolenivå, kort	19,5	1,6	11,0	34,6	33,3	100,0		251
Universitets-/høgskolenivå, lang	15,0	2,7	9,4	39,5	33,3	100,0		129

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,3	0,4	12,2	65,1	100,0	921
Grunnskolenivå	21,0	0,5	12,3	66,1	100,0	176
Videregående skolenivå	26,6	0,3	11,3	61,8	100,0	366
Universitets-/høgskolenivå, kort	19,5	0,8	14,0	65,7	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	15,1	.	11,5	73,3	100,0	128
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	70,6	13,6	7,6	8,3	100,0	924
Grunnskolenivå	67,4	15,0	7,5	10,1	100,0	175
Videregående skolenivå	66,7	14,9	10,1	8,3	100,0	369
Universitets-/høgskolenivå, kort	75,0	11,9	5,1	8,1	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	81,8	9,5	3,7	4,9	100,0	129
Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	27,8	8,9	59,5	3,8	100,0	926
Grunnskolenivå	32,2	11,1	49,6	7,1	100,0	175
Videregående skolenivå	29,7	7,2	58,8	4,3	100,0	370
Universitets-/høgskolenivå, kort	24,3	9,4	65,5	0,7	100,0	251
Universitets-/høgskolenivå, lang	19,3	9,2	70,0	1,5	100,0	130

Bostedsstrøk	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,8	12,4	5,2	2,7	100,0	926
Spredtbygde strøk	75,7	14,5	6,8	3,0	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	82,0	9,0	4,6	4,4	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	78,9	12,7	5,9	2,4	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	80,2	11,8	6,9	1,0	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	82,9	11,7	1,6	3,7	100,0	237

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	15,9	13,6	62,9	7,7	100,0	925
Spredtbygde strøk	19,3	14,2	56,8	9,7	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	13,2	14,7	58,6	13,5	100,0	64
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	13,4	18,4	62,1	6,0	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	23,6	11,3	60,6	4,5	100,0	215
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	9,0	10,1	71,9	8,9	100,0	238

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	73,9	12,9	9,6	3,6	100,0	925
Spredtbygde strøk	65,2	12,9	16,1	5,8	100,0	183
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	80,9	10,7	5,6	2,8	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	74,9	12,8	9,9	2,5	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	74,7	14,0	9,1	2,2	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	77,1	12,8	5,5	4,5	100,0	237

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	16,3	12,1	69,1	2,4	100,0	926
Spredtbygde strøk	19,5	14,8	61,5	4,2	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	14,0	18,1	67,9	.	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	17,6	11,6	68,6	2,1	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	18,2	13,1	65,5	3,2	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	11,3	7,9	79,5	1,2	100,0	237

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	93,5	3,5	2,3	0,6	100,0	926
Spredtbygde strøk	90,9	5,7	2,8	0,6	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	92,6	1,6	5,7	.	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	96,2	2,5	1,0	0,3	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	92,1	5,3	1,6	1,0	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	94,7	1,6	3,0	0,8	100,0	237

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	31,9	18,4	47,4	2,4	100,0	926
Spredtbygde strøk	39,6	18,4	39,5	2,6	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	38,8	19,1	40,4	1,6	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	27,0	18,3	51,1	3,6	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	34,5	15,2	47,4	2,8	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	25,8	21,1	52,2	0,9	100,0	237

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	3,2	95,6	1,2	100,0	926
Spredtbygde strøk	4,7	94,0	1,3	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	3,5	92,4	4,1	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	2,3	97,4	0,3	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	2,5	95,8	1,6	100,0	215
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	3,2	95,9	0,9	100,0	237

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	2,0	96,5	1,5	100,0	926
Spredtbygde strøk	3,3	92,5	4,2	100,0	183
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	1,3	97,2	1,5	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	1,1	98,9	.	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	1,5	96,7	1,8	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	2,6	97,1	0,3	100,0	237

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	8,7	83,8	7,5	100,0	924
Spredtbygde strøk	8,0	83,8	8,3	100,0	183
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	7,8	87,4	4,8	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	7,9	82,7	9,4	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	12,3	80,6	7,2	100,0	214
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	7,1	86,9	6,1	100,0	237

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	20,7	51,9	15,7	11,7	100,0	920
Spredtbygde strøk	12,4	55,3	23,5	8,8	100,0	183
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	15,7	56,3	11,9	16,0	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	20,2	56,5	14,0	9,3	100,0	222
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	21,5	51,1	14,6	12,9	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	28,9	43,9	13,0	14,2	100,0	233

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,9	27,3	24,0	26,9	100,0	925
Spredtbygde strøk	28,4	29,4	18,2	23,9	100,0	182
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	28,0	31,0	17,0	24,0	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	23,5	32,2	21,9	22,4	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	21,6	24,2	24,3	30,0	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	13,5	22,5	32,4	31,5	100,0	237

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	3,2	23,4	22,0	27,8	1,9	100,0	924
Spredtbygde strøk	27,6	3,9	21,4	23,2	20,5	3,3	100,0	182
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	28,0	5,9	21,0	25,9	17,8	1,4	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	23,5	1,7	27,5	21,1	25,2	0,9	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	21,6	3,5	20,0	19,5	32,5	2,9	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	13,6	3,2	24,9	23,0	34,6	0,7	100,0	236

Hvor ofte kontakt med innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt		
Alle	21,9	4,0	10,0	33,5	30,6	100,0	916	
Spredtbygde strøk	28,0	6,4	8,1	30,7	26,8	100,0	179	
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	28,4	10,8	4,6	32,6	23,6	100,0	65	
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	23,7	2,3	11,1	32,7	30,3	100,0	222	
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	21,7	1,9	12,5	33,1	30,7	100,0	215	
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	13,6	3,5	9,5	37,3	36,0	100,0	235	

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	
Alle	21,8	0,4	11,6	66,2	100,0	921
Spredtbygde strøk	27,6	.	14,3	58,0	100,0	182
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	28,0	.	15,0	57,0	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	23,6	.	12,7	63,7	100,0	223
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	21,6	0,5	9,2	68,7	100,0	216
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	13,7	1,2	9,3	75,8	100,0	234

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	71,5	13,3	7,4	7,8	100,0	924
Spredtbygde strøk	68,4	16,6	8,0	7,0	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	68,5	16,7	4,0	10,8	100,0	65
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	65,9	15,2	11,2	7,7	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	77,5	10,8	4,2	7,4	100,0	215
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	74,7	10,1	7,0	8,1	100,0	236

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	28,3	9,0	59,2	3,5	100,0	926
Spredtbygde strøk	39,3	7,9	48,6	4,2	100,0	184
Tettbygd strøk under 2 000 bosatte	19,4	10,9	69,7	.	100,0	66
Tettbygd strøk 2 000-19 999 bosatte	29,4	9,0	57,7	3,9	100,0	224
Tettbygd strøk 20 000-99 999 bosatte	28,9	9,9	56,6	4,6	100,0	215
Tettbygd strøk 100 000 og flere bosatte	20,2	8,6	68,8	2,5	100,0	237

Landsdel	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,5	12,5	5,2	2,8	100,0	948
Oslo og Viken	78,5	12,4	5,7	3,4	100,0	359
Innlandet	87,1	9,1	2,0	1,8	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	77,4	17,7	4,9	.	100,0	130
Vestlandet	78,8	12,9	5,9	2,4	100,0	245
Trøndelag	82,1	10,0	2,7	5,2	100,0	76
Nord-Norge	82,2	7,4	6,1	4,4	100,0	81
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,7	13,7	62,9	7,7	100,0	947
Oslo og Viken	12,7	14,6	61,7	11,1	100,0	360
Innlandet	16,3	12,7	67,5	3,5	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	21,8	11,9	63,3	3,0	100,0	129
Vestlandet	14,2	14,8	62,5	8,6	100,0	245
Trøndelag	14,5	12,5	69,2	3,9	100,0	75
Nord-Norge	24,9	11,4	59,2	4,5	100,0	81
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	947
Oslo og Viken	73,3	13,5	8,2	5,0	100,0	360
Innlandet	82,4	4,8	10,8	2,0	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	74,6	11,7	11,5	2,2	100,0	130
Vestlandet	75,1	13,2	8,0	3,8	100,0	244
Trøndelag	69,8	11,8	15,7	2,7	100,0	75
Nord-Norge	70,0	15,8	12,0	2,3	100,0	81
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	948
Oslo og Viken	16,7	10,4	69,3	3,6	100,0	360
Innlandet	16,1	16,0	64,4	3,5	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	14,8	14,8	68,0	2,4	100,0	130
Vestlandet	16,0	12,3	70,7	1,0	100,0	245
Trøndelag	16,6	9,0	72,0	2,5	100,0	75
Nord-Norge	20,5	15,7	63,7	.	100,0	81
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	948
Oslo og Viken	92,7	3,1	3,4	0,8	100,0	360
Innlandet	96,5	1,6	.	1,9	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	95,4	2,4	2,2	.	100,0	130
Vestlandet	93,4	4,7	1,6	0,4	100,0	245
Trøndelag	93,1	4,3	1,3	1,2	100,0	75
Nord-Norge	93,8	3,2	3,0	.	100,0	81

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,4	18,3	47,0	2,3	100,0	948
Oslo og Viken	30,3	18,8	48,3	2,6	100,0	360
Innlandet	38,1	10,6	51,3	.	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	36,0	15,9	46,1	2,0	100,0	130
Vestlandet	33,2	21,3	43,8	1,7	100,0	245
Trøndelag	36,3	12,8	47,4	3,4	100,0	75
Nord-Norge	26,1	20,9	48,7	4,3	100,0	81

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	948
Oslo og Viken	3,1	95,8	1,1	100,0	359
Innlandet	1,9	98,1	.	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	3,6	92,3	4,1	100,0	131
Vestlandet	5,4	92,9	1,7	100,0	245
Trøndelag	.	98,9	1,1	100,0	75
Nord-Norge	1,4	98,6	.	100,0	81

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	2,0	96,3	1,8	100,0	948
Oslo og Viken	2,0	96,9	1,1	100,0	360
Innlandet	3,8	92,8	3,4	100,0	56
Agder og Sør-Østlandet	1,3	93,9	4,9	100,0	131
Vestlandet	2,0	96,9	1,1	100,0	245
Trøndelag	1,9	97,0	1,1	100,0	75
Nord-Norge	1,5	97,1	1,4	100,0	81

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	946
Oslo og Viken	7,8	85,7	6,5	100,0	358
Innlandet	12,4	83,8	3,8	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	9,6	76,0	14,4	100,0	131
Vestlandet	8,7	82,8	8,6	100,0	244
Trøndelag	9,6	86,0	4,4	100,0	75
Nord-Norge	7,7	88,6	3,8	100,0	81

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	20,4	51,9	16,0	11,7	100,0	942
Oslo og Viken	21,5	51,7	15,4	11,5	100,0	355
Innlandet	14,1	57,1	16,3	12,5	100,0	58
Agder og Sør-Østlandet	22,1	55,2	15,0	7,7	100,0	129
Vestlandet	20,5	49,0	17,5	13,0	100,0	244
Trøndelag	14,3	60,5	14,2	11,0	100,0	75
Nord-Norge	23,0	44,1	17,2	15,7	100,0	81

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
Oslo og Viken	18,6	25,0	26,8	29,7	100,0	360
Innlandet	38,7	20,4	24,0	17,0	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	21,6	29,9	21,4	27,1	100,0	131
Vestlandet	18,3	27,9	23,9	29,9	100,0	244
Trøndelag	27,4	26,5	21,7	24,4	100,0	74
Nord-Norge	32,7	34,1	16,3	16,9	100,0	81

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Oslo og Viken	18,6	2,8	22,6	21,9	32,6	1,5	100,0	360
Innlandet	38,7	.	16,9	27,2	14,0	3,2	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	20,5	5,0	28,4	14,4	27,3	4,4	100,0	131
Vestlandet	18,4	2,8	26,1	24,2	27,6	0,9	100,0	243
Trøndelag	27,4	7,2	13,7	26,3	25,5	.	100,0	74
Nord-Norge	32,7	2,5	24,2	19,5	19,0	2,2	100,0	81

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Oslo og Viken	18,7	3,1	10,5	31,6	36,2	100,0	358
Innlandet	39,4	1,5	6,3	27,5	25,3	100,0	56
Agder og Sør-Østlandet	20,5	6,5	14,5	34,3	24,3	100,0	131
Vestlandet	18,6	4,4	10,0	36,7	30,3	100,0	240
Trøndelag	27,9	3,0	8,1	37,4	23,6	100,0	73
Nord-Norge	33,1	3,6	5,0	32,3	26,0	100,0	80

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Oslo og Viken	18,6	0,6	12,2	68,7	100,0	360
Innlandet	38,7	.	8,9	52,4	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	20,5	0,6	11,3	67,6	100,0	131
Vestlandet	18,6	.	11,4	70,0	100,0	240
Trøndelag	27,4	1,2	14,7	56,7	100,0	74
Nord-Norge	32,7	.	12,0	55,3	100,0	81

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	71,4	13,1	7,5	8,0	100,0	946
Oslo og Viken	71,3	13,0	5,5	10,1	100,0	359
Innlandet	62,9	19,3	8,5	9,3	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	70,8	13,6	8,5	7,0	100,0	129
Vestlandet	75,9	12,3	6,7	5,1	100,0	245
Trøndelag	65,3	12,7	9,7	12,4	100,0	75
Nord-Norge	69,8	11,6	14,7	3,9	100,0	81

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	28,7	8,9	58,9	3,6	100,0	948
Oslo og Viken	25,7	8,6	61,1	4,5	100,0	360
Innlandet	22,3	8,6	67,5	1,7	100,0	57
Agder og Sør-Østlandet	34,8	8,8	52,3	4,1	100,0	130
Vestlandet	31,0	8,8	58,1	2,1	100,0	245
Trøndelag	33,8	14,0	50,5	1,6	100,0	75
Nord-Norge	24,3	5,9	64,1	5,7	100,0	81

Økonomisk hovedaktivitet	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,7	12,6	5,1	2,6	100,0	924
Inntektsgivende arbeid	81,3	12,3	4,5	2,0	100,0	516
Skolegang/studier	84,7	10,7	.	4,6	100,0	119
Trygde-/pensjonsmottak	74,8	13,8	8,4	3,0	100,0	289

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	15,2	13,8	63,4	7,6	100,0	923
Inntektsgivende arbeid	13,3	13,6	65,7	7,5	100,0	515
Skolegang/studier	9,5	13,7	71,1	5,8	100,0	119
Trygde-/pensjonsmottak	21,2	14,2	55,9	8,7	100,0	289

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	73,9	12,8	9,5	3,8	100,0	924
Inntektsgivende arbeid	73,6	14,1	9,1	3,2	100,0	515
Skolegang/studier	80,9	10,1	5,2	3,8	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	71,3	11,6	12,1	5,0	100,0	289

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	16,3	12,0	69,3	2,4	100,0	925
Inntektsgivende arbeid	15,2	10,6	72,1	2,1	100,0	516
Skolegang/studier	11,5	6,0	79,2	3,4	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	20,5	17,0	59,9	2,7	100,0	289

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	93,4	3,5	2,4	0,6	100,0	925
Inntektsgivende arbeid	94,4	3,0	2,3	0,4	100,0	516
Skolegang/studier	93,8	4,0	2,3	.	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	91,5	4,4	2,8	1,3	100,0	289

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,3	18,4	46,8	2,4	100,0	925
Inntektsgivende arbeid	30,4	19,1	48,2	2,3	100,0	516
Skolegang/studier	21,2	20,7	57,4	0,7	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	40,6	16,2	39,8	3,3	100,0	289

	Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?				Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,4	95,0	1,6	100,0	926
Inntektsgivende arbeid	2,3	96,5	1,2	100,0	516
Skolegang/studier	5,6	91,8	2,6	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	4,5	93,7	1,9	100,0	290

	Ubehagelig med innvandrere som nabo?				Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	1,7	96,5	1,8	100,0	925
Inntektsgivende arbeid	1,7	97,0	1,2	100,0	515
Skolegang/studier	0,8	95,8	3,4	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	2,0	95,8	2,2	100,0	290

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,7	83,5	7,7	100,0	923
Inntektsgivende arbeid	7,1	83,8	9,0	100,0	513
Skolegang/studier	1,4	94,4	4,2	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	14,7	78,4	7,0	100,0	290

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge					Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	
Alle	20,3	52,3	15,6	11,7	919
Inntektsgivende arbeid	20,0	52,8	14,8	12,4	512
Skolegang/studier	34,9	44,0	4,3	16,8	118
Trygde-/pensjonsmottak	14,7	55,0	21,9	8,4	289

Antall arenaer med kontakt til innvandrere					Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	
Alle	22,3	26,4	24,1	27,1	924
Inntektsgivende arbeid	17,6	26,8	25,1	30,5	514
Skolegang/studier	17,2	17,6	31,7	33,5	120
Trygde-/pensjonsmottak	33,0	29,6	19,0	18,4	290

Kontakt med hvor mange innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	
Alle	22,2	3,0	23,5	22,1	27,4	1,9	923
Inntektsgivende arbeid	17,7	1,8	23,5	23,9	31,0	2,2	513
Skolegang/studier	17,2	2,1	17,1	25,0	37,8	0,9	120
Trygde-/pensjonsmottak	32,4	5,5	26,2	17,6	16,5	1,8	290

Hvor ofte kontakt med innvandrere?						Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	
Alle	22,4	3,6	10,0	33,6	30,3	915
Inntektsgivende arbeid	17,8	2,1	9,5	34,6	36,0	508
Skolegang/studier	17,2	2,1	7,3	37,8	35,7	120
Trygde-/pensjonsmottak	32,8	7,0	12,2	30,0	18,0	287

Personlig erfaring med innvandrerkontakt					Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	
Alle	22,3	0,4	11,6	65,7	920
Inntektsgivende arbeid	17,7	0,5	13,3	68,5	513
Skolegang/studier	17,2	.	7,5	75,3	120
Trygde-/pensjonsmottak	32,7	0,4	10,4	56,5	287

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	som svarte
Alle	71,7	13,0	7,5	7,9	100,0	924
Inntektsgivende arbeid	75,5	11,4	8,0	5,1	100,0	515
Skolegang/studier	71,8	15,1	1,7	11,4	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	64,8	14,8	9,0	11,4	100,0	289

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	som svarte
Alle	28,4	8,9	59,3	3,3	100,0	926
Inntektsgivende arbeid	26,9	9,9	60,7	2,6	100,0	516
Skolegang/studier	22,1	8,6	63,3	6,0	100,0	120
Trygde-/pensjonsmottak	34,0	7,4	55,0	3,5	100,0	290

Antall arenaer med kontakt til innvandrere

	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,6	12,4	5,3	2,7	100,0	945
Ingen	69,9	18,2	8,5	3,4	100,0	210
En	81,2	10,8	6,4	1,6	100,0	254
To	84,9	10,4	2,8	1,9	100,0	231
Tre eller flere	81,2	11,2	3,7	3,9	100,0	250

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	15,6	13,7	62,9	7,8	100,0	944
Ingen	17,6	18,6	53,9	9,9	100,0	209
En	21,0	15,1	59,0	4,8	100,0	254
To	9,0	11,3	73,0	6,6	100,0	231
Tre eller flere	14,4	10,4	65,2	10,0	100,0	250

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	946
Ingen	63,6	16,4	14,7	5,3	100,0	210
En	72,3	11,7	12,6	3,4	100,0	254
To	78,2	11,6	6,9	3,3	100,0	231
Tre eller flere	80,0	11,7	5,0	3,2	100,0	251

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	16,6	12,2	68,9	2,4	100,0	946
Ingen	24,6	17,1	56,1	2,2	100,0	210
En	18,0	9,7	70,6	1,7	100,0	254
To	12,2	11,6	73,8	2,3	100,0	231
Tre eller flere	12,4	11,2	73,2	3,3	100,0	251

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	946
Ingen	88,6	6,8	3,5	1,1	100,0	210
En	94,3	2,7	2,2	0,8	100,0	254
To	95,0	2,5	1,8	0,7	100,0	231
Tre eller flere	95,7	2,2	2,1	.	100,0	251

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,4	18,3	46,9	2,3	100,0	946
Ingen	37,3	15,8	44,3	2,6	100,0	210
En	35,5	19,7	42,1	2,7	100,0	254
To	24,3	16,3	57,3	2,0	100,0	231
Tre eller flere	32,4	20,8	44,7	2,1	100,0	251

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	946
Ingen	5,8	91,6	2,6	100,0	210
En	4,5	95,3	0,3	100,0	255
To	2,7	95,4	1,9	100,0	231
Tre eller flere	0,8	97,6	1,6	100,0	250

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	2,0	96,2	1,8	100,0	946
Ingen	1,8	95,4	2,8	100,0	210
En	4,3	95,4	0,3	100,0	254
To	1,4	97,4	1,2	100,0	231
Tre eller flere	0,3	96,7	2,9	100,0	251

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	944
Ingen	10,8	79,2	9,9	100,0	210
En	13,5	81,1	5,4	100,0	254
To	4,8	88,3	7,0	100,0	230
Tre eller flere	5,5	85,9	8,6	100,0	250

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	20,5	52,0	15,9	11,5	100,0	939
Ingen	13,2	58,9	20,3	7,5	100,0	210
En	16,1	60,8	16,1	7,0	100,0	253
To	24,5	47,9	14,5	13,1	100,0	229
Tre eller flere	27,3	41,3	13,6	17,9	100,0	247

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
Ingen	21,9	.	.	.	21,9	210
En	.	27,0	.	.	27,0	255
To	.	.	23,9	.	23,9	231
Tre eller flere	.	.	.	27,2	27,2	251

Kontakt med hvor mange innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Ingen	99,3	.	.	.	.	0,7	100,0	210
En	.	10,1	45,3	24,4	18,5	1,7	100,0	255
To	.	1,3	30,5	34,6	31,9	1,8	100,0	231
Tre eller flere	.	0,7	14,5	25,9	56,1	2,9	100,0	250

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Ingen	99,3	.	0,7	.	.	100,0	210
En	.	9,1	15,7	48,2	27,0	100,0	250
To	.	3,0	13,4	50,2	33,4	100,0	229
Tre eller flere	.	2,5	9,2	31,9	56,4	100,0	249

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Ingen	99,3	.	.	0,7	100,0	210
En	.	1,5	14,8	83,7	100,0	252
To	.	.	16,5	83,5	100,0	231
Tre eller flere	.	.	14,4	85,6	100,0	250

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	71,4	13,2	7,5	7,9	100,0	944
Ingen	59,4	17,1	13,1	10,5	100,0	210
En	70,2	14,2	9,1	6,5	100,0	253
To	75,1	12,6	5,7	6,6	100,0	231
Tre eller flere	79,2	9,5	3,0	8,3	100,0	250

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	28,7	8,8	59,0	3,5	100,0	946
Ingen	32,2	11,9	52,3	3,7	100,0	210
En	28,3	7,4	60,9	3,4	100,0	254
To	24,1	6,4	66,6	2,9	100,0	231
Tre eller flere	30,4	9,7	56,0	3,9	100,0	251

Kontakt med hvor mange innvandrere?	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,7	12,4	5,3	2,7	100,0	944
Har ikke kontakt	69,7	18,3	8,6	3,4	100,0	209
En	89,8	10,2	.	.	100,0	30
To til fire	80,9	11,0	5,5	2,6	100,0	225
Fem til ti	83,9	10,7	3,3	2,0	100,0	205
Flere enn 10	82,3	10,0	5,0	2,8	100,0	260
Vet ikke	75,0	18,6	.	6,4	100,0	15
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,5	13,7	63,0	7,8	100,0	943
Har ikke kontakt	17,7	18,7	53,6	10,0	100,0	208
En	35,0	12,8	52,2	.	100,0	30
To til fire	14,9	12,3	64,9	7,8	100,0	224
Fem til ti	11,9	13,2	69,9	5,1	100,0	205
Flere enn 10	14,2	10,6	66,5	8,8	100,0	261
Vet ikke	28,9	26,1	33,1	12,0	100,0	15
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,0	12,7	9,6	3,7	100,0	945
Har ikke kontakt	64,1	16,5	14,1	5,4	100,0	209
En	78,3	5,4	16,3	.	100,0	30
To til fire	74,3	11,5	10,3	3,9	100,0	225
Fem til ti	77,2	11,3	8,5	3,0	100,0	205
Flere enn 10	79,2	12,3	5,3	3,2	100,0	261
Vet ikke	62,0	19,7	13,2	5,1	100,0	15
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,6	12,2	68,9	2,4	100,0	945
Har ikke kontakt	24,8	17,2	55,8	2,2	100,0	209
En	21,2	14,3	64,5	.	100,0	30
To til fire	17,4	12,0	68,2	2,4	100,0	225
Fem til ti	13,8	12,6	72,3	1,3	100,0	205
Flere enn 10	10,9	7,1	78,2	3,8	100,0	261
Vet ikke	18,7	24,0	57,3	.	100,0	15
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	945
Har ikke kontakt	89,3	6,1	3,6	1,1	100,0	209
En	91,4	2,3	6,2	.	100,0	30
To til fire	94,9	2,0	2,7	0,4	100,0	225
Fem til ti	95,2	3,8	0,5	0,6	100,0	205
Flere enn 10	95,9	1,1	2,4	0,6	100,0	261
Vet ikke	76,9	23,1	.	.	100,0	15

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,3	18,3	47,0	2,3	100,0	945
Har ikke kontakt	37,5	15,9	43,9	2,7	100,0	209
En	56,9	8,7	34,4	.	100,0	30
To til fire	33,2	18,0	45,4	3,4	100,0	225
Fem til ti	27,3	21,5	49,2	2,0	100,0	205
Flere enn 10	28,1	18,4	51,7	1,9	100,0	261
Vet ikke	41,3	30,3	28,3	.	100,0	15

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	945
Har ikke kontakt	5,9	92,3	1,8	100,0	209
En	3,5	96,5	.	100,0	31
To til fire	4,4	94,7	0,9	100,0	225
Fem til ti	1,4	97,1	1,5	100,0	205
Flere enn 10	1,9	96,6	1,6	100,0	260
Vet ikke	5,5	85,6	8,9	100,0	15

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	1,9	96,3	1,8	100,0	945
Har ikke kontakt	1,8	96,1	2,1	100,0	209
En	.	100,0	.	100,0	31
To til fire	3,6	94,7	1,7	100,0	225
Fem til ti	2,1	96,4	1,5	100,0	205
Flere enn 10	0,6	97,8	1,6	100,0	260
Vet ikke	.	91,1	8,9	100,0	15

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,6	83,7	7,7	100,0	943
Har ikke kontakt	10,9	79,8	9,3	100,0	209
En	22,9	69,5	7,7	100,0	31
To til fire	10,3	82,0	7,7	100,0	223
Fem til ti	7,5	86,6	5,9	100,0	205
Flere enn 10	4,7	89,8	5,5	100,0	260
Vet ikke	5,5	53,4	41,1	100,0	15

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	20,5	52,1	15,9	11,5	100,0	938
Har ikke kontakt	13,3	58,6	20,5	7,6	100,0	209
En	15,8	46,5	27,9	9,8	100,0	31
To til fire	17,3	56,6	16,6	9,5	100,0	224
Fem til ti	21,3	53,2	10,1	15,4	100,0	202
Flere enn 10	29,0	42,5	14,8	13,8	100,0	258
Vet ikke	20,1	58,5	14,5	6,9	100,0	14

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	21,9	27,0	23,9	27,1	100,0	946
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	209
En	.	84,6	9,7	5,7	100,0	31
To til fire	.	52,2	31,0	16,8	100,0	225
Fem til ti	.	30,2	37,8	32,1	100,0	205
Flere enn 10	.	18,0	27,4	54,7	100,0	261
Vet ikke	8,9	24,9	23,2	42,9	100,0	15

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Har ikke kontakt	21,8	.	.	.	.	.	21,8	209
En	.	3,2	.	.	.	.	3,2	31
To til fire	.	.	23,5	.	.	.	23,5	225
Fem til ti	.	.	.	21,9	.	.	21,9	205
Flere enn 10	.	.	.	.	27,8	.	27,8	261
Vet ikke	.	.	.	.	.	1,8	1,8	15

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	.	100,0	209
En	.	29,3	21,9	24,8	24,0	100,0	30
To til fire	.	7,5	23,1	51,7	17,7	100,0	225
Fem til ti	.	3,5	10,2	48,7	37,6	100,0	204
Flere enn 10	.	1,0	4,0	34,0	60,9	100,0	261
Vet ikke	.	7,2	43,1	23,8	25,9	100,0	9

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	209
En	.	.	3,7	96,3	100,0	30
To til fire	.	0,9	13,5	85,6	100,0	224
Fem til ti	.	.	18,2	81,8	100,0	205
Flere enn 10	.	0,7	16,0	83,3	100,0	261
Vet ikke	.	.	5,4	94,6	100,0	14

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						Antall personer
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	som svarte
Alle	71,5	13,2	7,4	7,9	100,0	943
Har ikke kontakt	59,1	17,2	13,2	10,6	100,0	209
En	77,0	9,5	10,4	3,1	100,0	29
To til fire	73,9	13,3	6,9	5,9	100,0	225
Fem til ti	70,8	17,9	4,0	7,3	100,0	204
Flere enn 10	79,1	6,9	5,9	8,1	100,0	261
Vet ikke	73,3	8,0	5,5	13,3	100,0	15
Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	som svarte
Alle	28,7	8,7	59,1	3,5	100,0	945
Har ikke kontakt	32,4	12,0	51,9	3,7	100,0	209
En	36,2	10,7	53,1	.	100,0	30
To til fire	29,8	6,8	59,7	3,7	100,0	225
Fem til ti	26,4	7,1	63,2	3,3	100,0	205
Flere enn 10	26,2	9,1	62,2	2,5	100,0	261
Vet ikke	24,2	5,1	49,4	21,3	100,0	15

Hvor ofte kontakt med innvandrere?**Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv**

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	80,1	12,0	5,2	2,7	100,0	936
Har ikke kontakt	69,7	18,3	8,6	3,4	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	75,4	16,7	7,9	.	100,0	35
Månedlig	79,5	12,1	3,9	4,5	100,0	99
Ukentlig	86,6	7,8	3,3	2,3	100,0	318
Daglig	81,1	11,5	5,0	2,4	100,0	275

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,4	13,4	63,4	7,8	100,0	935
Har ikke kontakt	17,7	18,7	53,6	10,0	100,0	208
Sjeldnere enn månedlig	19,8	19,9	57,7	2,5	100,0	35
Månedlig	19,1	9,8	63,5	7,6	100,0	99
Ukentlig	12,9	13,3	69,4	4,3	100,0	317
Daglig	14,6	10,2	64,6	10,6	100,0	276

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,4	12,5	9,4	3,7	100,0	937
Har ikke kontakt	64,1	16,5	14,1	5,4	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	76,1	8,1	10,3	5,5	100,0	35
Månedlig	72,0	13,1	10,0	4,8	100,0	99
Ukentlig	78,3	10,9	9,2	1,6	100,0	318
Daglig	78,2	11,6	6,1	4,1	100,0	276

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,7	11,9	69,0	2,4	100,0	937
Har ikke kontakt	24,8	17,2	55,8	2,2	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	28,0	9,1	63,0	.	100,0	35
Månedlig	17,0	9,1	73,0	0,8	100,0	99
Ukentlig	15,3	11,2	72,3	1,2	100,0	318
Daglig	11,0	10,1	74,2	4,7	100,0	276

Alle innvandrere bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,8	3,2	2,4	0,6	100,0	937
Har ikke kontakt	89,3	6,1	3,6	1,1	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	84,9	6,2	6,4	2,5	100,0	35
Månedlig	94,4	3,9	1,7	.	100,0	99
Ukentlig	97,3	1,2	1,2	0,4	100,0	318
Daglig	94,1	2,7	2,6	0,5	100,0	276

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,2	18,1	47,3	2,4	100,0	937
Har ikke kontakt	37,5	15,9	43,9	2,7	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	42,1	16,3	41,5	.	100,0	35
Månedlig	34,1	17,7	47,2	0,9	100,0	99
Ukentlig	29,2	18,3	50,9	1,7	100,0	318
Daglig	29,8	20,0	46,5	3,7	100,0	276

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,2	1,5	100,0	937
Har ikke kontakt	5,9	92,3	1,8	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	12,2	87,8	.	100,0	35
Månedlig	2,1	95,5	2,4	100,0	99
Ukentlig	3,2	96,5	0,3	100,0	318
Daglig	0,7	96,7	2,6	100,0	276

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	1,9	96,3	1,8	100,0	937
Har ikke kontakt	1,8	96,1	2,1	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	.	100,0	.	100,0	36
Månedlig	1,1	96,6	2,4	100,0	99
Ukentlig	1,8	97,6	0,6	100,0	318
Daglig	2,6	94,4	3,0	100,0	275

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,4	84,2	7,4	100,0	935
Har ikke kontakt	10,9	79,8	9,3	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	25,1	62,8	12,1	100,0	36
Månedlig	13,5	78,0	8,4	100,0	99
Ukentlig	6,0	87,2	6,7	100,0	316
Daglig	5,5	88,7	5,8	100,0	275

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	20,7	52,0	15,6	11,6	100,0	930
Har ikke kontakt	13,3	58,6	20,5	7,6	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	22,2	58,8	9,9	9,1	100,0	36
Månedlig	20,3	62,4	12,6	4,7	100,0	99
Ukentlig	22,5	49,2	17,4	10,9	100,0	315
Daglig	24,1	46,0	11,9	18,0	100,0	271

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	22,1	26,8	23,9	27,2	100,0	938
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	.	63,5	18,7	17,8	100,0	36
Månedlig	1,6	41,7	31,7	25,0	100,0	99
Ukentlig	.	38,4	35,7	25,9	100,0	318
Daglig	.	23,7	26,1	50,3	100,0	276

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,1	23,7	22,0	28,1	1,2	100,0	938
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	.	.	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	.	23,9	46,3	20,0	7,6	2,2	100,0	36
Månedlig	.	6,9	54,5	22,3	11,3	5,0	100,0	99
Ukentlig	.	2,3	36,5	31,9	28,5	0,8	100,0	318
Daglig	.	2,5	13,7	27,0	55,9	1,0	100,0	276

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Har ikke kontakt	22,0	.	.	.	.	22,0	209
Sjeldnere enn månedlig	.	3,8	.	.	.	3,8	36
Månedlig	.	.	10,1	.	.	10,1	99
Ukentlig	.	.	.	33,6	.	33,6	318
Daglig	.	.	.	.	30,6	30,6	276

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	0,4	11,9	65,7	100,0	936
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	.	3,3	19,4	77,3	100,0	34
Månedlig	.	.	8,5	91,5	100,0	99
Ukentlig	.	0,3	15,6	84,0	100,0	318
Daglig	.	0,6	16,7	82,7	100,0	276

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	71,6	13,0	7,4	7,9	100,0	935
Har ikke kontakt	59,1	17,2	13,2	10,6	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	74,4	8,8	16,8	.	100,0	34
Månedlig	73,2	13,3	6,0	7,5	100,0	99
Ukentlig	75,3	12,1	6,5	6,1	100,0	318
Daglig	75,9	11,4	3,6	9,2	100,0	275

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	28,8	8,7	59,2	3,3	100,0	937
Har ikke kontakt	32,4	12,0	51,9	3,7	100,0	209
Sjeldnere enn månedlig	39,2	9,3	49,1	2,4	100,0	35
Månedlig	32,7	5,8	59,6	1,8	100,0	99
Ukentlig	26,4	7,3	62,7	3,5	100,0	318
Daglig	26,3	8,6	61,6	3,5	100,0	276

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,7	12,3	5,3	2,7	100,0	941
Har ikke kontakt	69,7	18,3	8,6	3,4	100,0	209
Hovedsakelig negativ	22,0	78,0	.	.	100,0	4
Både positiv og negativ	67,2	18,5	12,3	2,0	100,0	114
Hovedsakelig positiv	85,7	8,8	3,0	2,6	100,0	614
Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	15,6	13,5	63,2	7,7	100,0	940
Har ikke kontakt	17,7	18,7	53,6	10,0	100,0	208
Hovedsakelig negativ	.	27,3	50,8	22,0	100,0	4
Både positiv og negativ	27,5	20,3	48,4	3,8	100,0	114
Hovedsakelig positiv	12,8	10,5	69,1	7,6	100,0	614
Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	74,1	12,7	9,6	3,7	100,0	942
Har ikke kontakt	64,1	16,5	14,1	5,4	100,0	209
Hovedsakelig negativ	43,9	56,1	.	.	100,0	4
Både positiv og negativ	62,6	15,3	22,1	.	100,0	114
Hovedsakelig positiv	79,7	10,6	5,9	3,8	100,0	615
Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	942
Har ikke kontakt	24,8	17,2	55,8	2,2	100,0	209
Hovedsakelig negativ	22,0	27,3	50,8	.	100,0	4
Både positiv og negativ	26,0	13,4	59,9	0,7	100,0	114
Hovedsakelig positiv	12,0	10,3	74,9	2,8	100,0	615
Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,7	3,4	2,4	0,5	100,0	942
Har ikke kontakt	89,3	6,1	3,6	1,1	100,0	209
Hovedsakelig negativ	71,2	.	28,8	.	100,0	4
Både positiv og negativ	90,4	2,8	5,9	0,8	100,0	114
Hovedsakelig positiv	96,0	2,6	1,2	0,3	100,0	615
Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,1	18,4	47,1	2,4	100,0	942
Har ikke kontakt	37,5	15,9	43,9	2,7	100,0	209
Hovedsakelig negativ	100,0	.	.	.	100,0	4
Både positiv og negativ	44,8	21,7	30,7	2,8	100,0	114
Hovedsakelig positiv	27,7	18,7	51,4	2,2	100,0	615

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	3,2	95,3	1,5	100,0		942
Har ikke kontakt	5,9	92,3	1,8	100,0		209
Hovedsakelig negativ	28,8	71,2	.	100,0		4
Både positiv og negativ	1,9	93,6	4,5	100,0		113
Hovedsakelig positiv	2,3	96,8	0,9	100,0		616

Ubehagelig med innvandrere som nabo?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	1,9	96,3	1,8	100,0		942
Har ikke kontakt	1,8	96,1	2,1	100,0		209
Hovedsakelig negativ	.	100,0	.	100,0		4
Både positiv og negativ	1,5	94,9	3,6	100,0		114
Hovedsakelig positiv	2,0	96,6	1,4	100,0		615

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?						Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt		
Alle	8,4	83,9	7,7	100,0		940
Har ikke kontakt	10,9	79,8	9,3	100,0		209
Hovedsakelig negativ	69,8	30,2	.	100,0		3
Både positiv og negativ	8,4	82,5	9,0	100,0		114
Hovedsakelig positiv	7,3	85,7	6,9	100,0		614

Flyktnings- og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						Antall personer som svarte
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	
Alle	20,6	52,0	15,8	11,6	100,0	935
Har ikke kontakt	13,3	58,6	20,5	7,6	100,0	209
Hovedsakelig negativ	.	49,2	50,8	.	100,0	4
Både positiv og negativ	13,0	56,0	28,8	2,1	100,0	114
Hovedsakelig positiv	24,5	49,1	11,7	14,7	100,0	608

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	
Alle	22,0	26,8	24,0	27,2	100,0	943
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	100,0	209
Hovedsakelig negativ	.	100,0	.	.	100,0	4
Både positiv og negativ	.	33,6	33,4	33,0	100,0	114
Hovedsakelig positiv	0,2	34,1	30,3	35,3	100,0	616

Kontakt med hvor mange innvandrere?								Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Fleire enn 10	Vet ikke	I alt	
Alle	21,8	3,2	23,4	21,9	27,9	1,7	100,0	943
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	.	.	100,0	209
Hovedsakelig negativ	.	.	50,8	.	49,2	.	100,0	4
Både positiv og negativ	.	1,0	26,8	33,7	37,7	0,8	100,0	114
Hovedsakelig positiv	.	4,6	30,4	27,2	35,2	2,5	100,0	616

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	
Alle	22,0	3,7	10,1	33,6	30,6	100,0	936
Har ikke kontakt	100,0	.	.	.	.	100,0	209
Hovedsakelig negativ	.	28,8	.	27,3	43,9	100,0	4
Både positiv og negativ	.	6,0	7,1	44,0	42,8	100,0	114
Hovedsakelig positiv	.	4,3	14,0	43,0	38,6	100,0	609
Personlig erfaring med innvandrerkontakt							Antall personer som svarte
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt		
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943	
Har ikke kontakt	21,8	.	.	.	21,8	209	
Hovedsakelig negativ	.	0,4	.	.	0,4	4	
Både positiv og negativ	.	.	11,8	.	11,8	114	
Hovedsakelig positiv	.	.	.	65,9	65,9	616	
Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi							Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		
Alle	71,6	13,1	7,4	7,9	100,0	940	
Har ikke kontakt	59,1	17,2	13,2	10,6	100,0	209	
Hovedsakelig negativ	.	27,3	50,8	22,0	100,0	4	
Både positiv og negativ	67,5	13,2	11,8	7,4	100,0	114	
Hovedsakelig positiv	77,0	11,7	4,3	7,0	100,0	613	
Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring							Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt		
Alle	28,6	8,7	59,2	3,5	100,0	942	
Har ikke kontakt	32,4	12,0	51,9	3,7	100,0	209	
Hovedsakelig negativ	28,8	22,0	49,2	.	100,0	4	
Både positiv og negativ	34,5	12,5	50,7	2,3	100,0	114	
Hovedsakelig positiv	26,3	6,9	63,2	3,6	100,0	615	

Innvandrere og deres norskfødte barn	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	79,5	12,5	5,2	2,8	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	75,0	16,5	5,8	2,7	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	82,5	9,0	3,5	5,0	100,0	85
Den øvrige befolkningen	79,4	12,6	5,4	2,5	100,0	806

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	15,7	13,7	62,9	7,7	100,0	947
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	15,9	14,7	44,4	25,0	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	16,5	11,5	59,4	12,6	100,0	85
Den øvrige befolkningen	15,6	13,9	64,8	5,7	100,0	805

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	947
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	68,0	15,6	7,8	8,5	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	78,8	10,4	1,8	9,0	100,0	84
Den øvrige befolkningen	73,8	12,8	10,8	2,7	100,0	806

	Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	18,7	13,1	59,0	9,3	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	4,6	10,5	75,5	9,5	100,0	84
Den øvrige befolkningen	17,8	12,3	68,9	0,9	100,0	807

	Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	92,5	2,9	3,3	1,3	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	94,4	1,8	2,0	1,8	100,0	84
Den øvrige befolkningen	93,6	3,7	2,3	0,4	100,0	807

	Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig					Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	
Alle	32,4	18,3	47,0	2,3	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	37,2	19,4	35,6	7,7	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	46,4	12,6	36,0	4,9	100,0	84
Den øvrige befolkningen	30,2	18,9	49,3	1,6	100,0	807

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	1,1	97,5	1,3	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	7,6	85,3	7,1	100,0	83
Den øvrige befolkningen	3,0	96,2	0,8	100,0	808

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	2,0	96,3	1,8	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	3,6	92,3	4,1	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	4,2	90,5	5,3	100,0	84
Den øvrige befolkningen	1,5	97,3	1,2	100,0	807

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	946
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	2,6	82,3	15,1	100,0	56
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	2,8	92,0	5,2	100,0	84
Den øvrige befolkningen	9,9	82,8	7,3	100,0	806

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge						
	Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	20,4	51,9	16,0	11,7	100,0	942
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	25,2	32,8	12,3	29,7	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	27,1	39,3	13,3	20,2	100,0	80
Den øvrige befolkningen	19,3	54,9	16,6	9,2	100,0	805

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						
	Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	11,3	14,8	21,2	52,7	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	10,7	15,3	22,6	51,3	100,0	84
Den øvrige befolkningen	24,2	29,5	24,2	22,1	100,0	806

Kontakt med hvor mange innvandrere?								
	Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	11,3	1,5	17,0	17,0	45,2	7,9	100,0	57
Med landbakgrunn den øvrige verden	10,7	1,1	10,5	18,3	58,2	1,2	100,0	84
Den øvrige befolkningen	24,0	3,7	25,6	22,7	22,6	1,4	100,0	805

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	11,5	3,7	12,0	13,3	59,5	100,0	56
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	10,7	5,6	3,7	23,0	57,0	100,0	84
Den øvrige befolkningen	24,2	3,6	10,7	36,5	24,9	100,0	798

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	11,3	-	8,0	80,7	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	10,7	-	14,7	74,6	100,0	84
Den øvrige befolkningen	24,1	0,5	11,8	63,6	100,0	802

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	71,4	13,1	7,5	8,0	100,0	946
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	80,2	7,7	3,9	8,2	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	63,5	16,5	2,5	17,6	100,0	84
Den øvrige befolkningen	71,7	13,2	8,4	6,8	100,0	805

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	28,7	8,9	58,9	3,6	100,0	948
Med landbakgrunn Europa og Nord-Amerika	30,8	8,3	53,3	7,5	100,0	57
Med landbakgrunn fra Afrika, Asia etc.	37,2	10,5	41,8	10,5	100,0	84
Den øvrige befolkningen	27,4	8,7	61,5	2,4	100,0	807

Ville stemt om Stortingsvalg i morgen

	Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv					I alt	Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	79,5	12,5	5,2	2,8	100,0	948	
Rødt	97,3	.	2,7	.	100,0	39	
Sosialistisk Venstreparti	92,1	3,6	4,3	.	100,0	57	
Arbeiderpartiet	89,6	8,3	1,7	0,4	100,0	181	
Senterpartiet	74,5	16,7	6,0	2,8	100,0	99	
Kristelig Folkeparti	73,2	23,4	.	3,4	100,0	23	
Venstre	96,0	.	.	4,0	100,0	21	
Høyre	77,1	14,9	6,8	1,3	100,0	160	
Fremskrittspartiet	59,5	30,2	10,3	.	100,0	44	
Miljøpartiet de grønne	94,6	5,4	.	.	100,0	29	
Felleslister/andre lister	43,6	14,2	33,7	8,5	100,0	17	
Stemmer ikke	40,8	37,0	22,2	.	100,0	19	
Blankt	56,3	25,1	12,2	6,5	100,0	23	
Har ikke stemmerett	90,4	6,2	1,7	1,8	100,0	35	
Vil ikke svare	74,6	16,2	.	9,2	100,0	35	
Vet ikke	77,2	10,6	5,2	7,0	100,0	166	

Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene

	Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene					I alt	Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	15,7	13,7	62,9	7,7	100,0	947	
Rødt	9,0	5,5	82,8	2,7	100,0	39	
Sosialistisk Venstreparti	8,1	3,5	81,8	6,6	100,0	57	
Arbeiderpartiet	13,8	10,5	72,9	2,8	100,0	181	
Senterpartiet	17,6	18,6	55,3	8,5	100,0	99	
Kristelig Folkeparti	15,0	30,1	51,6	3,4	100,0	23	
Venstre	.	4,0	96,0	.	100,0	21	
Høyre	15,0	17,1	65,4	2,4	100,0	160	
Fremskrittspartiet	34,7	24,8	32,0	8,6	100,0	45	
Miljøpartiet de grønne	3,0	9,1	79,0	9,0	100,0	29	
Felleslister/andre lister	54,9	5,0	31,5	8,5	100,0	17	
Stemmer ikke	15,5	26,2	54,2	4,1	100,0	19	
Blankt	9,6	20,6	58,6	11,1	100,0	23	
Har ikke stemmerett	15,2	8,4	48,7	27,8	100,0	35	
Vil ikke svare	22,8	11,4	51,3	14,5	100,0	34	
Vet ikke	15,5	13,6	58,5	12,4	100,0	165	

Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge

	Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge					I alt	Antall personer som svarte
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke			
Alle	73,9	12,7	9,6	3,7	100,0	947	
Rødt	86,8	7,7	5,5	.	100,0	39	
Sosialistisk Venstreparti	92,3	4,5	1,4	1,8	100,0	57	
Arbeiderpartiet	82,3	10,1	5,9	1,8	100,0	181	
Senterpartiet	59,0	19,7	19,0	2,3	100,0	99	
Kristelig Folkeparti	75,0	20,0	.	5,1	100,0	23	
Venstre	96,8	3,2	.	.	100,0	21	
Høyre	74,4	16,3	7,2	2,1	100,0	159	
Fremskrittspartiet	50,7	18,1	24,1	7,1	100,0	45	
Miljøpartiet de grønne	87,7	5,6	3,0	3,8	100,0	29	
Felleslister/andre lister	32,3	10,6	48,5	8,5	100,0	17	
Stemmer ikke	34,9	44,8	16,2	4,1	100,0	19	
Blankt	68,0	3,6	17,5	10,9	100,0	23	
Har ikke stemmerett	71,8	10,5	12,6	5,1	100,0	35	
Vil ikke svare	72,2	14,9	.	12,9	100,0	34	
Vet ikke	76,3	10,2	8,7	4,8	100,0	166	

Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet						
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	16,5	12,2	68,9	2,4	100,0	948
Rødt	5,2	2,7	92,1	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	6,3	6,3	85,5	1,8	100,0	57
Arbeiderpartiet	12,7	11,6	71,9	3,8	100,0	181
Senterpartiet	22,9	15,3	60,8	1,0	100,0	99
Kristelig Folkeparti	16,2	15,5	68,3	.	100,0	23
Venstre	4,2	4,8	91,0	.	100,0	21
Høyre	15,7	16,7	65,9	1,7	100,0	160
Fremskrittspartiet	48,0	10,0	42,0	.	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	5,5	.	90,7	3,8	100,0	29
Felleslister/andre lister	52,1	.	42,4	5,5	100,0	17
Stemmer ikke	5,1	24,5	70,4	.	100,0	19
Blankt	11,7	9,9	78,4	.	100,0	23
Har ikke stemmerett	10,2	7,9	71,3	10,6	100,0	35
Vil ikke svare	16,0	16,1	64,8	3,2	100,0	34
Vet ikke	18,1	14,6	65,6	1,7	100,0	166

Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	93,6	3,4	2,4	0,6	100,0	948
Rødt	95,2	.	4,8	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	100,0	.	.	.	100,0	57
Arbeiderpartiet	96,6	2,0	0,5	0,9	100,0	181
Senterpartiet	91,0	7,3	1,7	.	100,0	99
Kristelig Folkeparti	91,2	8,8	.	.	100,0	23
Venstre	96,8	.	3,2	.	100,0	21
Høyre	95,0	1,4	2,8	0,7	100,0	160
Fremskrittspartiet	86,8	1,7	11,5	.	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	93,7	3,3	3,0	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	86,5	13,5	.	.	100,0	17
Stemmer ikke	72,6	16,7	10,8	.	100,0	19
Blankt	86,0	9,6	4,4	.	100,0	23
Har ikke stemmerett	92,7	5,5	.	1,8	100,0	35
Vil ikke svare	94,0	2,8	.	3,2	100,0	34
Vet ikke	94,6	2,6	2,1	0,7	100,0	166

Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	32,4	18,3	47,0	2,3	100,0	948
Rødt	22,1	15,4	62,5	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	19,0	11,8	69,2	.	100,0	57
Arbeiderpartiet	26,3	18,5	53,1	2,1	100,0	181
Senterpartiet	41,5	20,5	37,0	1,0	100,0	99
Kristelig Folkeparti	30,9	17,4	46,0	5,7	100,0	23
Venstre	15,5	10,3	74,2	.	100,0	21
Høyre	32,5	21,5	44,7	1,3	100,0	160
Fremskrittspartiet	44,6	24,8	27,1	3,5	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	14,9	18,1	67,0	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	77,1	8,5	14,4	.	100,0	17
Stemmer ikke	32,1	21,2	46,6	.	100,0	19
Blankt	29,0	17,3	50,8	2,9	100,0	23
Har ikke stemmerett	29,0	12,6	49,9	8,6	100,0	35
Vil ikke svare	26,5	17,4	49,3	6,9	100,0	34
Vet ikke	39,9	18,6	38,4	3,2	100,0	166

Ubehagelig med innvandrere som hjemmehjelp?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	3,3	95,1	1,5	100,0	948
Rødt	.	100,0	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	2,0	98,0	.	100,0	57
Arbeiderpartiet	3,0	93,7	3,3	100,0	181
Senterpartiet	3,4	95,8	0,9	100,0	99
Kristelig Folkeparti	.	100,0	.	100,0	23
Venstre	6,0	94,0	.	100,0	21
Høyre	2,5	95,7	1,8	100,0	159
Fremskrittspartiet	4,5	95,5	.	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	.	100,0	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	.	94,5	5,5	100,0	17
Stemmer ikke	10,8	89,2	.	100,0	19
Blankt	.	100,0	.	100,0	23
Har ikke stemmerett	10,6	86,2	3,2	100,0	35
Vil ikke svare	11,9	85,0	3,2	100,0	34
Vet ikke	2,0	97,1	0,9	100,0	167

Ubehagelig med innvandrere som nabo?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	2,0	96,3	1,8	100,0	948
Rødt	.	100,0	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	.	98,6	1,4	100,0	57
Arbeiderpartiet	3,4	93,3	3,3	100,0	181
Senterpartiet	3,0	95,9	1,1	100,0	99
Kristelig Folkeparti	.	100,0	.	100,0	23
Venstre	.	100,0	.	100,0	21
Høyre	0,7	98,6	0,7	100,0	160
Fremskrittspartiet	2,1	95,9	2,0	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	.	100,0	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	5,7	94,3	.	100,0	16
Stemmer ikke	10,8	89,2	.	100,0	19
Blankt	.	100,0	.	100,0	23
Har ikke stemmerett	3,1	88,2	8,7	100,0	35
Vil ikke svare	.	96,8	3,2	100,0	34
Vet ikke	1,8	97,1	1,1	100,0	167

Ubehagelig med innvandrere som svigersønn/-datter?					Antall personer som svarte
	Ja	Nei	Vet ikke	I alt	
Alle	8,7	83,7	7,6	100,0	946
Rødt	.	94,3	5,7	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	8,9	87,9	3,3	100,0	57
Arbeiderpartiet	7,8	87,8	4,3	100,0	181
Senterpartiet	15,5	78,1	6,4	100,0	99
Kristelig Folkeparti	4,1	80,9	15,0	100,0	22
Venstre	.	96,8	3,2	100,0	21
Høyre	9,6	83,3	7,1	100,0	160
Fremskrittspartiet	24,8	70,3	4,9	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	.	100,0	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	24,0	66,2	9,7	100,0	17
Stemmer ikke	10,9	83,6	5,5	100,0	19
Blankt	2,7	92,9	4,4	100,0	23
Har ikke stemmerett	.	88,4	11,6	100,0	34
Vil ikke svare	12,3	72,9	14,8	100,0	34
Vet ikke	5,8	80,5	13,7	100,0	166

Flyktningers og asylsøkeres muligheter til opphold i Norge							Antall personer som svarte
Lettere	Som i dag	Vanskeligere	Vet ikke	I alt			
Alle	20,4	51,9	16,0	11,7	100,0	942	
Rødt	51,3	35,7	5,5	7,6	100,0	38	
Sosialistisk Venstreparti	64,1	28,0	1,8	6,0	100,0	57	
Arbeiderpartiet	27,5	53,7	11,3	7,5	100,0	179	
Senterpartiet	10,4	70,5	15,5	3,6	100,0	99	
Kristelig Folkeparti	22,7	62,0	9,6	5,7	100,0	23	
Venstre	31,8	25,9	25,4	16,9	100,0	21	
Høyre	10,9	69,7	9,5	9,8	100,0	160	
Fremskrittspartiet	3,2	32,0	57,4	7,4	100,0	45	
Miljøpartiet de grønne	39,8	33,0	8,5	18,7	100,0	29	
Felleslister/andre lister	4,7	14,5	73,2	7,6	100,0	17	
Stemmer ikke	9,5	40,1	17,3	33,1	100,0	18	
Blankt	8,3	43,1	27,5	21,1	100,0	23	
Har ikke stemmerett	24,6	40,5	9,3	25,6	100,0	35	
Vil ikke svare	13,1	55,2	10,6	21,1	100,0	34	
Vet ikke	12,3	54,5	17,6	15,6	100,0	164	

Antall arenaer med kontakt til innvandrere						Antall personer som svarte
Ingen	En	To	Tre eller flere	I alt		
Alle	21,9	27,0	23,9	27,2	100,0	947
Rødt	9,9	20,9	33,3	35,9	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	14,8	23,6	36,9	24,7	100,0	57
Arbeiderpartiet	17,6	27,6	23,5	31,3	100,0	181
Senterpartiet	33,3	32,8	16,3	17,6	100,0	99
Kristelig Folkeparti	14,5	40,5	32,7	12,3	100,0	23
Venstre	19,1	43,5	11,8	25,5	100,0	20
Høyre	22,0	33,8	25,7	18,4	100,0	159
Fremskrittspartiet	39,7	22,7	18,5	19,2	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	5,7	9,5	47,8	37,0	100,0	29
Felleslister/andre lister	12,0	37,8	14,5	35,7	100,0	17
Stemmer ikke	41,5	16,1	21,5	20,9	100,0	19
Blankt	21,0	14,0	34,2	30,9	100,0	23
Har ikke stemmerett	8,7	16,6	28,9	45,8	100,0	35
Vil ikke svare	33,6	11,9	24,9	29,5	100,0	34
Vet ikke	23,7	28,2	17,1	31,0	100,0	167

Kontakt med hvor mange innvandrere?							Antall personer som svarte	
Har ikke kontakt	En	To til fire	Fem til ti	Flere enn 10	Vet ikke	I alt		
Alle	21,8	3,2	23,5	21,9	27,8	1,8	100,0	946
Rødt	9,9	3,0	30,2	15,8	38,8	2,3	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	14,8	2,0	24,5	22,9	35,8	.	100,0	57
Arbeiderpartiet	17,7	2,2	23,2	21,5	33,5	1,9	100,0	180
Senterpartiet	33,3	1,8	24,7	23,4	15,9	0,9	100,0	99
Kristelig Folkeparti	14,5	7,9	25,2	17,4	35,0	.	100,0	23
Venstre	19,1	20,1	35,2	8,7	16,9	.	100,0	20
Høyre	22,0	1,5	30,8	24,3	21,3	.	100,0	159
Fremskrittspartiet	39,7	4,2	15,7	22,9	17,6	.	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	5,7	2,8	9,6	29,7	52,1	.	100,0	29
Felleslister/andre lister	12,0	5,6	27,6	14,9	39,9	.	100,0	17
Stemmer ikke	41,5	.	15,8	23,0	19,6	.	100,0	19
Blankt	21,0	2,7	24,5	29,7	22,1	.	100,0	23
Har ikke stemmerett	5,5	.	23,0	22,7	41,7	7,1	100,0	35
Vil ikke svare	33,6	3,7	9,2	20,0	30,8	2,6	100,0	34
Vet ikke	23,7	5,2	21,3	20,4	25,0	4,5	100,0	167

Hvor ofte kontakt med innvandrere?							
	Har ikke kontakt	Sjeldnere enn månedlig	Månedlig	Ukentlig	Daglig	I alt	Antall personer som svarte
Alle	22,0	3,8	10,1	33,6	30,6	100,0	938
Rødt	9,9	5,8	2,7	57,6	23,9	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	14,8	4,5	11,4	39,3	30,0	100,0	57
Arbeiderpartiet	17,8	4,6	11,8	34,6	31,2	100,0	179
Senterpartiet	33,9	2,5	9,5	31,1	23,0	100,0	97
Kristelig Folkeparti	14,5	3,4	19,6	34,2	28,3	100,0	23
Venstre	19,1	12,0	8,6	32,0	28,3	100,0	20
Høyre	22,0	3,2	12,0	32,0	30,8	100,0	159
Fremskrittspartiet	39,7	.	11,9	17,0	31,4	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	5,7	2,7	6,5	38,5	46,5	100,0	29
Felleslister/andre lister	12,0	13,7	.	43,9	30,4	100,0	17
Stemmer ikke	41,5	5,8	15,0	10,6	27,1	100,0	19
Blankt	21,0	11,3	12,4	30,5	24,8	100,0	23
Har ikke stemmerett	5,6	1,7	5,4	25,7	61,6	100,0	34
Vil ikke svare	34,6	6,7	2,1	18,1	38,5	100,0	33
Vet ikke	24,1	1,8	10,1	39,6	24,4	100,0	164

Personlig erfaring med innvandrerkontakt						
	Har ikke kontakt	Hovedsakelig negativ	Både positiv og negativ	Hovedsakelig positiv	I alt	Antall personer som svarte
Alle	21,8	0,4	11,8	65,9	100,0	943
Rødt	9,9	.	7,5	82,6	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	14,8	.	10,2	75,0	100,0	57
Arbeiderpartiet	17,8	.	11,0	71,2	100,0	179
Senterpartiet	33,3	.	18,3	48,4	100,0	99
Kristelig Folkeparti	14,5	5,1	11,9	68,4	100,0	23
Venstre	19,1	.	.	80,9	100,0	20
Høyre	22,0	.	13,9	64,1	100,0	159
Fremskrittspartiet	39,7	.	15,2	45,1	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	5,7	.	8,7	85,6	100,0	29
Felleslister/andre lister	12,0	.	31,8	56,2	100,0	17
Stemmer ikke	41,5	5,8	4,4	48,3	100,0	19
Blankt	21,6	.	7,7	70,8	100,0	22
Har ikke stemmerett	5,5	.	5,6	88,8	100,0	35
Vil ikke svare	34,6	.	12,9	52,5	100,0	33
Vet ikke	23,7	1,0	10,7	64,7	100,0	167

Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar positivt til norsk økonomi

	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	Antall personer som svarte
Alle	71,4	13,1	7,5	8,0	100,0	946
Rødt	77,1	11,7	5,7	5,5	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	74,6	6,5	9,4	9,6	100,0	57
Arbeiderpartiet	77,3	10,7	5,3	6,7	100,0	181
Senterpartiet	63,0	24,8	11,5	0,7	100,0	99
Kristelig Folkeparti	58,3	24,7	5,7	11,4	100,0	23
Venstre	85,7	3,1	.	11,1	100,0	21
Høyre	75,1	14,1	6,2	4,6	100,0	160
Fremskrittspartiet	68,1	10,9	17,1	3,9	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	78,6	10,8	3,8	6,8	100,0	29
Felleslister/andre lister	62,1	8,5	29,3	.	100,0	17
Stemmer ikke	56,9	22,2	5,8	15,2	100,0	19
Blankt	52,8	16,7	12,3	18,2	100,0	23
Har ikke stemmerett	75,5	14,0	1,7	8,8	100,0	35
Vil ikke svare	69,7	12,1	2,7	15,5	100,0	33
Vet ikke	68,5	10,5	7,5	13,5	100,0	165

Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring						Antall personer
	Enig	Både og	Uenig	Vet ikke	I alt	som svarte
Alle	28,7	8,9	58,9	3,6	100,0	948
Rødt	26,1	9,4	64,5	.	100,0	39
Sosialistisk Venstreparti	32,9	5,2	61,9	.	100,0	57
Arbeiderpartiet	23,6	6,6	65,8	4,0	100,0	181
Senterpartiet	36,3	10,4	52,1	1,2	100,0	99
Kristelig Folkeparti	18,4	3,5	78,1	.	100,0	23
Venstre	15,6	.	79,2	5,1	100,0	21
Høyre	26,8	9,8	60,5	2,9	100,0	160
Fremskrittspartiet	45,2	14,2	40,6	.	100,0	45
Miljøpartiet de grønne	14,5	15,7	66,4	3,4	100,0	29
Felleslister/andre lister	41,7	8,5	44,3	5,5	100,0	17
Stemmer ikke	38,8	5,0	56,2	.	100,0	19
Blankt	35,0	6,8	54,3	3,9	100,0	23
Har ikke stemmerett	31,3	2,3	61,0	5,4	100,0	35
Vil ikke svare	31,2	5,0	50,5	13,3	100,0	33
Vet ikke	26,6	13,0	54,6	5,8	100,0	167

Vedlegg C: Multivariat analyse

	Utsagn 1			Utsagn 2		
	Nyttig innsats i arbeid			Misbruker sosial velferd		
	Parameterestimater			Parameterestimater		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (ref. mann)						
Kvinne	-0,0281	-0,0784	-0,0711	0,0627	-0,0249	-0,0246
Alder (ref. 67-79 år)						
16-24 år	0,0330	0,1483	0,1045	0,2811	0,6097**	0,5521**
25-44 år	-0,0612	-0,0268	-0,0814	0,0561	0,1060	0,0457
45-66 år	-0,1083	-0,0594	-0,1062	-0,0825	0,0069	-0,0397
Utdanning (ref. grunnskole)						
Videregående		-0,0536	-0,0508		0,1159	0,1129
Høyere, kort		0,2553**	0,2466**		0,7044***	0,6858***
Høyere, lang		0,2994**	0,2788*		0,8957***	0,8645***
Bostedsstrøk (ref. spredtbygd)						
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,0475	0,0441	0,0210	0,0021	-0,0218	-0,0486
Tettbygd (1000 000 + innb.)	0,1923*	0,1644	0,1213	0,2402	0,1283	0,0729
Landsdel (ref. Agder og Sør-Østlandet)						
Oslo og Viken	0,0133	0,0046	0,0024	0,0520	0,0363	0,0295
Innlandet	0,2242	0,1476	0,1901	0,0570	-0,0108	0,0094
Vestlandet	0,0047	0,0057	0,0010	0,0020	-0,0005	-0,0008
Trøndelag	0,2214	0,2080	0,2098	0,0804	0,0481	0,0475
Nord-Norge	0,0469	-0,0108	0,0217	-0,0780	-0,1316	-0,0974
Økonomisk hovedaktivitet (ref. trygd/pensjon)						
Arbeid	0,2403**	0,1968*	0,1804*	0,3066*	0,1492	0,1402
Skole/studier	0,3235*	0,2961*	0,2698	0,1567	0,0337	-0,0006
Antall kontaktarenaer (ref. ingen)						
En	0,2566**		0,26037**	0,0742		0,1059
To	0,3802***		0,3610***	0,4007**		0,3577**
Tre eller flere	0,3719***		0,3500***	0,3307**		0,2966*
Innvandrerbakgrunn (ref. øvrige befolkning)						
EU etc.	-0,0886	-0,0251	-0,0730	-0,2315	-0,1606	-0,2289
Afrika, Asia etc.	0,2143	0,2772*	0,2343*	-0,2812	-0,1471	-0,1876
Justert R2						
	0,0537	0,0517	0,0698	0,0443	0,0931	0,1025
N						
	877	879	877	838	840	838

Verdiene er veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* $p < 0,05$ (5 prosent)

** $p < 0,01$ (1 prosent)

*** $p < 0,001$ (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor analysen

Modell b: Antall kontaktarenaer holdes utenfor analysen

	Utsagn 3			Utsagn 4		
	Beriker kulturen			Kilde til utrygghet		
	Parameterestimater			Parameterestimater		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (ref. mann)						
Kvinne	0,2314**	0,1952*	0,2015**	0,0680	-0,0024	0,0094
Alder (ref. 67-79 år)						
16-24 år	0,1126	0,1966	0,1255	0,38647*	0,5717**	0,5314**
25-44 år	0,1839	0,2024	0,1406	0,1873	0,2228	0,1755
45-66 år	0,0822	0,1129	0,0665	-0,0707	-0,0105	-0,0532
Utdanning (ref. grunnskole)						
Videregående		-0,1415	-0,1436		0,0083	0,0083
Høyere, kort		0,2324*	0,2172		0,3905**	0,3801**
Høyere, lang		0,0907	0,0615		0,5402***	0,5196***
Bostedsstrøk (ref. spredtbygd)						
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,2013*	0,1942*	0,1763	0,1128	0,0971	0,0758
Tettbygd (1000 000 + innb.)	0,2503*	0,2334*	0,1911	0,3573**	0,2977*	0,2539*
Landsdel (ref. Agder og Sør-Østlandet)						
Oslo og Viken	0,0363	0,0297	0,0252	-0,0746	-0,0889	-0,0860
Innlandet	0,3277	0,2417	0,2791	-0,0515	-0,1278	-0,0815
Vestlandet	0,0528	0,0612	0,0463	-0,0096	-0,0024	-0,0094
Trøndelag	-0,0933	-0,0961	-0,1078	-0,0484	-0,0818	-0,0607
Nord-Norge	-0,0331	-0,0904	-0,0553	0,0710	0,0077	0,0495
Økonomisk hovedaktivitet (ref. trygd/pensjon)						
Arbeid	0,0448	0,0323	0,0135	0,1369	0,0584	0,0363
Skole/studier	0,1769	0,1542	0,1384	0,0921	0,0308	0,0030
Antall kontaktaenaer (ref. ingen)						
Én	0,2208*		0,2234*	0,3100**		0,3177**
To	0,3790***		0,3656**	0,4300***		0,4001***
Tre eller flere	0,4228***		0,4042***	0,3838**		0,3515**
Innvandrerbakgrunn (ref. øvrige befolkning)						
EU etc.	-0,0736	-0,0078	-0,0796	-0,1233	-0,0684	-0,1017
Afrika, Asia etc.	0,1767	0,2473	-0,1876	0,3009*	0,3728*	0,3374*
Justert R2						
	0,0447	0,0405	0,0560	0,0565	0,0665	0,0786
N	868	869	868	882	884	882

Verdiene er veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* p < 0,05 (5 prosent)

** p < 0,01 (1 prosent)

*** p < 0,001 (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor analysen

Modell b: Antall kontaktaenaer holdes utenfor analysen

	Utsagn 5			Utsagn 6		
	Mulighet til arbeid			Bør bli som nordmenn		
	Parameterestimater			Parameterestimater		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (ref. mann)						
Kvinne	0,0464	0,0228	0,0288	0,2673**	0,2231*	0,2291*
Alder (ref. 67-79 år)						
16-24 år	0,2782*	0,3790**	0,3588**	0,5632*	0,6734**	0,6163**
25-44 år	0,1467	0,1984*	0,1750	0,1125	0,1469	0,0791
45-66 år	0,1115	0,1587	0,1360	-0,0479	-0,0082	-0,0531
Utdanning (ref. grunnskole)						
Videregående		0,1107	0,1118		-0,0693	-0,0835
Høyere, kort		0,1757*	0,1733*		0,2671	0,2422
Høyere, lang		0,1620	0,1545		0,2648	0,2297
Bostedsstrøk (ref. spredtbygd)						
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,0906	0,0918	0,0834	0,2201	0,2110	0,1912
Tettbygd (1000 000 + innb.)	0,1336	0,1275	0,1111	0,3861**	0,3743**	0,3146*
Landsdel (ref. Agder og Sør-Østlandet)						
Oslo og Viken	-0,0584	-0,0543	-0,0552	-0,0768	-0,0847	-0,0872
Innlandet	0,1724	0,1459	0,1685	-0,1045	-0,1586	-0,1433
Vestlandet	-0,0164	-0,0027	-0,0094	-0,1296	-0,1355	-0,1357
Trøndelag	0,0153	0,0024	0,0061	-0,1567	-0,1667	-0,1757
Nord-Norge	-0,0786	-0,0950	-0,0772	0,1647	0,1037	0,1372
Økonomisk hovedaktivitet (ref. trygd/pensjon)						
Arbeid	-0,0652	-0,0904	-0,1014	0,2264	0,1840	0,1726
Skole/studier	-0,2682*	-0,2880**	-0,2986**	0,2597	0,2545	0,2076
Antall kontaktaenaer (ref. ingen)						
Én	0,1700*		0,1746*	0,1122		0,1140
To	0,1853**		0,1766*	0,5023***		0,4866***
Tre eller flere	0,18291*		0,1805*	0,2369		0,2165
Innvandrerbakgrunn (ref. øvrige befolkning)						
EU etc.	-0,0804	-0,0401	-0,0579	-0,3978*	-0,3668*	-0,3931*
Afrika, Asia etc.	0,0797	0,1195	0,1023	0,5565***	-0,5338**	-0,5394**
Justert R2	0,0119	0,0087	0,0157	0,0765	0,0691	0,0828
N	895	897	895	882	884	882

Verdiene er veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* $p < 0,05$ (5 prosent)

** $p < 0,01$ (1 prosent)

*** $p < 0,001$ (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor analysen

Modell b: Antall kontaktaenaer holdes utenfor analysen

	Utsagn 7			Utsagn 8		
	Arbeidsinnvandring			Flyktningers adgang		
	Parameterestimat			Parameterestimat		
	Modell a	Modell b	Modell c	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (ref. mann)						
Kvinne	-0,1496*	-0,1918**	-0,1898**	0,2197***	0,1767***	0,1798***
Alder (ref. 67-79 år)						
16-24 år	-0,0201	0,0837	0,0070	0,0705	0,1753	0,1701
25-44 år	-0,0161	-0,0195	-0,0753	-0,1459	-0,1223	-0,1367
45-66 år	0,0414	0,0643	0,0216	-0,1514*	-0,1199	-0,1349
Utdanning (ref. grunnskole)						
Videregående		-0,1718	-0,1728		0,0607	0,0626
Høyere, kort		0,2087*	0,1930		0,2835***	0,2791***
Høyere, lang		0,2820*	0,2530*		0,3022***	0,2916***
Bostedsstrøk (ref. spredtbygd)						
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,0189	0,0199	-0,0109	0,1370*	0,1291*	0,1150*
Tettbygd (1000 000 + innb.)	0,0502	0,0163	-0,0303	0,2203**	0,1797**	0,1566*
Landsdel (ref. Agder og Sør-Østlandet)						
Oslo og Viken	0,0318	0,0341	0,0241	-0,0729	-0,0791	-0,0781
Innlandet	-0,1107	-0,1847	-0,1533	-0,0277	-0,0607	-0,0454
Vestlandet	0,0258	0,0447	0,0206	-0,0918	-0,0946	-0,0918
Trøndelag	-0,0347	-0,0511	-0,0424	-0,0404	-0,0642	-0,0529
Nord-Norge	-0,1134	-0,1763	-0,1437	0,0425	0,0141	0,0287
Økonomisk hovedaktivitet (ref. trygd/pensjon)						
Arbeid	0,0131	-0,0064	-0,0364	0,2021**	0,1538*	0,1427*
Skole/studier	0,1052	0,0705	0,0555	0,3445***	0,3228**	0,3049**
Antall kontaktaenaer (ref. ingen)						
Én	0,2107*		0,2164*	0,1023		0,1112
To	0,3088**		0,2894**	0,1609*		0,1344*
Tre eller flere	0,4861***		0,4620***	0,1711**		0,1507*
Innvandrerbakgrunn (ref. øvrige befolkning)						
EU etc.	0,2727*	0,3672**	0,2724*	0,0864	0,1172	0,1006
Afrika, Asia etc.	0,1321	0,2190	0,1385	0,0700	0,1138	0,0967
Justert R2						
	0,0361	0,0376	0,0583	0,0992	0,1198	0,1242
N						
	832	833	832	801	802	801

Verdiene er veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

- * p < 0,05 (5 prosent)
- ** p < 0,01 (1 prosent)
- *** p < 0,001 (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor analysen

Modell b: Antall kontaktaenaer holdes utenfor analysen

Utsagn 9			
Korona og arbeidsinnvandring			
Parameterestimater			
	Modell a	Modell b	Modell c
Kjønn (ref. mann)			
Kvinne	0,0546	-0,0021	0,0037
Alder (ref. 67-79 år)			
16-24 år	0,0428	0,2785	0,2429
25-44 år	0,0721	0,1627	0,1264
45-66 år	0,1618	0,2515	0,2178
Utdanning (ref. grunnskole)			
Videregående		0,2103	0,2097
Høyere, kort		0,3640*	0,3525*
Høyere, lang		0,5475**	0,5275**
Bostedsstrøk (ref. spredtbygd)			
Tettbygd (-99 999 innb.)	0,2810*	0,2818*	0,2612*
Tettbygd (1000 000 + innb.)	0,4839**	0,4555**	0,4172**
Landsdel (ref. Agder og Sør-Østlandet)			
Oslo og Viken	0,1146	0,1183	0,1175
Innlandet	0,3213	0,3032	0,3250
Vestlandet	-0,0562	-0,0329	-0,0411
Trøndelag	-0,1115	-0,1383	-0,1265
Nord-Norge	0,2681	0,2423	0,2653
Økonomisk hovedaktivitet (ref. trygd/pensjon)			
Arbeid	0,0875	-0,0080	-0,0167
Skole/studier	0,4207	0,3547	0,3385
Antall kontaktaenaer (ref. ingen)			
Én	0,1655		0,1747
To	0,2989*		0,2683
Tre eller flere	0,25536		0,2365
Innvandrerbakgrunn (ref. øvrige befolkning)			
EU etc.	-0,0138	0,0727	0,0398
Afrika, Asia etc.	-0,7156***	-0,6439***	-0,6708***
Justert R2	0,0303	0,0369	0,0378
N	876	877	876

Verdiene er veid etter bruttoutvalgets utdanningsnivå, alder og kjønn

Signifikansnivå:

* $p < 0,05$ (5 prosent)

** $p < 0,01$ (1 prosent)

*** $p < 0,001$ (1 promille)

Modell a: Utdanning holdes utenfor analysen

Modell b: Antall kontaktaenaer holdes utenfor analysen

Figurregister

Figur 2.1	Frafallsprosent etter år, 2002-2021.....	9
Figur 3.1	Andel arbeidsledige i alderen 15-74 år, 2013-2021, Kvartalsvis ¹	16
Figur 3.2	Andel sysselsatte i alderen 15-74 år, 2013-2021 AKU, kvartalsvise tall.....	16
Figur 3.3	Antall asylsøkere til Norge, 2010-2020	17
Figur 4.1	Holdning til utsagnet «Innvandrere flest gjør en nyttig innsats i norsk arbeidsliv». 2002-2021. Prosent.....	20
Figur 4.2	Holdning til utsagnet "Innvandrere flest misbruker de sosiale velferdsordningene». 2002-2021. Prosent	21
Figur 4.3	Holdning til utsagnet "Innvandrere flest beriker det kulturelle livet i Norge». 2002-2021. Prosent.....	22
Figur 4.4	Holdning til utsagnet «Innvandrere flest er en kilde til utrygghet i samfunnet». 2002-2021. Prosent.....	22
Figur 4.5	Holdning til utsagnet "Alle innvandrere i Norge bør ha samme mulighet til arbeid som nordmenn". 2002-2021. Prosent	23
Figur 4.6	Holdning til utsagnet: "Innvandrere i Norge bør bestrebe seg på å bli så like nordmenn som mulig». 2002-2021. Prosent.....	24
Figur 4.7	Andel som svarer ja på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere: Ville det være ubehagelig dersom (a) du eller noen i din nærmeste familie fikk en hjemmehjelp som var innvandrer, (b) du fikk en innvandrer som ny nabo, eller (c) du hadde en sønn eller datter som ville gifte seg med en innvandrer? 2002-2021. Prosent.....	26
Figur 4.8	Bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag? 2002-2021. Prosent.....	27
Figur 4.9	Andel som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, f.eks. på jobben, i nabolaget, blant venner, familie eller lignende. 2002-2021. Prosent ¹	29
Figur 4.10	Andelen av befolkningen som har kontakt med innvandrere på ulike sosiale arenaer. Personer uten innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2002-2021. Prosent.....	31
Figur 4.11	Andel som oppgir å ha kontakt med innvandrere etter antall arenaer for kontakt. 2002-2021. Prosent	32
Figur 4.12	Personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsutvalget. 2003-2021. Prosent.....	34
Figur 4.13	Andel som har kontakt med innvandrere daglig, ukentlig, månedlig eller sjeldnere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2003 og 2007-2021. Prosent.....	35
Figur 4.14	Andel med positive og negative erfaringer fra kontakt med innvandrere. Bare personer med innvandrerkontakt inngår i beregningsgrunnlaget. 2003 og 2007-2021. Prosent	37
Figur 4.15	Innvandring etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere. 1990-2020. Antall	38
Figur 4.16	Holdning til utsagnet "Arbeidsinnvandring fra land utenom Norden bidrar for det meste positivt til norsk økonomi". 2009-2021. Prosent.....	39
Figur 4.17	Holdning til utsagnet: Koronapandemien i Norge har gjort meg mer skeptisk til arbeidsinnvandring. 2021. Prosent.....	40
Figur 6.1	Andeler som er enige i tre utsagn om innvandrere, etter partipolitisk preferanse. 2021. Prosent	56

Tabellregister

Tabell 2.1	Frafallsprosent etter utvalgte år, 2002-2021	8
Tabell 2.2	Fordeling av kjønn, alder, landsdel, innvandringskategori og utdanningsnivå (per oktober 2020) i undersøkelsens bruttoutvalg, nettoutvalg (uveid og veid), frafall og frafallsprosent. 2021. Prosent	10
Tabell 4.1	Holdning til seks påstander om innvandrere. 2002-2021. Prosent	19
Tabell 4.2	Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere. 2002-2021. Prosent. "Ville du synes det var ubehagelig dersom ... .."	25
Tabell 4.3	Holdning til flyktningers adgang til Norge. "Sammenlignet med i dag, bør det bli lettere for flyktninger og asylsøkere å få opphold i Norge, bør det bli vanskeligere, eller bør adgangen til å få opphold være som i dag?". 2002-2021. Prosent.....	27
Tabell 4.4	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, andel med kontakt. 2002-2021. Prosent	28
Tabell 4.5	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, ulike arenaer. 2002-2021. Prosent	30
Tabell 4.6	Kontakt med innvandrere som bor i Norge, på antall arenaer. 2002-2021. Prosent	32
Tabell 4.7	Antall personer som har kontakt med innvandrere som bor i Norge, etter antall personer en har kontakt med. Prosent ¹ . 2003- 2021	33
Tabell 4.8	Hypphighet av kontakt blant dem som oppgir at de har kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003-2021. Prosent	35
Tabell 4.9	Personlig erfaring med å ha kontakt med innvandrere som bor i Norge. 2003 og 2007-2021. Prosent.....	36
Tabell 4.10	Holdning til arbeidsinnvandring fra land utenom Norden. 2009-2021. Prosent	38
Tabell 5.1	Holdning til åtte utsagn om innvandrere, innvandringspolitikk og flyktninger, 2020- 2021. Gjennomsnitt på skala og t-test for om forskjellen mellom målene etter intervjuår er statistisk signifikant. Veide verdier. Standardfeil i parentes	41
Tabell 5.2	Svar på tre spørsmål om eget forhold til innvandrere, 2020-2021. Kji-kvadrattest for om forskjellen mellom holdningene etter intervjuår er statistisk signifikante (DF=1). Veide verdier ²	42
Tabell 5.3	Svar på spørsmål om kontakt med innvandrere, 2020-2021. Kji-kvadrattest for om forskjellen på mål for kontakt etter intervjuår er statistisk signifikant. Veide verdier.....	43